

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

IX. évfolyam 1. szám

2020. január-február

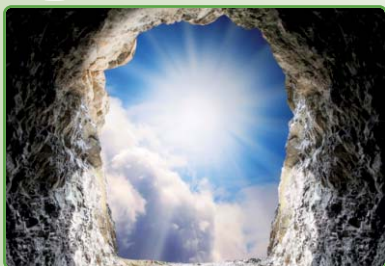

Ezt mondta az ÚR, aki a földet megalkotta, az ÚR, aki azt formálta és megerősítette – az ÚR az ő neve –: Kiáltok hozzá, és én válaszlok, hatalmas és rejtett dolgokat jelentek ki neked, melyekről még nem tudsz! (Jeremiás 33,2-3) Mielőtt kiáltanék, én már válaszlok, még beszélnek, én már meghallgatom. (Ézsaiás 65,24)

A TARTALOMBÓL

4

**AZ ÚR KEDVES
ESZTENDEJE**
Nyilas Zoltán igehirdetése

11

**250 ÉVE SZÜLETETT
LENGYEL JÓZSEF
REFORMÁTUS
ÉNEKSZERZŐ**

18

**SZIKSZAI BÉNI:
IMÁDSÁG**

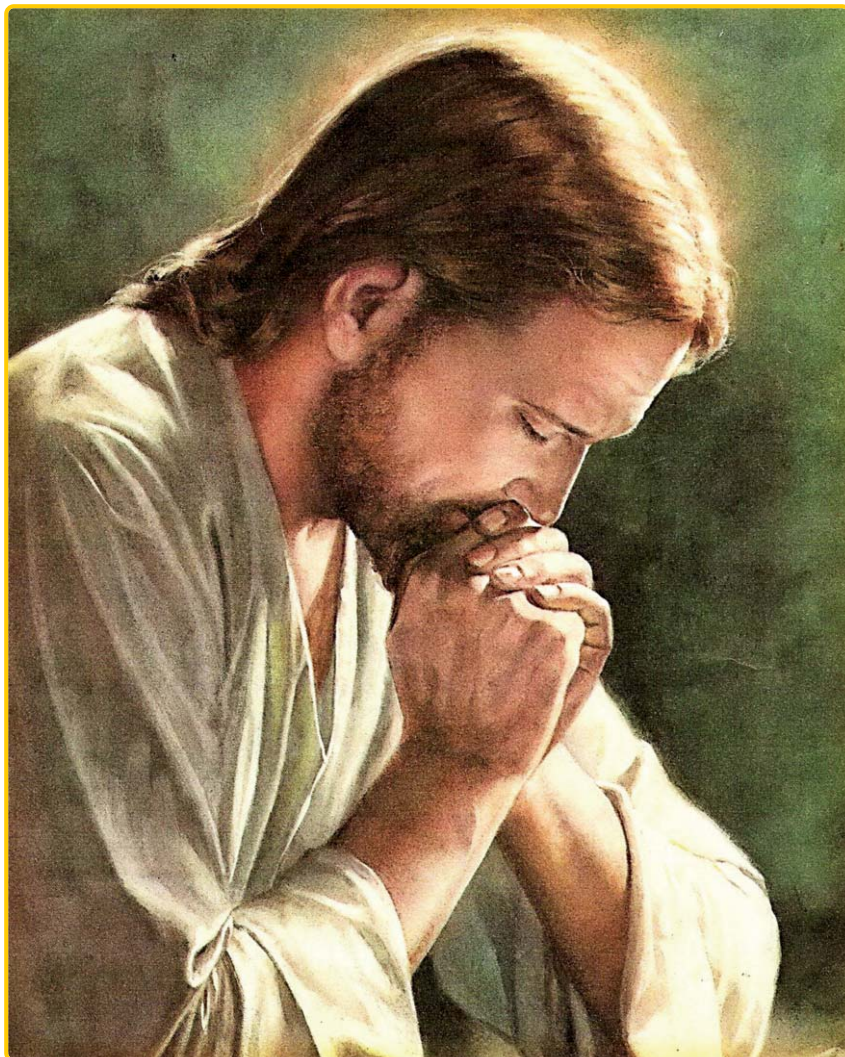

CSERI KÁLMÁN

IGEN, ATYÁM!

Jézus Krisztus földi életében az Atyával való imádságos kapcsolatának rendkívül nagy jelentőséget tulajdonított. Az ő esetében azonban az imádkozás mást jelentett, mint a miénkben, mert ő mentes volt minden olyan gyarlóságtól, ami nálunk a bűn következménye. Ő éppen ezért nem illik bele a „nagy imádkozók” sorozatba, hiszen ő Isten, aki maga is imádatra méltó. Mivel azonban teljesen hasonlóvá lett hozzánk, példát adott arra, hogyan kell „igazán” helyesen imádkozni.

Nála az imádság nem külön tevékenységet jelentett, hanem egész földi élete egyetlen imádság volt: tökéletesen elfogadta és cselekedte az Atya akaratát. Jézus alapimája ennyi: „Igen, Atyám, mert így láttad jónak.” (Mt 11,26) Nem kellett kérdeznie sem, ő tudta, mi az Atya akarata, teljesen azonosult vele, és minden ellenkezés, halogatás nélkül engedelmeskedett. Neki nem kellett bűnbocsánatért sem esedeznie, mert nem volt bűne. Semmi akadály nem volt az engedelmissége előtt, semmi nem választotta el mennyei Atyjától.

Viszont utolsó leheletével is bűnbocsánatért könyörgött a mi számunkra a kereszten.

Már tizenkét évesen mindennél fontosabb volt neki az „*Atya dolga*”, és ezt helyezte minden elé. Egyetlen olyan helyzet volt, amikor meg kellett küzdenie azért, hogy teljesen egyetértsen vele, és maradék nélkül végrehajtsa az Atya akaratát, közvetlenül rettenetes szenvedéssel járó kínhalála előtt. A Gecsemáné-kertben beleizzadt ebbe a harcba, vért verejtékezett, de végül határozott igent mondott rá akkor is. Ebben a harcban az imádság segítette győzelemre.

Olykor kénie sem kellett, előre hálát adott a csodáért. Lázár sírjánál így imádkozott: „*Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. Én tudtam, hogy mindig meghallgatsz, csak a körülálló sokaság miatt mondtam, hogy elhiggyék, hogy te küldtél engem.*” (Jn 11,41-42)

Olyan közel volt mindig az Atyához, hogy imádsága során nem kellett először visszatálcálnia hozzá, mint nekünk, mert állandóan hallótávon belül tartózkodott. Ez a szüntelen imádságos párbeszéd jellemezte őt akkor is, amikor nem hangzott hangos beszéd az ajkán.

Jézus imádkozó élete ebből állt: teljes függés mennyei Atyjától. Egyszer és mindenkorra visszavonhatatlan igent mondott az ő akaratára, így vonakodás és halogatás nélkül készséggel teljesítette, amit mondott neki. Az, hogy közben megbeszélte a részleteket, „tartotta a kapcsolatot”, vagyis hogy imádságokat is mondott, inkább csak emlékeztette őt a mennyre, ahonnan jött, hiszen aki az Atyával közvetlenül, meghittén beszélget, az a menny jelenvalóságát éli át. Egyben töltökezik is mennyei erővel. A helyesen imádkozó hívó hasonlóban részesül, még ha szerényebb mértékben is.

A Megváltó arra is példát adott, hogy miközben nagyon sokat dolgozott, az imádkozásnak olykor elsőbbséget biztosított a munkával szemben. Tudta, hogy az intenzív imaélet és a nyilvánosan megmutakozó szellemi erő között összefüggés van. Ugyanígy a komoly, rendszeres imádkozás és a szellemi látás, ismeret között is. Az utóbbi az előbbitől függ. Ezért megtette azt, hogy abahagyva a munkát csendben elvonult a pusztába imádkozni. Vagy kora hajnalban kiment egy csendes helyre, és imádkozott. Nagy döntések előtt, mint például a tanítványok kiválasztásánál az egész éjszakát Istenhez imádkozva töltötte.

Jézus imaélete mutatja, hogy az imádkozás a maga teljes, bibliai értelmében sokkal több, mint bizonyos szöveg elmondása.

Az imádkozás őseredeti jelentése szerint egy sajátos életforma, belső magatartás, lelkiület, attitűd, szemlélet, ami az élő Isten szemzőgéből látja a valóságot, éppen ezért a valóságot a maga teljességében észleli, és nemcsak jelenségeket, mozzanatokot, részleteket. Mindent ebből a nézőpontból értékeli, és mindent Istenre való tekintettel minősíti, tesz vagy nem tesz meg. Így önmagát, másokat, feladatait és a világ dolgait is a valóságnak megfelelően látja.

Lucas Cranach festménye (1540)

A mély és mindent átható imaélet tehát nem elrugaszkodás a valóságtól, hanem épp ellenkezőleg: a valóságban való igazán reális tájékozódás. Az imádkozás egyre inkább erre segíti el és ezen a talajon tartja a hívót.

Mi ezzel szemben jó esetben keressük Isten akaratát, rosszabb esetben magunk akarunk diktálni neki, megmondjuk – kellő tisztelettel –, hogy mit tegyen, kinek mit adjon, alkudozunk, halogatjuk az engedelmességet, igyekszünk lefaragni az ő normáit, s imádság címén magyarázkodunk, rimádkozunk. Ahelyett, hogy előre hálát adnánk azért, hogy mindent a legbölcsebben fog cselekedni. Imádságainkból gyakran éppen ez a jézusi egyértelmű „igen, Atyám” hiányzik. Ehelyett sok bizalmatlanság, saját akarat, okoskodás, erőszakosság, önfejűség, tiltakozás keveredik benne.

Jézus megváltói munkáját az imádság foglalta keretbe: imádkozott, amikor meg-

keresztelkedett, és imádkozott a kereszten, közvetlenül halála előtt is. Most is imádkozik értünk a mennyben (Róm 8,34). A benne hívőket pedig felhatalmazta, hogy az ő nevében imádkozhatunk az Atyához, vagyis őreá való tekintettel, az ő érdeméért, mintegy vele együtt járulhatnak a hívők Isten elé (Jn 16,23).

Az evangéliumok Jézusnak a Gecsemáné-kerti imaharcát írják le legrészletesebben. Az utolsó vacsora után ide ment ki

az Úr tanítványai. Tudta, hogy csak órák választják el attól, hogy keresztre feszítsék. Mi soha nem fogjuk tudni megérteni, mit jelenthetett a kereszthalál szörnyű fizikai kínjai mellett az, hogy neki az egész emberiség minden bűnének igazságos büntetését kellett elszenvednie.

Ezen az estén megkísérelte a gondolat, hogy hátha mégis el lehetne ezt kerülni. Óriási volt a tét: ha Jézus vállalja a kereszthalált, új szakasz kezdődik az emberiség történetében, Isten órajta hajtja végre a mi ítéletünket, s aki benne hisz, kegyelmet kap, szabad. Ha nem vállalja, akkor nincs, aki a „*kígyó fejére taposson*”, meghíusul Isten megváltó terve, nincs lehetősége az embernek visszatérnie Istenhez, az élet forrásához, marad tehát az értelmetlen lét, s mindenki a halál foglya, a pokol várományosa.

Jézus mindig őszinte volt, elmondta félelmét az Atyának: „*Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár; mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te.*” (A pohár Isten bűnnel szembeni haragját, az ítéletet jelenti – Mt 26,36.) A döntés és a reá váró szenvedés olyan súllyal nehezedett Jézusra,

hogy segítséget kért, három bizalmas tanítványát hívta, hogy imádkozzanak vele, együtt. Őket azonban elnyomta az álom, és Jézus teljesen egyedül maradt.

Visszament. Másodszor is leborult, és újra imádkozott: „*Atyám, ha nem távozhat el tőlem ez a pohár, hanem ki kell innom, legyen meg a te akaratod.*” Ez más imádság volt, mint az előző. Tudta, hogy egyszer már végleges igent mondott az Atya megváltó akaratára, és éppen az imádság által erőt kapott, hogy ragaszkodjék ehhez az igenhez. Amikor az ember megfogalmaz és kimond valamit imádságban, az Isten világosságába kerül, s maga az imádkozó is tisztában lát mindent, saját gondolatait, félelmeit, s az egész világot is. Ezért itt már nincs szó arról, hogy ha lehet, ne kelljen elszenvednie az ítéletet, hanem Isten akaratának megvalósulásáért könyörög az Úr.

Aztán „harmadszor is imádkozott ugyanazokkal a szavakkal”. Miért? Mert ebben a végső, legnehezebb helyzetben is teljesen azonosulni akart az Atya akaratával. Egészen egyértelmű igent akart mondani rá, végig akarta jámi küldetése nehéz útját.

Ebben a veszélyes kísértésben az imádság fegyvere adott Jézusnak győzelmet. Az ördögnek olyan súlyos támadása volt ez Jézus ellen és mindnyájunk ellen, amit csak így lehetett kivédeni. Jézus olyan fegyverhez nyúlt, ami az ördögnek nincs: az imádsághoz. Ő is ezáltal kapott erőt, és engedelmes maradt haláláig, mégpedig a rettenetes kereszthaláláig. Így szerzett nekünk életet, értelmes, tartalmas életet már itt, és örök életet, Istennel való lelki közösséget a biológiai halálunk után. Mert „*úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen*” (Jn 3,16).

Jézus utolsó intése tanítványaihoz halála előtt így hangzott: „*Legyetek éberek, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek* (ne menjete be a kísértésbe): *a lélek ugyan kész, de a test erőtlén.*” (Mt 26,41) Kísértéseink közt vegyük ezt sokkal komolyabban! Ő nekünk is győzelmet tud adni.

Szenvedésben engedelmes,
kísértésben győzedelmes
Jézus Krisztus, légy kegyelmes!
Rám a bűn, mint tenger árad,
kísértések tüze támad,
nincs segítség, csak tenálad.
Szenvedésben engedelmes,
kísértésben győzedelmes
Jézus Krisztus, légy kegyelmes!

Vargha Tamás

(Cseri Kálmán: Sorsfordító imádságok)

TÚRMEZEI ERZSÉBET IGEN, ATYÁM

Igen, Atyám, mert így kedves előtted,
Öröm vagy bánat ér, akármi gyász,
Kezed megáld mosolyt, borít vagy könnyet,
S a lelkem békén, csendben rád vigyáz.

Igen, Atyám, ha hű karod vezérel,
S közeleg fényivel a messze cél,
Kísértés, támadás viharsszelével
Pokol hatalma is feléd segél.

Igen, Atyám, ó, mindenem keresztül!
Igen, Atyám, ború vagy fényözön
Tetőled száll rám, atyai kezedből.
A földön másban nem gyönyörködöm.

Igen, Atyám, az évek úgy sietnek,
Számuk kiméri hűséges kezed.
S te társz kaput megfáradt gyermekednek,
A boldog óra ha elérkezett.

Megyek, amerre utam kijelölted.
Úgy hív, úgy vár a szent atyai ház.
Igen, Atyám, mert így kedves előtted.
A lelkem békén, csendben rád vigyáz.

Túl az elmúlt esztendőn és elkezdve az újat, sok olyan gondolat is megfordult kinek-kinek a fejében, ami év közben talán nem:

- Idősebb lettem egy évvel.
- Mire jutottam?
- Elértem-e a céljaimat, és mit vesztettem?

Kérdések, hiszen nem csupán vagyunk – mert lettünk! – hanem, mert az élet mozgás, haladás, vajon előre vagy hátrafelé mozdultunk-e?

Kalauzunk szerint az utolsó időkről olvastunk mostanában, és szöszékekről is az igehirdetések sok helyen erről szóltak. Kérdéssé kellett váljon sokak számára: hol töltöttem az örökkévalóságot? Az emberiség nagy részében él egy hamis tudás egy felső világról, melyben majd mindenki találkozik. Ha idelent zenéltünk, ott is azt tesszük, vagy vadásztunk, ott is az örök vadászmezőket fogjuk jámi. Boldogok leszünk és tökéletes lesz minden! Ott már nem fáj semmi, megszűnik a földi nyomorúság, s bepárasodnak a szemek, amikor azt mondják: akit szerettem, onnan néz le rám és segít.

Nem akarok a végső időkről elmélkedni tovább. De hogy ítélet lesz, eljön az a nap, amikor Isten véget vet az álmodozásnak, arról kell szólnom.

Milyen szomorú, amikor a halálos betegnek azt mondogatják: minden jó lesz, meg fogsz gyógyulni, s az a szíve mélyén érzi, hogy nem lesz abból semmi, közeleg a vég. A környezete pedig utolsó percéig nem vállalja fel az igazságot: meg fogsz halni, készülj! Isten gyermekeinek fel kell vállalniuk az igazságot: EMBER, meg fogsz halni a kárhozat halálával, még az ítéletre, s osztlányrészed az Isten nélküli örökkévalóság lesz! Itt lehunyod a szemed, s odaát a pokolban fogod felnyitni! Mert: „...*aki pedig nem enged a Fiúnak, nem lát életet, hanem az Isten haragja marad rajta.*” (János 3:36b.)

De nem elég a diagnózist felállítanod – aki már ismered az „utat” –, segítened kell, hogy a „beteg” átjusson a halálból az életre! Mert Isten „UTAT” készített. Ő nem akarja senki vesztét. „*Hát kívánva kívánom én a gonoszak halálát? ezt mondja az Úr Isten! nem inkább azt, hogy megtérjen útjáról és éljen?*” (Ezékiel 18:23.) „*Élek én, ezt mondja az Úr Isten, hogy nem gyönyörködöm a hitetlen halálában, hanem, hogy a hitetlen megtérjen útjáról és*

éljen.” (Ezékiel 33:11.) Kétszer is szól Ezékiel prófétán keresztül Isten, de az egész Szentírás is arról szól, hogy az ember, ha megter bűnös útjáról, akkor fog élni Istennel már e földi és abban a másik világban.

Jézus a tanítványoknak feltette a kérdést: „*Kinek mond engem a sokaság?*” A válasz a sokféle ember sokféle válasza Péter száján, mert nem ismerték fel, hogy ki az, akivel szemben állnak. Az ökumenikus imahét keserves tapasztalata volt, amit egy ember szájából hallottam „bizonyágtételként”: „Tudtunk az én muszlim testvéremmel együtt imádkozni, hi-

szén egy istent imádkozunk!” Istent? Már ide jutottunk? Még odébb! A világnak Jézus a legnagyobb humanista vagy éppen utópista, Aki csak álmódott a lehetetlenről, de van, akinek az első kommunista volt! „*A nép, amely sötétségben jár...*” – mondja Ézsaiás próféta a 9:2-ben, és folytatja: „...*lát nagy világosságot!*” LÁT?

Jézus felteszi a második kérdést is: „*Hát ti, kinek mondotok engem?*” Mi a válaszod, aki olvasod e sorokat, mert ettől is függ, hogy van-e világosság, ahol élsz, vagy sötétség van körülötted. Pislákolysz? Meg-megszólalsz néha, hogy azért nem helyes, ahogy X él, ahogy beszél, de nem valld meg, hogy számodra Jézus „*Isten ama Krisztusa*”, Isten által szabadításodat megadó, véghezvivő Megváltód, Aki kihozott a halálból az életre, Aki által van meneteled az Atyához, s helyed az Ő országában!

Péterék még nem álltak a kereszt alatt, még nem döbrentek meg a nyitott, üres sír láttán és nem élték át az őket betöltő Szentlélek erejét ekkor, de mi mindezek után bűnbánattal kell lássuk, hogy sok esetben nem igaz ránk Péter szava, melyet Jézus kérdésére válaszol akkor, amikor sokan „visszavonultak” az Ő követéséről: „*Vajon ti is el akartok-e menni? ... Uram, kihez mehetnénk? Örökéletnek beszéde van tenálad. És mi elhittük és megismertük, hogy te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia!*” (János 6:67-69.)

Hogy oszoljon a sötétség, Isten megváltott népének kell megtisztulnia, hogy „...*úgy fényljk a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat!*” (Máté 5:16.) Adja Isten, hogy így legyen!

Pap Lászlóné lelkipásztor

Kedves testvérek! Gyakran említem nektek azokat a benyomásokat, belső impulzusokat, amelyek vasárnaponként a Csobánkáról Pomázra hazafelé vezető úton érnek, ahogy hallgatom a rádióban a különböző felekezetek istentiszteleteit. Ma egy római katolikus istentiszteletbe kapcsolódhattam bele néhány percre. Elhangzottak az olvasmányok, és a lekipásztor Máté evangéliumából a Hegyi beszéd egy részletét vette igehirdetése alapjául. Az első magyarázó mondata így szólt: Hogyha szeretnénk tudni, hogy mi volt Jézus Krisztusnak a küldetése, programja, akkor a Hegyi beszédet kell elolvasni. Egészen bizonyos, hogy Jézus küldetésének részletes kifejtése valóban ott olvasható, ahogyan szól, ahogyan tanít, ahogyan bátorít.

Hogyha ennek a tanításnak, jézusi küldetésnek a summáját szeretném elmondani, Jézus küldetésének a célját megfogalmazni, akkor pedig Lukács evangéliumához fordulunk, a 4. fejezethez, Jézusnak a názareti zsinagógában elmondott igehirdetéséhez. Miért jött Jézus? Mi a célja? Mindenki erre keres feleletet, mindenki ezt várja tőle egykor és ma is. És egykor és ma is gyakran csalódnak az emberek.

Hadd mondjak egy átvitt értelemben vett példát. Az elmúlt hónapokban Budaörsön alapkövet helyeztek el. A templom alapkövetételénél rendszerint egyházkerületünk püspökét szokták megkérni szolgálatra, de püspök úr most megkért arra, hogy a sok munkája és feladata miatt szolgáljak magam ezen az alkalmon. De később megint összehívást kaptunk a Ráday folyosóján, és püspök úr kérdezte tőlem, ki fog prédikálni a budaörsi templom alapkövetételekor. Zavartan mondtam, hogy hát megbeszéltük, hogy én, de láttam a szemében, ez valahogy másképpen lesz. Így is lett. Püspök úr mégiscsak elvállalta a felkérést. Azzal indokolta, hogy most hirtelen nagyon felkapta a közpolitika a budaörsi alapkövetétel ügyét, és szeretne engem kimenteni abból a helyzetből, amibe emiatt belekerült ez a gyülekezet. Tudniillik az alkalom éppen az önkormányzati választások napján volt. Ráadásul Budaörs településének gazdája, vezetője, polgármestere a jelenlegi kormánnyal nincsen jó viszonyban, ezért az egészet kezdte átszöni a politika. Majd én prédikálok – mondta a püspök úr. De ezt a hírt még inkább felkapta a média, mert hiszen akkor jön a református püspök kampányolni. Ezt hallottuk mindenütt: jön a püspök, és kampányolni fog.

Az evangélikus templomban volt a nyitó alkalom. Püspök úr felolvasta az ígét az Ószövetségből, majd pedig látva, hogy a nagy televíziós csatornák feszült izgalommal várják, mit fog mondani, és hogy legalább nyolc kamera veszi egyszerre, a legnagyobb nyugalommal belekezdett: Most mindenki azt várja, hogy kampányoljak, ezért kampányolni fogok. Az Isten angyala táborát jár. Azt hiszem a tábor franciául camp, vagyis kampány. Akkor most kampányoltam. És ebben a pillanatban a nyolc kamerából hét lekapcsolt, és kiment a templomból. Ennyi volt a püspök kampánya: az Úr angyala táborát jár, azaz kampányol.

SZÓL AZ IGE

AZ ÚR KEDVES ESZTENDEJE

Textus: Lukács 4,18-21

Csak azért meséltem el ezt a történetet, mert Názáretben – ha nem is Jézus kampányáról, de – küldetése céljáról van szó. Ott nőtt fel, ismeri őt mindenki, tudják, kinek a családjához tartozik, ki az anyja, beazonosítják a nevelőapjáról. A híre megelőzi. Mit fog mondani? Kapernaumban gyógyított, majd itt is gyógyítani fog. A mi fiunk! Egy kicsit olyan ez a dolog – talán nem fogom vele megbántani –, mint amikor Szűcs Ferenc professzor úr bemegy az őrszentmiklósi templomba, ahova a keresztelestől fogva tartozik, és most nyugdíjasként is rendszeresen oda jár,

amikor megszólítják a kortársai, akkor nem professzor úrnak, hanem Ferikének szólítják, a kicsivel fiatalabbak Ferinek.

Két egyszerű dolgot szeretnék az elején elmondani. Az egyik az, hogy Jézus tanításának és küldetésének a lényege az Isten Igéjén alapul. Az Ószövetség egyik igéjét veszi fel igehirdetése alapjául, Ézsaiás prófétát magyarázza. Kevés olyan igehirdetés, prófécia van, amit Jézus magyarázatából hallunk, de ezek közül talán a legfontosabb ez. Azaz Jézus nem lóg valahol a levegőben, nem csodabogárként érkezik erre a földre, hanem az Ószövetség igéjének a beteljesedését látja az Ő küldetésében. Ezért – kedves testvérek – hadd mondjam újra és újra, hogy Isten Igéje, a Szentírás nemcsak azért fontos számunkra, mert azt mondjuk magunkról, hogy mi reformátusok az Ige egyháza vagyunk, hanem mert nincs más alap. Jézus számára sincs más alap. Ráadásul Jézus ezt az ígét a zsinagógában hallgatja. Lefordítom: elmegy egy istentiszteletre. Jézus nem tartozik azok közé, aki azt mondja, hogy nem kell ahhoz templomba járni, hogy higgyek. Ő ott van a templomban. Értsük jól: részt vesz az istentiszteleten. Az a Jézus, akiről azt olvasuk János evangéliumában, hogy Ő maga az Ige. El tudjátok képzelni, hogy ez a Jézus hallgatta a botladozó nyelvű prédikátorokat, tanítókat? Talán az ő sületlenségüket is hallgatta. És mégis ott volt, és amikor kellett, tanított.

Csak az utóbbi időben kezdem felismerni annak fontosságát és szükségességét, hogy Ézsaiás próféta könyvét különösen is olvasuk. Legyen számunkra fontos! Keresztelő

János, amikor ön maga küldetését keresi, akkor ő is Ézsaiás könyvére, a 40. fejezetre hivatkozik: „*kiáltó hangja szól a pusztában*”. Arra hivatkozik, hogy be kell tölteni Isten küldetését, az utat egyenessé kell tenni, mert érkezik az, akinek a saruját sem méltó megkötni. Jézus pedig a 61. fejezetet keresi ki Ézsaiás könyvéből. Odaállt az úrasztalához, kinyitotta a Szentírást. Ketten ott álltak mellette, kezébe adták a jadt, az ujját formázó mutatót, mert nem nyúlhattak a Szentírásához, csak ezzel a jaddal, és mutatták, hogy hol kell olvasni az írást. Azért álltak a felolvasó mellett

ketten, nehogy valamit félreolvasson. Jézus pedig hirdeti az ígét.

Mi Jézus Krisztus életének, szolgálatának az alapigéje? „*Az Úrnak Lelke van énrajtam, mert felkent engem, hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek; azért küldött el, hogy a*

szabadulást hirdessek a foglyoknak, és a vakoknak szemük megnyílását; hogy szabadon bocsásson a megkínzottakat, és hirdessek az Úr kedves esztendejét.” Ézsaiás próféta könyve a fogságban lévő embereknek szóló reménység. Az a reménység, amelyben az ember keresi a kiutat, keresi a jövőt. És így hangzik egy másik ószövetségi tanítás alapján a meghirdetett ige, hogy: „*hirdessek az Úr kedves*

esztendejét”. Mózes 3. könyvének a 25. fejezetében arról olvasunk, hogy Isten népe számára minden 50. esztendő kedves, vagy éppen a kegyelemnek az ideje. Hétszer hét év után ki kellett hirdetni a jóbel évet, az Úr kegyelmének évét, ami azt jelentette, hogy minden rabszolgát ingyenesen fel kellett szabadítani, a földeket, amelyeket addig adtak-vettek, vissza kellett adni az 50 évvel korábbi tulajdonosoknak, minden kölcsöntartozást el kellett engedni – meg kell bocsátani. De a kérdés egykor is kérdés volt, hogy vajon ezt komolyan kell-e venni? Elengedni egy rabszolgát? Elengedni egy adósságot? Visszaadni egy zálogot? Mindent visszaadni azoknak, akiket gazdaságilag megszorítottunk, amit megkaparintottunk a másik embertől? Elfogadhatatlan! Istennek egy olyan társadalomrendező elve, amely meghirdeti a kegyelem évét – ez elfogadhatatlan! Egykor is és ma is elfogadhatatlan!

Jézus éppen ebben az elfogadhatatlanságban szólal meg. Ő ott és akkor ezt az évet, az ötvenedik – jóbel – esztendőt már jelképesen érti. Magát a fogalmat kölcsönzi, és arról beszél, hogy hogyan tölti meg ezt Ő igazi tartalommal, hogyan gyakorolja, érvényesíti az elengedést. A zsidóság liturgiájában – ha volna temploma, a mai napig – évente egyszer a főpap bemegy a Szentek Szentjébe a kárpit mögé, és bemutat egy nagy engesztelő áldozatot önmagáért és a népért. A véráldozat vérevel megkeni a belső oltár szarvát, a frigláda szarvát, és meghirdeti a nagy elengedést, a bűnbocsánatot.

Van ennek az ígének egy különös szójátéka. Amikor azt olvassuk, hogy „*azért küldött el*” (tudniillik az Atya) – mondja a prófétán keresztül Jézus önmagára vonatkoztatva –, „*hogy a szabadulást hirdessem a foglyoknak*”, itt egy nagyon furcsa szókapcsolatot használ. Egyrészt azért, mert a „fogoly” szó (hadifogoly értelemben) csak itt szerepel az Újszövetségben, másrészt „*hogy a szabadulást hirdessem*” kifejezésnek igazából a második jelentése és a „fogoly” szóhoz kapcsolt jelentése a szabadon bocsátás. Az elsődleges jelentése: elengedni, megbocsátani. Azaz a foglyoknak, a megkötözötteknek, az elzártaknak a bűnbocsánatot hirdeti. Az Ószövetség nagy áldozat kérdés, Izrael nagy és döntő kérdés, az engesztelést – önmagára vonatkoztatja. Nem a régít simítja el, hanem egy vadonatújat teremt, egy új istenközösséget, amelyben Ő maga van benne.

És amikor Jézus arról a kedves, vagy kegyelmes esztendőről szól, amit itt meghirdet, akkor önmagáról szól. Arról a küldetésről szól, ami szembe megy a Törvénnyel. Miért? Van egy nagyon régi, egy ősi beidegződése az emberi gondolkodásnak. Ez pedig a sors. Ez a sorsod. Ezt kell elfogadnod. Ezt kell megélned. Ezt kell csinálnod. Jézus korában, amikor láttak egy szenvedőt, a szenvedésnek valamilyen formáját, azt Isten ítéleteként tartották számon. János evangéliumában van egy történet a vakon születetttről. A tanítványok azt kérdezik Jézustól: Ki vétkezett? Kinek a bűne miatt vak ez az ember? Kinek a bűne miatt kell ezt a nyomorúságot hordoznia a testében? Ez Isten ítélete. A sánták, a vakok, a bénák, a fogyaté-

kosok, a leprások, a szegények, a tisztátalanok kirekesztettek voltak. Nemcsak a templom közösségébe nem léphettek be, hanem az emberi közösségekből is kirekesztettek voltak. Sőt, azt olvastam, hogy ha valaki elment egy vak ember mellett, akkor csendesen ilyen imát is mondott magában: Áldott az Isten, aki igazán ítél.

Kedves testvérek, a korabeli emberek a

nyomorúságos életformák mögött, a sors alakulása mögött az Istent látták. Vagyis azt hirdette egykor és ma az ember, hogy a Törvény világa erről szól. Aki vak, legyen is vak, aki béma, maradjon béma, aki szegény, maradjon szegény – maradjon mindenki ott, ahol van. Tudjátok, hogy hívja ezt a mai ember? Keletről átvett szó, de értjük, hogy az általános emberi gondolkodásban is ez gyökerezik, ez pedig a karma. Ez a karmád, maradj benne! Ez a sorsod, elkerülhetetlen! Úgy sem tudsz belőle kijönni! És akkor Jézus azt mondja ezeknek az embereknek: „*Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtak és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.*”

Jézus azt mondja, hogy nem a sorsszerűség, nem a változtathatatlanba való beletörődés az utolsó szó. Nem a hinduknak van igazuk. Sokkal nagyobb van itt: a bűn felett áll a kegyelem! Jézus ezt hirdeti meg: a kegyelem jó esztendejét, a bűnbocsánat évét, a szabadság lehetőségét. Mert a kegyelem eltörli a régít és megteremt az újat. És azt mondja az ige, hogy minél nagyobb teher a régi, minél nagyobb a bűn, annál nagyobb a kegyelem.

Jézus nem azt mondja, hogy nincs ítélet, hanem azt hogy Ő mindenért megfizetett, az adósságot Ő kifizette. És ezzel mindent felfordít, mindent, amiben korábban hittek, ami szilárd és megváltoztathatatlan volt. Jézusnak a kegyelemről szóló önvalomása, üzenete, az evangélium meghirdetése arról szól, hogy Isten beavatkozik a világ és az ember életébe. Hogy újjá terem. Hogy nincs többé olyan sors, ami az embert megalázná, földre szorítaná, nincs olyan bilincs, ami végképp megkötözne. Az életnek nincs olyan kemény rendje, amit

Jézus ne tudna áttörni. Jézus megment, felszabadít. Jézus szenvedésének és kereszthalálának ez az igazi üzenete. És aki hozzámegy, aki elkéri tőle a kegyelmet, az egészen új létet kap. Isten levette az ember válláról az ítéletet, és a szenvedést a kereszttel Jézus vállára tette. A vak esetében Isten azt mondja, hogy ez azért van, hogy én elvegyem a vakságodat, a szenvedés értelme az, hogy én szabad-dá tegyelek téged. Mindent oda lehet vinni Jézushoz, és Jézus keresztre veszi ezt a súlyt az ember válláról. A szegényeknek, az üreskezőknek, a megátokozottaknak mondja Jézus, hogy hozzátok küldtettem. Veletek szeretnék élni. Bennetek szeretnék működni. Téged szeretnék formálni, a türelmes szívűt, aki állandóan aggódik, akit megaláznak, a bánkódót. Gyógyulást hirdetek nektek. Jézusnak ez a nagy igehirdetése, szolgálatának értelme és célja. Hogy amit Jézus mond: „*kelj fel és járj*”, nemcsak fizikai értelemben igaz, hanem lelki értelemben is. Felkelhetsz

onnan, ahol vagy, és járhat szíven az életben. Nem akarok benne hagyni a lelki nyomorodban, szeretnék kiemelni onnan, szeretnék neked egy új életet adni – ez a kegyelem! Önmagamatom adom. Megfizettem mindent ezért. Hirdetem az Úr kedves esztendejét, a nagy elengedést.

Az igehirdetés végéhez érek (lekapcsolnak a kamerák). Jézus azt akarják maguk közül taszítani. Mert ez a Jézus nem kell. Aki ilyeneket hirdet, az nem kell. Aki a kegyelmet hirdeti, nem kell. Felforgató. Le akarják taszítani annak a hegynek a széléről, amely Názáret közelében van. Tudjátok mi a döbbenet ebben? Jézus azt mondja, hogy volt két ószövetségi próféta, az egyiket Illésnek, a másikat Elizeusnak hívták. Amikor az északi országrészeknek nem kellett a kegyelem meghirdetése, akkor kellett a sareptai özvegyasszonynak, aki pogány volt. Meg Elizeus idejében kellett Naamánnak, aki pogány hadvezér volt, és megtisztult a leprától. Ha nektek nem kell, akkor kell majd valaki másnak.

Ha mi elutasítjuk Isten kegyelmét Jézus Krisztusban itt Európában, Magyarországon, Pomázon, vagy a nagy világkeresztyénységben, vagy a reformátusságban, akkor kell majd valaki másnak. Ha mi nem akarunk élni az Úr kegyelmével, az nem fogja Istent visszafogni. Nem fogja „bezáni a boltot”, akkor másnak fogja hirdetni. Akkor más fogja komolyan venni, akkor másnak az életében lesz gyógyulás, szabadulás, megváltás. Jézus nem fog leállni, hanem hirdeti a kegyelmet.

Én is oly sokszor mondtam – ezzel fejezem be –, három lelkész volt a veresegyházi református gyülekezetben, ahol felnőttünk, akik meghatározták az életünket: Ágai Laci bácsi, Koczó Pál és Szaszák Imre. Imre testvérem minden egyes istentisztelet imádságában így imádkozott: Uram, köszönöm, hogy tart még kegyelmednek az ideje. Ez a nagy jóbel év, a kedves esztendő. Hát köszönjük meg mi is, hogy Jézus ezért jött értünk! Ámen.

Nyilas Zoltán esperes

(Az igehirdetés elhangzott 2020. február 9-én a pomázi református templomban)

Lekció: Máté 25,31-46

Textus: Máté 5, 14-16

Kedves testvérek! Az újév kezdetén mindenféle tekintetben előre tekintünk életünk különböző területein. Mi várható? Mire készülünk? Mik lesznek a feladataink? Így tesszük ezt egyéni életünkben. Így tesszük ezt közösségeinkre nézve, családjunkban, gyülekezetünkben is. Sok új várható a gyülekezet életében. Ahogy együtt tervezhet majd lelkipásztorával. Minden gyülekezet feladata ez, amikor majd a költségvetést és a missziói munkatervet kell kidolgozni, átgondolni a közösség anyagi és lelki életét, terveit. De nemcsak gyülekezet-re nézve igaz ez. Minden új időszak, így az új év kezdete is lehetőség arra, hogy egyéni életünkben is átgondoljuk, mi várható, hogyan készüljünk rá. Milyen álmaink, vágyaink vannak az új évre? Milyen célokat szeretnénk elérni? Mit szeretnénk elérni munkánkban, amivel naponként keressük kényerünket és fontos, meghatározó része a mindennapjainknak? Milyen célt szeretnénk elérni családi kapcsolatainkban, otthoni közösségünkben? Hogy szeretnénk változtatni, jobbra tenni házastársunkkal, szüleinkkel, gyermekeinkkel való kapcsolatunkat? Hogy tervezzük barátainkkal való kapcsolatainkat? Hova szeretnénk eljutni, hogy szeretnénk tölteni szabadidőnket? (Vannak, akik már ilyenkor, az év első napjaiban lefoglalják nyaralásuk helyét, idejét.) Hogy tervezzük a magunk pénzügyi dolgait, a családi kassza bevételeit, kiadásait.

Előre tekintünk, tervezzünk. Ennek van az ideje.

Isten pedig az Ő ígéjében élénk ad erre az évre egy olyan megvalósítandó célt, tervet, mely így áll előttünk ígéjéből: Világíts! Világítsunk! „*Ti vagytok a világ világossága.*” – ezt mondja számunkra az Úr. Ez egész életünket és konkrétan ezt az évünket is meghatározó program kell, hogy legyen. Világíts! És mindezekre a kérdésekre is igaz, amiket az imént felvettem, hogy így az év tervezésekor érdemes velük foglalkoznunk, válaszokat keresnünk rájuk. Ezekre a kérdésekre is így keressük a válaszokat, hogy életünk ezen területein is Isten azt várja tőlünk, hogy világítsunk.

Elsőként lássuk meg Isten ígéjéből, hogy Jézus ezt úgy mondja az Őt hallgatóknak, hogy ez nem egy biztatás a számukra, nem egy utasítás („Legyetek a világ világossága!”), hanem egy kijelentés! Ti vagytok! Nem tudom, ahogy a mindennapokat éljük, tudatában vagyunk-e annak, hogy világosság vagyunk. Világosság vagy a világ számára, azok számára, akik között élsz. Hogy milyen fény vagyunk, azt magunk tudjuk és látjuk. Hogy éppen csak pisálóló fény-e vagy ragyogó fény, mely

beragyogja a körülötte levő világot, környezetet? Kedves, barátságos fény, mint egy gyertya fénye és az adventi fények, vagy vakító, erős, amire rossz ránézni, belenézni? Igaz, az erős fény akkor bántó, ha valaki a sötétségből néz hirtelen bele, és ezért nincs hozzászokva. Lehet ezen gondolkodni, hogy milyen fény is vagyunk a körülöttünk élők számára, de mindezt Jézus kijelentésként mondja: „*Ti vagytok a világ világossága.*” Következésképpen a világ, amiben vagyunk, amiben élünk, az sötétségben van. Nem tudom, mennyire érezzük ennek a felelősségét, de tényként kell elfogadnunk, mi vagyunk a fény a sötét világ számára. A mi dolgunk, Krisztus követőinek a dolga világítani. És ezt a fényt a világ nem fogja máshol megkapni, mi kell úgy jelen legyünk a világban, hogy világítsunk.

Mit érthetünk meg ebből a jól ismert ígéjből?

Amikor Jézus ezt kimondta, már Ő sem mondott újat. Hiszen már az Ószövetségben jónéhány helyen olvasunk erről. Hogy Isten választott népe a környező népek számára a fény. Akkor is voltak olyanok, akik úgy tekintettek magukra, hogy mi vagyunk a fény a világ számára. Mi, Isten jeruzsálemi népe, közössége vagyunk a fény a pogányok számára. Kimondják ezt ószövetségi ígék, próféciák is. A legismertebb talán, ahogy Ézsaiás az Úr szolgájáról beszél. A könyv

49. fejezetében olvashatjuk: „*Kevésnek tartom, hogy Jákób törzseinek helyreállításaiban és a megmentett Izráel visszatérítésében légy az én szolgám. A népek világosságává teszlek, hogy eljusson szabadításom a föld határáig.*”

Mi úgy tekintünk erre az ígére és több más próféciára is, hogy tudjuk, ez Jézusban teljesedett be. Jézus az a választott szolgája az Úrnak, akire ez igazán elmondható, hogy Ő a pogányok világossága, aki a szabadítást elhozza a népeknek. De ezt a küldetést, hogy fénynek kell lennünk, ezt alapvetően Isten az Ő népének adta. Ez volt Isten népének küldetése a kezdetektől, hogy megmutassa a többi népnek, milyen jó Isten népének lenni. Másnak lenni, mint a többi nép. Kitűnni a többi nép közül. Mi pedig tudjuk, Isten ószövetségi népe ebben sokszor elbukott, nem akart küldetése szerint élni. Jézus töltötte ezt be egyszeri és tökéletes módon.

Ahogy ezt magáról is kimondja máshol: „*Én vagyok a világ világossága.*”

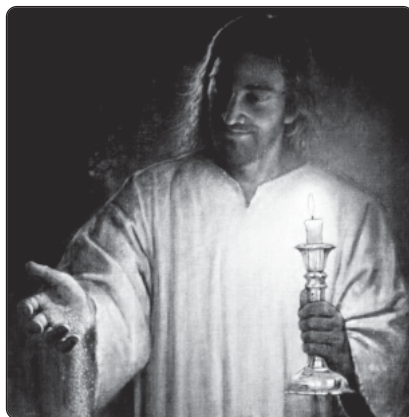
Az is egyértelmű, nekünk is, és az akkori embereknek is, hogy a mécse vagy gyertya magától nem gyullad meg. Kell valami, ami meggyújtja! Nem fog a lámpás magától égni. Kell valami, ami a fényt adja! És persze mi itt, a mai korban jóval könnyebb helyzetben vagyunk, mint az akkori ember, mert nekünk van egy nagyon egyszerű eszközünk, a gyufa, amivel könnyen meggyújthatunk szinte bármi gyúlékony, éghető anyagot, nem is beszélve az öngyújtóról. Nem olyan régi találmány a gyufa sem. Jézus korában nem állt rendelkezésre egyik sem. Nem volt olyan eszköze az akkori embernek, amivel pillanatok alatt fényt lehetett csinálni. Ha sikerült meggyújtani a gyertyát vagy mécsest, akkor nagyon vigyázni kellett rá. Ez mindenkinek egyértelmű volt akkor. És ma is így van ez. Ezt a fényt Krisztus gyújtja a szívünkben. Nincs máshonnan fény. Nincs más forrása a világosságnak a világban és a mi szívünkben! Egyedül Krisztus!

Így mondja a 377. dicséret, mint imádság: „Te gyújtasz szívünkben világot, forró buzgóságot!” Krisztus az, aki meggyújthatja az ő világosságát a mi szívünkben. A 329. dicséret így mondja el, ahogy szemléljük Krisztust, és fénye beragyogja életünket: „Halálban, éjben vártam én, fölkelt a nap rám véled; terőlad ömlik rám a fény, a béke, boldog élet...” Krisztus ad a mi szívünkbe világosságot, ahogy élő kapcsolatba kerülünk vele, behívjuk életünkbe, és ő bevilágít életünk sötét dolgaiba. És Ő adja a küldetést: Világíts! Krisztusból táplálkozhat a fényünk, amivel jelen kell lennünk ott, ahova Ő bennünket állított. Ahogy a hold és a csillagok is világítanak, ragyognak az éjszakában, de mindezt nem a maguk fényével teszik, a nap fényét adják tovább!

Az igéből az is egyértelmű, hogy a Krisztust követő ember nem teheti meg, hogy a fénye ne látszódjon, hogy eltakarja a fényét. Ahogy az egyszerű kis gyermekénekekben szoktuk hallgatni, énekelni: „Kicsiny, kis fényemmel világítani fogok!... Sátán sem állíthat meg, világítani fogok!... Elrejtsem-e fényemet? Nem! Világítani fogok!” Nem, nem rejtethetjük el! Mert nem ez a küldetésünk! „A lámpást sem azért gyújtják meg, hogy a véka alá, hanem hogy a lámpatartóra tegyék, és akkor világít mindenkinek a házban.” És megintcsak ne a mai házból induljunk ki, hanem gondoljunk a Jézus korabeli házakra. Felejtjük el a mai házakon levő, ki tudja hány és hányféle világító eszközt! Egy-két mécses vagy lámpatartó volt a Jézus korabeli házakban, kívülről pedig csak egy-egy kis ablakon szűrődhetett be az utca fénye. Nagyon fontos volt, hogy a lámpa vagy a mécses a helyén legyen, és ott beragyogja azt a sötét házat.

Láthatóvá kell legyen a hitünk. Nem az a dolgunk, hogy a hitünket rejtgezzük. Pedig néha úgy érzi a hívő ember, hogy szívesen maradna a háttérben. Néha olyan kényelmetlen, kellemetlen helyzeteket tud okozni, ha kiderül, hogy hívők vagyunk. De nekünk az a dolgunk, hogy kiderüljön. Hogy látható

legyen! Minden helyzetben látható legyen! Látható legyen, hogy Krisztusé vagyok! Látható? Ez a dolgunk. Mindig. Akkor is, ha csak pislákol. Nemcsak akkor, ha úgy gondoljuk, nagyon szépen ragyog, tündököl, erősen világít. Akkor is, ha úgy látjuk, csak pislákol. Látható kell legyen! Mindig, mindenhol. Mert ez a dolgunk. Mint, ahogy a másik hasonlatban mondja Jézus, a hegyen épült város, amit nem lehet eltakarni. Mert pont az a lényege, hogy mindenkinek látható legyen, hogy az ott egy biztos menedék.

És a kérdéseket, amiket az igehirdetés elején felvetettem, most gondoljuk át újra ennek fényében! (FÉNYÉBEN!) Hogy az életünk minden területén az a dolgunk, hogy világítsunk, Krisztus fényét továbbadjuk, továbbragyogjuk az emberek felé. Így kell terveznünk az évünket. Így kell megálmodnunk dolgokat. Hogy azokban Krisztust kell képviselnem. Így kell tekintenünk otthonunkra, családi közösségeinkre, kapcsolatainkra. Krisztus kell továbbragyognunk. Ez a legelső hely. A család, a házastársammal, gyerekekkel, szülőmmel való kapcsolat, ahol ezt meg kell élnem első rendben. Az első hely a családi otthon, amit Krisztus fénye be kell töltsön, ahol ragyognom kell. Aztán a munkahely, ahol napjainkban sok órát töltünk. Úgy tesszük-e,

hogy az Isten dicsőségére van? Őrá mutatunk-e azzal, ahogy végezzük feladatunkat, ahogy a munkatársak vagy a főnökök, beosztottak között vagyunk? Vagy az iskolában az osztálytársak, tanárok között. Vagy az életünk tervezésében számolunk-e Krisztussal? Őrá mutat-e a pénzkezelésünk? A heti, a havi, az évi tervezésünk Krisztus szerint való-e? És ahol, ahogy a mindennapokban töltjük az időnket, a pihenésünk, a szórakozásunk, a sportolásunk, a játékkal, a számítógép előtt töltött időnk Krisztus jelenlétében zajlik-e? A boltban, az utazásban, az autóban vagy tömegközlekedésben töltött időnk Krisztusra mutat-e? Beragyogjuk-e a boltot, ahogy ott találkozunk emberekkel, vagy ahogy az autónkat vezetjük, és jelen vagyunk az utakon? Látható kell legyen ezekben is Krisztus fénye az életünkön! Ahogy itt a templomablakon szűrődik be a fény és megvilágít, ránk ragyog és a hideg téli napon átmelegít, azt jó megtapasztalnunk. Sokat jelent.

Legyen most, az új év elején Isten igéjéből kapott küldetésünk, megbízatásunk ez: Világíts!

Jézus példázatából erre kaptunk még konkrét lehetőségeket a mi Urunktól. Ezek is mind a mi hitünket mutathatják meg. Ahogy odaforodunk a rászorulókhöz, ahogy ételt, italt adunk, meglátogatjuk a beteget, a magányost, a bajban levőt, mert van rá szemünk, kezünk és lábunk. Ezek is annak jelei, hogy Krisztus fénye látható lesz rajtunk. Nemcsak a beszédünkkel, hanem egész lényünkkel. Tetteinkkel is. Ahogy mozdul a kezünk és indul a lábunk a másik ember felé. Ez is mutatja vagy nem mutatja a Krisztus fényét rajtunk keresztül.

„Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” Ámen.

Stift János b. lelkipásztor

(Elhangzott 2020. január 5-én a budakalászi református templomban)

Jézus mondja: ti vagytok a világ világossága

Mi magunktól nem lehetünk a világ világossága. Jézus azt mondja, hogy ti vagytok a világ világossága, és ez a Vele való élő kapcsolatból fakad. „Isten ugyanis, aki ezt mondta: „Sötétségből világosság ragyogjon fel”, ő gyújtott világosságot szívünkben, hogy felragyogjon előttünk Isten dicsőségének ismerete Krisztus arcán.” (2Kor 4,6)

Az Úr igéje által Jézus világosságát gerjeszti a mi szívünkben, és ez a világosság csodálatosan árad belőlünk ebben „az elfordult és elfajult nemzedékben, akik között ragyogtok, mint csillagok a világban.” (Fil 2,15-16)

Ez a tanítványság egyik megnyilvánulása. Jézus, aki maga a világ Világossága, minket is azzá szeretne tenni. Mi is világíthatunk, de ez nem általunk van, ez az Úrral való különleges és bensőséges kapcsolatból fakad. Ő hív, hogy kövessük Őt, és azt mondja: „Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár

sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.” (Ján 8,12). Mindig a Világosságra kell figyelni: alázattal és bizakodva kell Jézusra tekinteni, hogy rajtunk keresztül is áradhasson a fény.

Imában emlékezzünk rá, hogy:

- Az, hogy milyen hatást gyakorlok az emberekre, és hogy mennyire tudok „világítani”, az annak az eredménye, hogy Ő bennem él, és nem annak, hogy én mit teszek. Az Úr az, aki engem oda helyez, ahol hatni és világítani tudok az emberek között.

- Mi csak eszközök vagyunk az Ő kezében, ezért fontos az, hogy félreálljunk, és hagyjuk Jézust bennünk munkálkodni.

- Csak az Úr képes megítélni, hogy én hogyan tudok hatni az emberekre, és hogy mennyire tudok világítani. Lehet, hogy egy olyan emberre leszek egyszer hatással, aki majd hatással lesz az egész világra. Mindig Jézusra kell figyelnem, bármerre is vezet engem.

Jon Walker

AZ ELSŐ KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK LEGENDÁJA

Gyermekek karácsonya a csobánkai imaházban

Karácsony – erről a szóról a mai kor emberének lehet, hogy elsőre nem pozitív gondolatok jutnak eszébe. A rohanás, stressz, hogy minden külsőség – ajándékok, ünnepi díszítés, finom ételek –, időben, megfelelő minőségben elkészüljön, meglegyen. Cseri Kálmán írja a „Minek az ünnepe a karácsony” című füzetében, hogy a karácsony megünneplésénél valami tragikus hangsúly-eltolódásnak vagyunk tanúi. A nagy készülődés-ajándékozás versenyben elfeledkezünk magáról az ünnepekről, Jézusról.

Talán hasonló gondolatok járhattak Axel Hambraeus író fejében is, amikor megírta „Az első karácsonyi ajándékok legendája” című történetét, amelyben a pásztorok látogatását dolgozza fel, és amelyet gyermekeink bábozva adtak elő. A „mi pásztoraink” is elindultak, hogy köszöntsék a gyermek Jézust és átadják ajándékaikat – szép babakelengyét Jézusnak, meleg kabátot Máriának és egy új

cipőt Józsefnek. Elindultak, de nem érték célt – legalábbis látszólag. Útjuk közben ajándékaikat - a szívükre hallgatva – másoknak adták: egy fagyoskodó özvegynek, mezítlábas koldusnak és nincstelen családnak. Mivel semmijük sem maradt, Jászolhoz már el sem mentek, szomorúan tértek nyugovóra. De csoda történt: álmukban mindhárom ugyanott jártak, Jézus jászolánál, ajándékaikat is mind ott látták. Beteljesedett az ige: „A király így felel majd nekik: Bizony mondom nektek, valahányszor megtettétek ezeket akár csak egygyel is az én legkisebb testvéreim közül, velem tettétek meg.” (Mt 25,40).

A bevezető áhitatban lelkipásztorunk arról szólt, hogy Jézus születése ennek a világnak a fordulópontja: van a Krisztus születése előtti idő és a Krisztus születése utáni idő. Az életünk is ilyen: ebben is van a Krisztus születése előtti idő és a Krisztus születése utáni idő. Krisztus nélkül és Krisztussal töltött idő.

Karácsony ez a fordulópontra vár a mi Urunk, Istenünk, hogy legyen helye az életünkben. Isten megnyitotta az Őhozza vezető ajtót és ezt már senki sem zárhatja be. Karácsony arról szól, hogy fontosak vagyunk mindannyian az élő Istennek. A kulcskérdés mindannyiunk számára, hogy Krisztus nélkül vagy Krisztussal vagyunk?

Talán jó lenne követnünk ezeknek az egyszerű pásztoroknak a példáját: hallgatni a szívünkre! Háta fordítani e világ által diktált elvárásoknak, megállni, elcsendesedni és Krisztussal lenni. Figyelni Istenre, a Fiúra és a Lélek hangjára. És figyelni egymásra, meglatni mire van szüksége a másiknak. Mert valószínűleg nem egy újabb játékra, „okos akármire”, hanem időre, szeretetre, odafigyelésre.

Gyermekeinktől ezt kaptuk: szeretetükkel, figyelemmel, szabadidejükkel szolgáltak az Úrnak és a gyülekezetnek. Vigyázzunk rájuk, hogy ez így is maradjon!

Kerekes Balázs

Az ifisek szolgálata

Közös éneklés a terített asztalnál

Szántó Lajos bácsi harmonikázott

Sokat gondolkodtam, hogy milyen beszámolót írjak az elmúlt karácsonyunk gyermekműsoráról. Eszembe jutottak a szokásos karácsonyi sablonszövegek a szűkös időkeretről, az otthoni teendők sokaságáról, hogy megint nem volt fehér karácsonyunk, hogy emiatt nem volt karácsonyi hangulatunk stb. Az ezeknek a gondolatoknak a megcáfolásáról szóló, és hogy az ennek ellenére milyen hálások lehetünk blablabla szöveg után, arra jutottam, hogy ezen a karácsonyon ehhez hasonló gondolataim nem is voltak. Akkor hát miről is szeretnék írni?

Arról, ami valójában történt velem ezen a karácsonyon, és remélem mással is. Nagyon hálás vagyok Istennek azért, hogy jelen volt az életemben, nyugalmat és békét kaptam tőle és szívbeli örömet. Örülök, hogy van alkalmam ezt megköszönni neki!

denki tudta, mikor mit kell csinálnia, hová kell mennie, állnia. Köszönet *Laár Kati* néninek, aki hozzáértő módon rendezte őket. *Izsó Ildikó* néni segítségével szépen begyakorolták az énekeket, és gyönyörű verseket tanulhattak meg, *Stift Ági* néni pedig rengeteget segített nekünk a jelmezek előállításában. Én a ma-

Mi, akik a gyerekek közt szolgálunk, minden évben szeretnénk meglepni azokat, akik 24-én eljönnek a templomunkba velünk ünnepelni. Szeretnénk valami karácsonyhoz illő, izgalmas, új, látványos műsort találni gyermekeinknek, ám ez nem könnyű, mert sokféle szempont alapján kell kiválasztanunk a megfelelő műsorszámot. Azt gondoltuk, most sem lesz ez egyszerű feladat. Ám mégis másként lett. *Suhajda Örzse* ötlete alapján egy olyan betlehemes játékot választottunk, amelyet már 25 évvel ezelőtt, szinte

ugyanazzal a gyermekmunkás közösséggel együtt betanítottunk az akkori gyerekeknek. Örültünk az ötletének, és ez úton köszönjük is neki, mert ez a darab mozgalmas, kedves, egyszerű szövegű, és arra is lehetőséget ad, hogy azok a gyerekek is szerepelhessenek benne, akik kevésbé szeretnék beszélni. A szereposztás sem okozott problémát, és a próbafolyamat is mondhatni zökkenőmentesen zajlott. A gyerekek időre megtanulták a szerepüket, min-

egy világító csillag legyártása lett a feladatunk.

A templomi előadáskor szolgálóként rendszerint elől szoktunk ülni, és feladatunk a gyerekek segítése, rendezése, és a sűgás. Ennek okán mi nem látjuk úgy a darabot, mint mindenki más. A darab elkezdődik, és egyszer csak vége van, és én minden évben azt veszem észre, hogy nem láttam belőle semmit. Ezen a karácsonyon, a darab dinamikája miatt, a templomban hátul irányítottam a gyerekeket *Ildikó* néniel. Láttam az egész darabot, az elejétől a végéig. A végén volt egy jelenet, amelyben minden gyerek felállt a színpadra, olyanok voltak, mint egy festmény a betlehemről. Nagyon szép volt, és számomra nagy ajándék is, ahogyan végignéztam azt a sok gyereket, ragyogó arccal állni a színpadon. Itt szeretném nekik is megköszönni, amiért évről évre elvállalják a szereplést, és tökéletesen előadják azt, amit megtanultak. Mindannyian tudjuk, hogy szerepelni nem könnyű, karácsonyi izgalomban pedig olyan kimerítő, mint egy maratoni futás. Remélem, hogy felnőtt korukban majd

gam részéről, a segédeszközök és egyéb díszletek elkészítésében vagyok inkább otthon, így idén csak

szívesen emlékeznek vissza ezekre a karácsonyokra, és ösztönzik a saját gyermekeiket is, hogy részükhöz legyen benne.

S ha már a gyerekekről esik szó, köszönjük meg az összekulcsolt kezeket, amelyeknek a tulajdonosai imádkoztak értünk. Köszönjük meg az ajándécsomagokat, melyeket névtelen, de nyitott pénztárca segítségével, láthatatlan, de szorgos, és nem is fiatal kezek állítottak össze számukra.

Így karácsony után jó néhány héttel, jó volt visszaemlékezni a 2019. év ünnepére, és jó reménykedni abban, hogy még sokszor ünnepelhetjük így együtt Jézus Krisztus születését, akinek van okunk megköszönni megváltott életünket.

Koncz Péterné Brigitta

Karácsonyi ünnepi istentiszteletünkön a Psalmus kórus szolgált.

KOVÁCS GERGŐ ADVENTI CSEND

Már épp a templomba menet,
meghallottam az orgonaszót,
s karácsonyi díszek kápráztatják a szemet,
e hideg estén adj valami szépet s jót.

A fagyos utcák már kezdtek fényleni,
elindultam hogy meséljek,
talán nehéz lenne most megérteni,
hogy a téli hidegben mégis remélek.

Csend borítja be a várost,
nem maradt melege a napnak,
fejemben énekek gyűlnek most,
s már nincs társa a fagynak.

De ha belépek a csend templomába,
szívem ezerrel zakatol,
te fényt adtál nekünk az adventi órákba,
s lélegzetem is eláll szavadtól.

Tartsd meg, Uram, a csendet,
hadd várjon minden gyermek igédre,
s adj nekünk szikrázó fényt s szebbet,
hogy nézhessünk egymás szívébe.

Áldott legyen az este,
ne hagyd szívünkben szünetet,
megváltó jött Betlehembe,
s meghozta mindenkinek a várva várt ünnepet.

BABA-MAMA KÖR POMÁZON

Sok szeretettel hívunk minden érdeklődőt
a Református Gyülekezeti terembe minden
hónap első és harmadik hétfőjén 9:30-tól
beszélgetős, elmélkedős körünkbe.

Témánk:
Miben vagyok más, mint hívő nő?

A téma keretein belül érintjük
a nevelést, hűséget
szexualitást, függősé-
geket, kapcsolatainkat,
segítségnyújtást,
gyászt.

Legyünk együtt egy
jó beszélgetésre, kis játékra,
éneklésre, miközben megtapasztalhatod, hogy nem vagy egyedül,
sem fizikailag, sem lélekben a gond-
jaiddal, problémáiddal és mind-
azzal, amik a kisgyermeked gon-
dozásával vagy nevelésével
kapcsolatosak!

Találkozzunk hétfőn!

250 ÉVE SZÜLETETT

LENGYEL JÓZSEF REFORMÁTUS ÉNEKSZERZŐ

Református Énekeskönyvünkben gyakran találkozhatunk **LENGYEL JÓZSEF** névvel. A mostani Énekeskönyvünkben 23 ének szövegének szerzőjeként és 2 fordítójaként szerepel, de a korában, 1806-ban készült énekeskönyv még 38 eredeti énekét tartalmazta. Ő volt az egyik legtermékenyebb és legértelmesebb énekszerzőnk. Németh László egy cikkében úgy jellemezte, mint „...akit én Molnár Albert és Ady közt legigazabb vallásos költőnek érzek”. Gyakran énekeljük például a 154-et: „Úr Jézus, mely igen drága A te igédnek világa...”, a 180. dicséretet: „A töredelmes szívet, Te, Uram, szereted...”, a 202. dicséretet: „Fő boldogságom tartom én ebben...”, vagy a 347. húsvéti éneket: „Jézus, ki a sírban valál”. Dicséreteit komoly, fegyelmezett kegyesség, őszinte hang és gondos verselés jellemzi. Nem csoda, hogy hosszú időn át méltán tartoztak a gyűlekezetek legkedveltebb énekei közé.

A református lelkész, tanár és egyházi énekszerző 250 évvel ezelőtt, 1770. március 31-én született Tiszaabádon (más forrás szerint Tiszaszőlősen). Tiszaszentimrén, majd Debrecenben tanult, ahová 1785 tavaszán iratkozott be. Miután 1786 októberétől 1787 júniusáig a német nyelv elsajátítása kedvéért Aszódon időzött, visszatért Debrecenbe, ahol 1795 tavaszától ösztöregy főiskolai tanárként (senior, főgondnok) tisztséget viselt. Ezután külföldi akadémiákon tanult, 1796-tól Göttingenben, míg 1798-ban visszatért Debrecenbe a filozófia tanárának.

Diákkoráról, contrascribaságáról, cantus praesességéről és seniorságáról sok adatot őriztek meg Csokonai versei, akinek baráti köréhez tartozott. 1795 februárjában például, mint contrascriba (ellenőr, rendvizsgáló, a novitius diákok oktatója), hét deákkal vett egy nyulat, de ellopták tőle. Pipás és himnlőhelyes volt, jó basszushangú praecentor (szólamvezető), majd contrascriba, utána senior. Csokonai összes költeményei között olvasható verses Köszöntő-je „Lengyel József senior úr nevenapján”. Csokonai perében is mint senior vett részt, de mivel szerepe volt azokban az eseményekben, melyek következtek Csokonait kicsapták, nem csoda, hogy a költő róla, mint orangután-forma emberecskéről emlékezik meg.

Tanárkodásáról Kazinczy Ferenc levelezése is őrzött meg adatokat. Budai Ézsaiás és

Földvári József ellenségei voltak, mert Lengyel József emberségesen bánt a tanulókkal, sétálgatott velük, és estére meg-meghívta őket magához beszélgetni az újabb filozófiai irányokról.

Házasságot kötött Marjai Albert türkevei esperes leányával, Zsuzsánnával, aki hat gyermekkel ajándékozta meg.

1802-ben lelkésznek ment Nagyszalontára, 1809-ben Nagyváradra, 1813-ban Szalacsrára, hol 1819-től egyszersmind helyettes esperese volt az Érmelléki Egyházmegyének.

Énekei mellett prédikációi is fennmaradtak. Három kötetes prédikáció-gyűjteményét („Közönséges vasárnapi prédikációk”) 1828-ban fia, Imre adta ki Debrecenben. Első két kötetét csak 1826-ban, a harmadikat 1825-ben engedélyezte régi ellenfele, Földvári József egyházkerületi cenzor.

Kevésbé ismert tény, hogy Lengyel József írta az első ismert magyar nyelvű filozófiai művet, amelynek kéziratát az Országos Széchényi Könyvtár kéziratárának féltett kincsei közé tartozik. Címe: „T. Lengyel József hajdani Debreczeni volt Professornak 1800-801-802-803 esztendőben tartatott Letzkéi a Kant Filosofijája szerint a mint azt a boldogult értette.” A debreceni kollégiumban 1800 és 1803 között tartott filozófiai előadásairól készült jegyzet ez a kézirat.

Lehet továbbá szólni Lengyel Józsefről, mint levélíróról is, kiemelésre méltó a Tóth Ferencsel folytatott levelezése.

Szalacson halt meg 22 évi házasság után 1821. március 15-én, 50 éves korában. A Tu-

dományos Gyűjtemény így adott hírt a híres énekköltő és prédikáció-író haláláról:

Szalacson Martius 14-én meghalt Nagy Tiszteletű Lengyel József Úr, Szalatsi Ref. Prédikátor az Érmelléki Egyházi vidéknek Pro-Seniora, a' ki előbb a' Debretzeni Refor. Collegiumban Philosophiát, és Jus Naturae tanított, azután pedig Szalontán, Nagy Váradon, végre Szalacson szolgált a' Prédikatori hivatalban. Szép elméjének, és Poetai talentumának bizonyosságai lesznek, a' késő Maradék előtt is a Ref. Új Énekes könyvében lévő legszebb Énekek. Sajnálja halálát minden buzgó és tanult Prédikátor, sajnálja közséje.

(Tudományos Gyűjtemény 1821. V. kötet 113. o.)

Lengyel József énekeit immár több mint kétszáz éve éneklék a reformátusok, többnyire anélkül, hogy szerzőjüket ismernék, pedig Gulyás József szavaival élve: „Hány léleknek adtak ezek ég felé emelő szárnyakat! Hány sebzett szívre csepegtettek égi balzsamot! Hány vallásos lélek epedésének adtak kifejező szavakat! Hány szívből feltörő buzgóság találta meg ezekben az énekekben az Istenhez szólás formáját!” Illő tisztelettel emlékezzünk születése évfordulóján református énekeink jeles szerzőjére, az ő szavaival hálát adva az Úrnak életéért:

Csudákkal teljes a természet temploma,
Melyekből kitetszik bölcsesség nyoma.
Nagy vagy a nagyokban, bölcs vagy a kicsinyekben,
Gondod el nem fárad annyi sok ezerekben;
Végtelen jóságod a menny és föld hirdeti,
Sokaságát nyelvünk mert ki nem beszélheti.
(247,4)

P.A.

A töredelmes szívet,
Te, Uram, szereted,
Az engedelmes lelket
Soha meg nem veted.
Ezzel a reménységgel
Tehozzád óhajtunk,
Légy, kérünk, segítséggel
És könyörülj rajtunk. AMEN

AKAROD AZ ÁLDÁST?

Szemelvények BÓDIS MIKLÓS lekipásztor
pomázi evangélizációjából
4. rész

A NIKOLAITÁK POMÁZON
(2019. május 24.)

„De egy kevés panasza van ellened; mert vannak nálad olyanok, akik Bálám tanításához ragaszkodnak, aki arra tanította Bálákot, hogy törbe csalja Izráel fiait, hogy bálványáldozati húst egyenek és paráználkodjanak. Így nálad is vannak olyanok, akik szintén a nikolaiták tanításához ragaszkodnak. Térj meg tehát, különben elmegyek hozzád hamar, és harcolok ellenük számnak a kardjával.” (Jelenések 2,14-16a)

Drága testvérek, evangélizációs sorozatunk során Isten Igéje estéről estére létkérdések elé állított bennünket. A Jelenések könyve Isten hét gyülekezetének nyolcszor mondja azt, hogy „Térjete meg”, de ez a felhívás nem csak az ószövetségi zsidó népnek szól. Az a két szó, hogy „Térjete meg”, hetvenegyszer található meg az Ószövetségben, és nyolcvankétszer az Újszövetségben, összesen százötvenháromszor. Épp annyiszor, ahány halat fogott Péter a Tibériás-tengerben Jézus szavára. A 153 azt jelenti: több már nem férhetett a hálóba. Vagyis Isten a Bibliában százötvenháromszor mondja el az embernek, hogy térjen meg. Százötvennegyedszer már nincs értelme mondania, mert aki nem tért meg százötvenháromra, nem fog megtérni a százötvennegyedikre se. Éppen ezért súlyos az ítélet.

A Jelenések könyve azzal kezdődik, hogy János apostol kijelentéseket kap Jézustól a Gyülekezet jövőjére nézve. Nagyon sok kommentárt olvastam már Jézus Krisztus leveleivel kapcsolatban, de ahányan írták, annyi-féleképpen magyarázták. Isten nem egy kapufára dolgozik, hanem mindenkivel más módon beszél. A teológusok egy dologban mégis megegyeznek: a Jelenések könyvének hét levele a mindenkor Gyülekezet állapotát jellemzi a kezdetektől Krisztus visszajöveteleig; és a levelek utolsó címzettje, a laodíceabeli gyülekezet állapota a Gyülekezet Krisztus visszajövetele előtti állapotát írja le.

Az első levélben Jézus azt üzeni nekünk, hogy emlékezzünk az első szeretet tüzeire, ami bennünk égett, amikor megtértünk. Amikor

mentünk, és mondtuk az evangéliumot mindenkinek, nem tudtak visszafogni, elhallgatni, nem érdekelt bennünket, hogy ki mit mond, ki mit szól ehhez. Égett bennünk az első szeretet tüze. A baj csak az, hogy az első szeretetünket elhagytuk. Már nem ég bennünk az a tűz. És ebből kiderül, hogy a keresztyén embernek nem az a normális állapota, amiben most vagyunk, hanem az első szeretet állapota. Az a normális állapot egy házasságban is, ha a házaspár ötven év múltán is úgy szereti egymást, mint tizennyolc évesen.

Ezt az első szeretetet hagytuk el, ezért jött Szmirma – az üldözés. Isten megpróbálja a Gyülekezetet: némelyeket börtönbe vetnek, némelyeknek szenvedést ad és nyomorúságban lesz részük tíz napig – vagyis egyszer véget ér. Ha végignézzük a történelmünket, láthatjuk, hogy amikor az Isten népe gyötörődött, szenvedett, próbákat állt ki, a Gyülekezet mindig nőtt. A keresztyének vére magvetés lett. Az üldözésekből, nehézségekből, próbákból mindig áldás fakadt, nőtt a Gyülekezet.

De taktikát váltott az ördög. Következett a pergamoni gyülekezet, ahol Jézus már azt mondja, hogy panasza van ellenetek, „mert vannak nálad olyanok, akik Bálám tanítását tartják, aki rávette Bálákot, hogy törbe csalja

Izráel fiait, hogy bálványáldozati húst egyenek és paráználkodjanak. Így nálad is vannak olyanok, akik szintén a nikolaiták tanítását tartják.” Még az első, az efézusi gyülekezethez írott levélben Jézus erről azt mondja: „amelyeket én is gyűlölök”. És hangzik a fel szólítás: „Térj meg tehát, különben elmegyek hozzád hamar, és harcolok ellenük számnak a kardjával.”

Következik a thiatirai gyülekezet, ahol ugyanez a bűn jelenik meg, de ezt már Jezabel képviseli (bálványáldozati hús és paráznaság) agresszív formában, mert Jezabelnek mint királynőnek megvolt az autoritása, hogy nyomást gyakoroljon Izraelre. Ellentmondást nem tűrően jön a gyülekezetre Jezabel parancsa, és aki nem engedelmessékedik, azt Jezabel megöli.

Következik az ötödik, a szárdiszi gyülekezet, amelynek Jézus azt mondja: „Tudok cselekedeteidről, hogy az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy.” Neked az a neved, hogy református, pedig már régen deformált vagy. Van egy neved, de te nem vagy az, ami a neved. Azt mondja Jézus: „Ébredj fel!”

Majd jön a filadelfiai, a felébredt gyülekezet képe, aztán az utolsó, a laodíceai, amely a Krisztus visszajövetele előtti gyülekezet, amely mi vagyunk. Mi, akik itt állunk az Ő visszajövetele előtt, és Jézus azt mondja nekünk: „Tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró. Bárcsak hideg volnál, vagy forró! Így mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból.” Nem vagy te ateista, hiszen itt vagy a templomban, nem vagy teljesen hideg, de az a problémád, hogy forró se vagy. Testvérek, ezen a héten nem Bódis Miklóst kellett volna hallgatni Pomázon, hanem ki kellett volna menni embereket menteni: megszólítani és elhívni az evangélizációra – de te nem hívtál senkit. Mindig mástól várod, hogy megoldja a fiad dolgát, a lányod baját, az unokád problémáját! Eljutott a gyülekezet oda, hogy már semmit nem csinál azért, hogy embereket érjen el. Csinálja a lelkes, az ő dolga! Csinálja a presbiterek, azért választottuk meg őket! Eljutottunk egy olyan langyos állapothoz, amikor ott ülünk a laptopok előtt, és hallgatjuk a prédikációkat: „de szép!”, lájkoljuk – tetszik, nem tetszik –, de a kisujjunkt se mozdítjuk

azért, hogy embereket mentsünk meg a kárhozatból.

Nem vagy te hideg, de már rég nem vagy forró. Már rég nem égsz az Úrért. És az Úr azt kérdezi: „De amikor eljön az Embernek Fia, vajon talál-e hitet a földön?” Nézzétek meg, testvérek, hogy amikor egy gyülekezetben meghirdetik, hogy jöjjenek imádkozni, hányan jönnek. Nem imahétre, meg nem evangélizációra, hanem amikor azt mondja a lelkész, hogy gyűljünk össze könyörögni a gyülekezet ébredéséért – nézzétek meg, hányan vannak ott! Rég nem vagy forró. Langyos vagy, és Isten kiköpi a langyost a szájából. Nem kell neki!

Aztán Jézus azt mondja Laodíceának, hogy nem ismered az állapotodat. Ezt mondod: „Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire”. Jól megvagyok. Testvérek, az Isten esőt ad jónak és gonosznak egyaránt. Az Isten felhossa napját a jóra és a gonoszra egyaránt. Tudod, miért? Azért, hogy az utolsó napon a gonosz ne tudja azt mondani a királyi szék előtt, hogy „Uram, azért nem tértem meg, és azért maradtam gonosz, mert Te a hívőnek adtál, de nekem nem.” Isten azt fogja mondani: „Ugyanúgy szerettelek téged, mint a másikat. Miért maradtál meg gonosznak?” Azt hiszi, hogy jól van, de nincs jól. Azt hiszi, hogy rendben van, de nincs semmi rendben. Nem ismeri az állapotát.

Ez a gyülekezet az, amely az eljövétel előtt Jézust kinn tartja az ajtó előtt. Adventkor olyan szépen hangzik az ige: „Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énekelem.” Ez azt jelenti, testvérek, hogy Jézus az ajtó előtt áll. A szíved ajtaja előtt, a házad ajtaja előtt, a gyülekezet ajtaja előtt, mert nincs helye bent. Csak akkor van helye, ha valaki beteg lesz. Akkor jöjjön be, gyógyítsd meg, hozzonsz ki a rákból, segítsen meg a műtéten, aztán megint kimehet, és várjon az ajtó előtt, amíg megint hívom! Jézus kint van az ajtó előtt, miközben mi azt énekeljük, hogy „Ó Jézus, árva csendben az ajtón kívül állsz, Bejönnél már, de némán kulcsfordulásra vársz. Mi mondjuk, hogy miénk vagy (persze hogy mondjuk, bírjuk mi cérnával!), Te vagy a név, a jel – de Isten azt mondja –: Ó, szégyen, hogy Te légy az, akinek várni kell!”

A ma esti ige arra kérdez rá, hogy ott van-e Jézus a házadban, az életedben? Az a kérdés, hogy a te életedben, családotban áldás van, vagy átok? Az átkot generációkon át öröklődik. Nehogy azt higgye valaki, hogy a halálával megszűnik a családjában az átok, a bűn. Nem. Az átok öröklődik: „megbüntettem az atyák vétkeit a fiakban, harmad és negyedikiglen, akik engem gyűlölnék.” Az átok öröklődik, az áldás Jézus által lép be egy családba. Ma este te is számot vethetsz azzal, hogy az életedben átok van, vagy áldás. Ma este megteheted azt, hogy a családod átokvonalára a te életedben megtörjön, és rajta keresztül bevonuljon a családotba Jézus Krisztus által az áldás.

Miért utal János a Jelenések könyvében Bálám esetére, aki megtanította Bálákot arra, hogyan csalja törbe Izrael népét?

Izrael népe megérkezik a Jordánon túl, Jerikóval szemben az ígért földjének bejáratához, a Nébó hegyével és a Piszgá csúcsával a háta mögött. Izrael letelepszik sátraival. Móáb királya Bálák megijed attól, amit lát, és elküldi vezéreit Szíriába, hogy elhívják a nagyhírű jóst, Bálámot, Beór fiát, akiről az a hír járja, hogy akit ő megátkoz, az átkozott lesz, akit pedig megáld, az áldott lesz. Hívják el, hogy megátkozza Izrael népét, amelyik feljött Egyiptomból és letelepedett Móáb mezején, hátha így ki tudja űzni őket. Bálám azt mondja a követeknek, hogy megkérdezem az Urat, mit mond, addig maradjatok itt éjszakára. Isten megjelenik éjjel Bálámnak, és azt parancsolja neki, hogy „Ne menj el velük, ne átkozd meg azt a népet, mert áldott az.” Bálám felkel reggel, és azt mondja a vezéreknek, hogy az Úr nem engedi, hogy velük menjen. Csak ennyit. Nem mondja el, hogy miért; hogy Isten azért nem engedi megátkozni Izrael népét, mert Ő megáldotta. A vezérek visszamennek, de már úgy mondják el a dolgot a királynak, hogy Bálám nem akart eljönni velük.

Bálák király arra gondol: nem küldtünk elég pénzt. Többet kell neki fizetni, mint amennyit küldtünk, és nagyobb vezérekkel kell küldeni, hogy nagyobb tekintélye legyen a kérésnek. A még tekintélyesebb vezető emberek elmennek Bálámhoz, hogy elhívják, rontsa meg Izrael népét, de Bálám – bár Isten egyszer már megtiltotta neki, hogy elmenjen velük, mert Ő megáldotta Izraelt – megint azt mondja a követeknek, hogy maradjanak ott éjszakára, majd megkérdezi az Urat, hogy megtudja, „akar-e még valamit beszélni az Úr”. Isten megint eljön éjjel Bálámhoz, és azt mondja: „Látom, hogy nagyon el akarsz menni. Látom, hogy nagyon benne van a szíved, lelked ebben a dologban, hát menj el Móáb vezetőivel!” Ahogy az Atya elengedte a tékozló fiút, és nem tartotta vissza, ahogy nem futott a gazdag ifjú után se, hogy a kedvéért leengedje a parancsolatok mércéjét, úgy Isten nem futott Bálám után se. Azt mondja Bálámnak, „ha akarsz, menjél! Indulj el!”

Bálám másnap reggel felnyergeli a szamarat, és elindul, hogy megátkozza Izraelt. De amint egy szurdokba ér, amelyen éppen hogy csak át lehet menni, az Úr angyala – karddal a kezében – elé áll. Talán éppen ugyanaz az öldöklő angyal, aki Egyiptomban csak a bárány vérével megjelölt házakat kímélte meg a pusztítástól. Bálámot annyira megvakítja a varázslás díja, a haszon, a pénz, hogy nem lát semmit. Ő menne tovább, de a szamar megáll, mert látja az angyalt. Lecövekkel, és Bálám hiába üti a szamarat, az nem megy tovább, hanem odaszorítja Bálám lábát a kőfalhoz, majd összeesik. Bálám tovább veri a botjával, de az Úr megnyitja a szamar száját, és így szól: „Mit vétettem ellened, hogy versz engem?” Ekkor az Úr kinyitja Bálám szemét, és meglátja vele az Úr angyalát kivont karddal a kezében. Bálám megijed: „Jaj, Uram, ilyen komoly ez a dolog? Hát akkor visszafordulok!” De Isten azt mondja neki, hogy: „Nem!

Ha elindultál, menj! De úgy fogsz menni, mint egy Saulus nevű férfi, aki a lován ment Damaszkusz felé, amikor hatalmas fényesség vakította el, leesett a lováról, és Damaszkuszba már egy Paulus, egy „kicsi” érkezett meg. Így fogsz menni, és azt fogod mondani, amit én parancsolok neked.”

Bálám megérkezik Bálákhoz, fent Dobogókőn már felállították a hét bálványáldozati

oltárt megátkozni Izraelt. Bemutatják az áldozatot, utána pedig Bálám lenéz a hegyről Izrael sátraira, és elkezd áradozni: „de gyönyörűek a te sátraid, Izrael!” Az Isten dicsőítő ének hangzik ki belőle. Nem fog az átok Izraelen. „Hogy ronthatnám meg, kit Isten nem ront meg? Hogy kárhoztatnám, kit az Úr nem kárhoztat?” Vele van az Úr! És azt mondja: „Bár úgy halnék meg, mint ez igazak, s lenne végem olyan, mint az övék!” Később meglátjuk, akarta volna ő a hívők halálát, csak a hívők életét nem akarta élni. A hívők halálát sokan akarják, mert ők mosolyogva halnak meg, csak a hívők életét nem akarják élni; nem akarják választani a hívők életét.

Bálám nem tudja megátkozni Izraelt, „rászállt az Isten Lelke”: „Így szól Bálám, Beór fia, így szól az a férfi, kinek megnyílt a szeme...” „Csillag jön fel Jákóbból, királyi pálca támad Izraelből...” „Látom őt, de nem most, szemlélem, de nem közel.” Közeli majd csak a betlehemi pásztorok és a napkeleti bölcsek fogják látni, messze van még az Ő eljövetele, de már látja. Kit látott Bálám...? – És elkezd áldani. Nem fog az átok Izraelen.

Van áldás a te életedben? Te ehhez a néphez tartozol? Ott vagy a védőernyő alatt? Te kihez fordulsz áldásért? Kitől várod a segítséget? Elizeus azt kérdezi az eladósodott asszonytól, akihez eljött a hitelező, hogy elvegye két gyermekét rabszolgának: „Mit tehettek érted? Mondd meg nekem, mi van a házadban?”

„Az asszony így felel: Nincsen egyeb... csak egy korsó olaj.” Az Úr prófétája erre azt mondja: „Menj, kérj kölcsön edényeket... minden szomszédodtól, üres edényeket, de nem keveset.” Amennyihez hited van. „Azután menj be, zárd be magad és fíaid mögött az ajtót, és tölts ezekben az edényekben.” Telnek a fazekak egészen addig, amíg az egyik fia azt mondja: „Nincs több edény.” Akkor elállt az olaj. Az asszony elment az Isten emberéhez, elmondja neki, ami történt, ő pedig ezt feleli: „Eredj, add el az olajat, és fizessd ki az adósságodat. Ami pedig megmarad, abból élj a fiaddal együtt!” Na, ez az Isten, testvérek! Ez az áldás! Nem csak az adósságodat engedi el, nemcsak az adósságodat fizeti ki, hanem ráadást is ad: „keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek”. Kell neked az Isten áldása?

Tudjátok, hogyan csalta törbe Bálám Izraelt? Bálám látta, hogy nem tudja Izraelt megátkozni, de megtanította Bálámot, hogyan csálja törbe Izrael népét. Tudjátok, mit gondolt magában Bálám? „Ezt a népet, Isten népét nem tudom megátkozni, mert az Isten megáldotta, de valamit mégis tudok tenni ellene: rá tudom venni arra, hogy úgy éljen, hogy a nép magára vonja az Isten haragját és ítéletét.” Azt tanácsolta Bálámnak, hogy rendezzen nagy város- meg falunapokat, állítsa fel Móáb sátrait tele jó étellel, jó itallal, virslivel, tokaji borral, bulival, tánccal, zenével, nőkkel, és hívják meg ezekre Izrael népét is. Az ige azt mondja, hogy Izrael fiai először csak ólálkodtak a sátrak körül. Ott volt a szívükben, hogy „de jó lenne...” Felállították a Móáb sátrait, elindult a tánc, a mulatság, folyt az ital. Mózes a kijelentés sátra előtt együtt sír a vénekekkel, hogy mivé lett Izrael, amikor egy Zimri nevű izraeli férfi fényes nappal megfogja egy móábita fejedelemnek a lányát, Kozbit, beviszi Izrael táborába, a sátrába, hogy paráználkodjon vele. Ekkor Fineás, Áron főpap unokája bemegy utánuk a sátorba, és egy lándzsával mindkettőt át-szúrja. „Ezzel elhárult a csapás Izrael fiairól.” – mondja az ige, de a csapás következtében huszonegyezren veszítették életüket.

Magyarral lefordítva – ahogy a székekelyek mondják keményen – ez azt jelenti, hogy kupleráj lett a házatok. A gyermekeitek nem éjszaka titokban fekszenek össze, hanem a saját szemetek láttára. Mit mond Magyarország népe? Párkapcsolatban élnek. Milyen szép elnevezés: párkapcsolat. Próbaházasság. Csakhogy a Biblia ezt paráznaságnak hívja, ezért ezen nincs és nem is lesz rajta soha az Isten áldása. Mi van a házadban, áldás, vagy átok?

Az ige azt mondja, hogy „odaszegődött Izrael Baal-Peórhoz”, pénzért Bálám tévelygésére adták magukat: szennyfoltok a gyülekezetben, lakmároznak, hizlalják magukat, fellegek, melyeket szelek sodornak (irányzatok, módik – most ez a szokás, most az a szokás), öszvégi gyümölcstelen fák (senki nem tud felmutatni egy embert, akit odavitt az Úrhoz), bolyongó csillagok, szóval ahogy Júdás levelében olvassuk: testi emberek, akikben nincsen Szentlélek. A Jelenések könyvében az ige azt mondja, hogy innen indul el az egyház pusztulása.

Nem akarok senkit megbotráncztatni, de a múlt héten került fel a youtubra egy videó arról, hogy egy kalotaszegi faluban csendnapot tartanak, aminek a vége az, hogy a kultúrotthonban a református férfiak és nők pálinkás pohárral a kezükben üldögélnek az esperes és a lelkész jelenlétében, és hol azt éneklük, hogy „Az Úr csodásan működik”, hol pedig azt, hogy „Kimegyek a doberdói harctérre, Föltekintek a csillagos nagy égre, Én Istenem, merre van a magyar hazám, Merre sirat engem az édesanyám...” – közben isszák a pálinkát.

Az idén majdnem meghívtak egy gyülekezetbe a szülőfalum mellé, de valaki azt mondta, hogy Bódis Miklós tönkreteszi a falut. Megkérdezték tőle, de hát mivel tenné tönkre a falut? Azt felelte: Bódis Miklós nem hagyná, hogy virrasztóban pálinkát igyunk és kártyázzunk a halott mellett. Szép, nem? Felravatalozzák a halottat, a gyászoló család pedig a temetés előtti napon nézheti a virrasztókat, akik kártyáznak és pálinkáznak hajnalig. Minden meg van engedve ebben az egyházban. Ezért kezd

receszni a szekér. Ez az oka annak, amit sok pomázi sírt el imádságban ezen a héten, hogy nagyon sok pomázi nincs itt, idegenből jöttek ide az emberek. Miért? Mert sokkal tetszetősebb a nikolaiták tanítását hallgatni, mint a tiszta evangéliumot. Teológusok azt mondják, hogy nikolaiták már nincsenek. De igenis itt vannak. Itt vannak Erdélyben, itt vannak Budapesten, itt vannak Pomázon, ők biztatnak titeket arra, hogy menjetek a halálvonattal Csíksomlyóra, és imádkozzatok egy halott asszonyhoz, ők biztatnak benneteket, hogy menjetek ehhez az oltár-

hoz, meg ahhoz az oltárhoz, imádkozzatok a sámánokhoz, és lehet a gyülekezetben inni is, meg templomba is járni, lehet imádkozni is, meg káromkodni is, mindent lehet...

Milyen vége lesz az ilyen életnek? Bálámot végül megölik. Izrael megtámadja Móábot, és kiirtja. 2017-ben, a reformáció 500 éves évfordulója alkalmából több gyülekezetbe hívtak meg szolgálni, többek között Augsburgba, Münchenbe az ottani magyarokhoz, és láttam, amit láttam. Jöttem az anyaországba is, és láttam, hogy a gyülekezetek épülnek, fejlődnek, de azt is láttam, hogy mindez nem a gyülekezetek érdeme, hanem a magyar kormányé. Amikor megérkeztem egy-egy templom, vagy parókia elé, ki volt téve három tábla, hogy ebben az évben 20 millió Ft, abban az évben 5 millió Ft, a másik évben 96 millió Ft támogatásban részesültek – testvérek, így épülhet az egyház! Csak az a kérdés, hogy mennyire épül a gyülekezet? Az érlelődött meg bennem, hogy „Uram, én befejezem a missziót Magyarországon. Hát nem látod, hogy itt senkinek nem kellesz? Itt mindenki jól megvan. Laodícea: meggazdagodtam, nincs szükségem semmire, jól vagyok.”

Hazamentem, és októberben két megrázó hír jutott el hozzám. Két lelkész barátom, egyik erdélyi kollégám, a másik magyarországi – felakasztotta magát. Az egyik arról beszélt, amikor a gyülekezetében jártam evangélizálni, hogy ő mennyi pénzt tud szerezni, hogy neki milyen kapcsolatai vannak, mennyi mindent ki tud járni, és hónapokkal később lógott a fán. Akkor értettem meg, hogy mindaz, amit én látok, csak külsőség, külső jólét, de belül baj van. Ez a két eset vitt engem oda, hogy lehajtottam a fejem, és azt mondtam: „Uram, megyek tovább, csak mondd meg nekem, mit mondjak a magyar népnek?”

Az aznap reggeli két igém ez volt: Jeremiás 15,2: „Ha pedig megkérdezik tőled, hogy hová menjenek, ezt válaszd nekik: Így szól az ÚR: Aki halálra méltó, a halálba (vagyis akinek nem kell az élet, az maradjon meg a halál állapotában), aki fegyverre méltó, a fegyver elé (akinek tetszik a pletyka, a mocsok beszéd, a facebookon a marakodás, a viszálykodás, az „fegyver által” fog szívinfarkust vagy agyvérzést kapni és meghalni), aki éhínségre méltó, az éhínségbe (akinek nem kell az élet kenyeré, az haljon éhen), és aki fogságra méltó, a fogságba! (aki nem akarja, hogy Isten megsza-badítsa és boldog legyen, az maradjon rab!)”

Ez az ige hátraküldött a Biblia utolsó lapjára, ahol Isten a következőket mondja: „Ne pecsételd le e könyv prófétai ígeit, mert az idő közel van. Aki gonosz, legyen gonosz ezután is, és aki büntől szennyes, legyen szennyes ezután is, aki pedig igaz, cselekedjék igazságot ezután is, és aki szent, legyen szent ezután is.” Mit akarsz, a mocsokost, vagy a tisztát? Mit választasz, a profánt, vagy a szentet? Mi van a szívedben? Mi van a gondolataidban? Mit választasz ma este, milyen életet fogsz élni?

Cseri Kálmán bácsi azt mondta, hogy mi magyarok mindent megeszünk, csak ne legyen benne a Bibliában. Mindent beveszünk, amit kitesznek az asztalra nekünk,

ezotériát, bioenergiát, akupunktúrát... Biblia? Ja, azt nem hiszem. Az ósdi, elavult.

Vágyol-e elhagyni bűneidet? Vágyol a megszentelt élet után, hogy Krisztussal megszentelt életet élj, vagy ma este is úgy jöttél ide, hogy át akarod menteni a mocskos, bűnös életedet a túlsó partra? Hát tudd meg, hogy nem megy! Oda semmi tisztátalan nem fog bemenni! És ha megmaradsz tisztátalannak, soha nem fogsz bemenni! Engedd, hogy megmosson a vér! Engedd, hogy a Szent megszentelje az életedet! Törekedj a szentségre! Ez az én kedvenc ígém a Bibliából, a Példabeszédek könyvéből: „Aki szereti a szív tisztaságát, annak barátja a király.” Szeretted a szív tisztaságát? Vágysz a szív tisztaságára? Vágysz az áldás után? Mert aki szereti a szív tisztaságát, annak barátja Jézus. Akarod, hogy Jézus a barátod legyen és megszentelt életet élj vele?

Végül még két dolgot szeretnék elmondani.

Az az evangélizációs hét, amelyen a volt lelkészeket, Pap László szolgált Berekfürdőn, úrvacsorával ért véget pénteken. Úgy indultam el erre az útra, hogy nem vittem magammal Bibliát, pedig már hat éve szolgáló lelkész voltam, és mindig velem volt a Bibliám, de hát ki indul öngyilkosságra Bibliával?

Egész héten egy rossz kopott farmer volt rajtam, borzos voltam, borostás, így indultam el úrvacsorát venni, miközben csorogtak a könnyeim. Asztalos Zoli bácsi osztotta a kenyeret, és ahogy kinyújtom a kezemet, hogy elvegyem a megtört kenyeret, látom, hogy reszket a kezem. Először éltem át életemben azt, hogy mibe került valakinek az, hogy én azt a falat kenyeret elvegyem. Aztán mentünk tovább. Ott állt a rákos Pap László, tartotta a két kelyhet, és úgy kerültünk elé a feleségemmel, hogy egyik keze felől én, a másik keze felől pedig a feleségem állt be. Átadta nekünk a két kelyhet, mondott egy ígét, és ahogy vettem a poharat, éreztem, hogy most az Úr indítja Pap Lászlót: felemelte a két kezét, rátette a fejünkre, és hangosan elkezdett áldani bennünket. Eközben állt a sor, senki nem mozdult. Várta, amíg Pap László megáldja Bódis Miklóst, és a feleségét, Etelkát. Már nem emlékszem arra, mit mondott, de tudom, hogy áldott. Kérte Isten áldását a szolgálatunkra, és hogy áldás legyen más emberek számára is. És áldott, és áldott...

Öt évvel később meglátogattam egy drága, Krisztusért börtönt viselt barátomat Marosvásárhelyen. Ő is rákos volt. Elhatároztam, hogy halála előtt meglátogatom. Bementem hozzá a belső szobájába. Leültünk a meleg szobában (eleget volt sötét zárkában, hideg börtönben). Egy kis egy szobás garzonban laktak ketten a feleségével. Ahogy elkezdek ígét olvasni meg imádkozni, egyszer csak szétnevezek magam körül, és azt látom, hogy tizenheten vagyunk a szobában, és mindenki csendben hallgatja az ígét és imádkozik. Kijött Szabó Árpai bácsi, és megköszönte, hogy elmentem hozzá. Az egész teste kékes, zöldes,

sárgás volt, a csuklója pedig olyan vékony, hogy szinte csak csont és bőr volt. Nagyon hamar elfáradt, elindult a szobája felé, de félúton megállt, megfordult, kinyújtotta a kezét felém, és elkezdett áldani: „Az Úr áldjon meg téged és őrizzen meg téged. Bízzál benne, mert Ő minden ígérteit teljesíteni fogja.” Megfordult, bement, és meghalt.

Drága testvérek, ha ma este idejönne Soros György, Matolcsy, Abrahamovics Ukrajnából a Chelsea-jével meg a „Szatyor” Donnyeckjével, idejönne Gigi Becali és Țiriac

Romániából, a két leggazdagabb román ember, és azt mondanák: „Bódis Miklós, figyelj csak, van egy ajánlatunk: Odaadjuk neked az összes vagyonunkat, add el nekünk a Pap Laci és a Szabó Árpai áldását!” A szemükbe kacagnék, mint a tietekbe most, és azt mondanám: „Nincs nektek annyi pénzetek, hogy azt meg tudjátok venni!” Testvér, kell neked az Isten áldása? Kell neked az, hogy ma este a pomázi templomból úgy menj ki, hogy tudod, téged az Isten megáldott? Hogy áldás vagy, és áldást viszel haza, hogy a belsődből élő víznek folyamai ömlenek, és áldás lesz mások számára is?

A Bibliában szerepel egy ember, aki 40 éves kora körül megérkezik egy gázlóhoz két feleséggel, tizenkét gyerekkel és két szolgálóval, ő mégis egyedül marad. Azon az estén a gázlónál megjelenik Valaki. Ezt a Valakit a Biblia nagy „V” betűvel írja. És Jákób a Jabók révénél tudja, hogy ő ezt a Valakit nem engedheti el aznap este, mert ha elengedi, akkor neki vége. Akkor neki és egész családjának a pusztulás, a halál marad. Belekapaszkodik ebbe a Valakibe, és tusakodnak reggelig. Egyik sem bír a másikkal, sőt Hóseás azt mondja, hogy Jákób legyőzte a másikat. Tudjátok, mivel? Azzal, hogy „sírva könyörgött neki”. Egy olyan Istent hirdetek Pomázon, akit le lehet győzni, de csak úgy, ha sírsz és könyörögsz neki! És megadja magát az Isten. Jákób belekapaszkodik, és ez a Valaki megszólal: „Bocsáss el, mert hajnalodik!” Jákób pedig akkor mond valamit: „Annyit csaltam, annyit hazudtam, annyit loptam, hogy áldás legyen az életemben, de nincs áldás. Nem bocsátlak el, amíg meg nem áldasz engem.” Akkor Isten azt kérdezi: „Mi a

neved?” Testvérek, itt meg kell mondani a neved. Mi a neved? De ne a fedőnevedet mondd! Azt mondd, aki vagy! A Hazug, az Irigy, a Parázna, a Tolvaj, a Káromkodó – azt mondd, aki vagy! „Ő így felelt: Jákób.” A Csaló. Az, aki mindig mindenkit átvertem. Az vagyok, aki mint a macska, mindig talpra eszem. Az, aki mindig elgáncsolt hátulról, amikor szaladtál. Jákób vagyok, a csaló. És amikor kimondja, hogy ő ki, amikor megvallja, hogy ő mi, akkor Isten azt mondja: „Nem Jákób lesz ezután a neved, hanem Izráel, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.” Azt értem, hogy harcolt az Istennel, és győzött, de ki volt az az ember, akivel harcolt? Tudjátok ki? A Bibliám legelső lapjára be van írva a legnagyobb ellenségem neve. Hogy tudjam, hogy amikor kinyitom a Bibliám, kívül van dolgom. A Bibliám első lapjára ez van beírva: Bódis Miklós legnagyobb ellensége: Bódis Miklós.

Nincs nagyobb győzelem annál, mint ha sikerül magadat legyőznöd. A nagyraágasodást, dicsőségvágyat, indulatodat, haragodat, heveskedésedet, kívánságaidat. Ki a te legnagyobb ellenséged? Mikor paráználkodni mentél, ki kényszerített? Mikor hazudtál, ki szegezett pisztolyt a fejednek? Ki vett rá téged? Amikor győzol magad felett, akkor vettél igazán győzelmet. Pap Lászlónak ez volt a kedvenc éneke: „Tégy foglyoddá, Uram, Akkor szabad leszek; Késztesz megadni önmagam, Győzelmet úgy veszek. Ha küzdve küszködöm, A földre roskadok, De ha karod lesz börtönöm, Akkor erős vagyok!”

Akarod az áldást? Vagy az igazat akarod? Trausch Liza néni azt mondta: „Tudod, mit, legyen neked igazad, nekem meg békeességem!” Legyen tiéd az utolsó szó, én azt akarom, hogy békeességem legyen. Én azt akarom, hogy az életemben, a családomban áldás legyen, és az a vágyam, hogy megszentelt életet éljek a Krisztussal. Te akarod ezt? Mert ha nem a közönségest választod, hanem az Urat, az életet, a megszentelt életet választod, akkor megáld az Isten. Aki teljesen odaszenteli magát, azt megáldja az Isten. S ha ez a gyülekezet megszentelődik, és lesznek benne szentek, akkor jönni fognak az emberek. Mert kíváncsiak lesznek, mi történik itt, hogy ezek az emberek itt megszentelt életet élnek Krisztusban.

Áldjon meg az Isten, drága esperes testvérem, családdal együtt, téged is, gondnok testvérem, családdal együtt. A presbitériumot kérem, hogy törekedjék a szentségre, a megszentelt életre. Áldjon meg az Isten titeket, akik a házatokba befogadtatok, és azokat, akik ellátattok engem, és azokat, akik estéről estére hallgattatok itt az evangéliumot. Én az igazat mondtam nektek. A megszentelt életre buzdítalak és hívlak titeket, hogy Isten áldása, jó tetszése maradjon rajtad és a te háza népén örökké. Ámen.

P.A.

TISZTELET HOLLANDIÁNAK, TISZTELET FLEDDERUS KONZULNAK!

Nem tudom, van-e még egy olyan ország, amelynek annyit köszönhetnek a magyar reformátusok, mint Hollandia. És most nem csak Ruyter admirálisra gondolok, aki maga ment Nápolyba az ártatlanul gályára ítélt és még életben maradt prédikátorokért. Nem is elsősorban azokra az ösztöndíjas diákokra célok, kik az évszázadok során Hollandiában mélyítették el a tudásukat, hogy hazatérve szolgálják az egyházat. Sokkal inkább arra a gyermekmentő akcióra utalok bevezető mondatomban, amelynek során az első világháborút követően több tízezer legyengült magyar gyermeket fogadtak be a hollandok néhány hónapra, hogy testileg-lelkileg feljavított állapotban engedjék vissza őket a szüleikhez.

Hollandiát – boldog ország! – bölcs politikusi távol tartották az első világháborúnak nevezett őrületől: sem más népek elleni gyűlölet nem fűtötte őket, sem más országok területére nem vetettek szemet. Köszönhetik ezt nem utolsó sorban miniszterelnököknek, a mélyen vallásos kálvinista teológusnak, *Abraham Kuypernek*. Bizonyosság erre, hogy lányai közül Johanna és Henriette 1916-ban fél évet a magyarországi holland missziós kórházban szolgáltak. Henriette erről később könyvet is írt Magyarország a háború idején címmel. Ez még inkább ráirányította a hollandok figyelmét hazánkra, a nélkülözésre. S hogy segítsenek, magyar gyerekek üdültetését vállalták.

Ennek megszervezése éppen száz éve, vagyis 1920 elején kezdődött. Elindításában elévülhetetlen érdeme volt az egykori holland nagykövetségnek, *Clinge J. Fledderusnak* és magyar származású feleségének. Fledderus a magyarok nyomorát látva egy holland lapon keresztül kérte népe segítségét számunkra. Ehhez társult *Johanna Kuyper* segítséget kérő cikke. Később az egyházak megbíztottjai is járták a holland gyülekezeteket, és kérték a magyar gyerekek befogadását.

A holland református egyház közreműködésével már az akció kezdetén megalakult az a bizottság, amely a magyar gyerekeket a holland családokhoz közvetítette. A hollandok a gyermekek teljes ellátását vállalták, s ha hosszabb időre maradtak, akkor az iskolába járatásukat is. Mindezt

mindenféle térítéstől mentesen, viszont azt előre jelezték, hogy a gyermekeket vallásosan fogják nevelni. Összességében húszezer holland családnak jutottak el magyar gyerekek.

Magyar részről a gyermekek kiválasztásával az Országos Gyermekvédő Ligát bízta meg. Az első vonat, amelyet még számos követett, 1920. február 8-án indult el a Keleti pályaudvarról. Az esemény jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, minthogy a gyerekek búcsúztatására megjelent az ország miniszterelnöke, Huszár Károly is.

Clinge J. Fledderus
holland királyi főkonzul

Mivel akkoriban Hollandiában még erősen elkülönültek egymástól a katolikusok és a protestánsok, a kálvinista családok ragaszkodtak ahhoz, hogy protestáns gyerekeket küldjenek hozzájuk. A magyarok viszont szerették volna, hogy az üdültetésből a hasonlóképpen

nélkülöző – egyébként a többséget alkotó – katolikus gyerekek se maradjanak ki. Ezért a holland katolikus egyház is elkezdte szervezni az üdültetést, s a májusban induló negyedik vonat már döntő részben ehhez az egyházhoz tartozó gyerekeket szállított. Őket holland katolikusok fogadták.

A fogadó családok a legkülönbözőbb társadalmi rétegből kerültek ki. Az egyetlen dolog, ami összekötötte őket, az a segíteni-akarat volt. Az, hogy a vézna, alultáplált magyar gyerekeknek enni adjanak, s javítsák az erőnlétüket. Sokuk a gyerekek itthon maradt családtagjait csomagokkal segítették. A küldemények elsősorban ruhaneműt és élelmet tartalmaztak.

A kiküldött gyerekek egy része Erdélyből menekült, és a szüleivel együtt vagonban lakott. Már részük hadiárva volt. Az ő egészséges táplálásuk is sokszor meghaladta az egyedül maradt édesanyjuk lehetőségeit. A nagy részük egyébként a fővárosból származott.

A gyerekek az érkezéskor természetesen szorongtak, féltek az ismeretlentől, ahol ráadásul a nyelvet sem ismerték. Egyikük, egy kislány visszaemlékezése szerint az érkezése után valamennyi göncét a tűzbe vetették, majd új ruhába öltöztették. Másnap pedig beírták az iskolába, ahol három hónap alatt megtanult hollandul. A gyors nyelvtanuláson nem szabad csodálkoznunk, hiszen a gyerekek többsége az erre legfogékonyabb korú, 6-12 éves volt, vagy még fiatalabb. Magyarul általában nem is igen volt kivel beszélniük, ami sokuknál azt a furcsa helyzetet eredményezte, hogy mire hazautaztak, elfelejtettek magyarul. Ez persze azoknál a gyerekeknél volt gyakori, akik az induláskor meghatározott két-három hónap maradási időt valamilyen oknál fogva túlléptek.

A gyermekek üdültetése 1926-ban ért véget. Sokan annak az okát találgatták, hogy miért nem tartott tovább, ahelyett, hogy az akció elnyúlását köszönték volna. Az osztrák gyerekek üdültetése például már két évvel korábban véget ért. A hollandok ugyanis nem csupán magyar gyerekek állapotát javították fel, hanem fogadtak osztrák, német és belga gyerekeket, sőt, őket már a háború éveiben is.

De visszatérve az üdültetés befejezésére, voltak, akik ennek okát a frankhamisítási botrányra vezették vissza. Erről azt érdemes

tudnunk, hogy az országcsönkítésért a franciákat okolók részben bosszúból, részben a francia gazdaság meggyengítése érdekében nagy mennyiségű frankot gyártottak. A botrány akkor pattant ki, amikor egy hamis bankjegyet éppen egy amszterdami bankban akartak beváltani. A szálak hamarosan a legfelsőbb politikai körökig vezettek.

A botrány kétségtelenül nem tett jót a magyarok megítélésének a hollandok körében, ám a gyermeküdtetés lezárásához ennél nagyobb mértékben járulhatott hozzá az, hogy Magyarország a húszas évek közepére már kezdett erősödni. Éppen az üdtetés kapcsán egyre több holland látogatott Magyarországra, s tapasztalták, hogy bizony hazánkban is számos jómódú polgár él, akinek lehetősége lenne a gyerekek megsegítésére. És hozzájárulhatott az akció lezárásához az is, hogy egy tengeri árvíz nyomán hirtelen sok holland maga is segítségre szorult. Ráadásul a magyar kormány ekkor már nem vállalta a gyerekek utaztatásának a rá eső költségét sem. A döntés vélhetően nem pénzkérdés volt, hanem presztízs: nem vetett jó fényt az országra, hogy ilyen mérvű szociális támogatásra szorul. Az okokat találgathatjuk ugyan, ám az tény, hogy 1926-ban Hollandiában mind a protestáns, mind a katolikus üdtetést szerző bizottság feloszlott.

Újabb gyerek szállító vonatok Magyarországról tehát nem indulhattak, a kint lévő gyerekeknek pedig haza kellett térniük. Ez sok esetben mind a szülőknek, mind a gyerekeknek igen nagy fájdalmat okozott, hiszen erős érzelmi szálak szövődtek közöttük. A nevelőszülők egy része felajánlotta, hogy a gyerekek továbbra is maradhatnak náluk, s aláírták a későbbi visszautaztatás költségeinek a vállalását. Így történetelt meg, hogy kétezer magyar gyerek még egy évtized múltán is Hollandiában élt. Ezek a gyerekek teljesen beilleszkedtek, gyakorlatilag hollandokká váltak, és már nem is tértek vissza.

Hogy összességében hány magyar gyerek állapotán segítettek a hollandok, arról a források eltérők. A valós számot valahol 25 ezer és 30 ezer között kell keresnünk.

A segítséget a magyarok jórészt gesztusokkal tudták meghálálni. A főváros közgyűlés határozata értelmében a mai Városligeti fasort a holland királynőről, Vilmáról nevezték el. Holland adományokból létesült református általános iskola pedig a Vilmát a trónon követő Julianna nevét viseli – ma is.

*

Clinge J. Fledderus konzul több évtizeden át szolgálta a magyar és a holland nép barátságát. Emlékét Budapesten emléktábla őrzi. A gyermeküdtetés századik évfordulójára rendezvény sorozatot szervez a Magyarországi Református Egyház. A tervek szerint ennek a része lenne a Lövölde téren felállítandó szoborcsoport is.

Hardi Péter

Emléktábla az Üllői út 2. számú házban

A VONAL

Jolán és Erzsike testvérek voltak. Jolán volt az idősebb, de csupán másfél évnyi korkülönbség választotta el őket. Szereték egymást, mint ahogy az egész családjukban a szeretet és Jézus Krisztus követése jelentette az egyetlen létező irányt. A falu, ahol laktak, „bezzeg-családként” tekintett rájuk. Szintúgy a gyülekezet, ahol a tradíció alapján évtizedek óta „foglalt helyük” volt a templom jobboldalának második pad-sorában. Minden vasárnap ott hallgatták a tiszteletes úr igehirdetését, és egyéb gyülekezeti alkalmakkor is tevékenyen részt vettek a gyülekezeti szolgálatokban.

Teltek-múltak az évek, évtizedek, és a természet rendje szerint mindkét lány férjhez ment, majd eltemették előbb édesapjukat, később pedig édesanyjukat. Olyannyira hasonlított a sorsuk, hogy nagyjából egyidőben veszítették el férjeiket is – mindketten özvegyggyé váltak. Ekkor úgy döntöttek, hogy összeköltöznek. A szülői ház, ahonnan gyermekkorukban indultak, idilli helynek tűnt számukra. Életük alkonyán úgy érezték, hazatértek.

Jolán és Erzsike szorgos hétköznappal, istenhívó emberként tették a dolgukat. Egyszer azonban csúnyán összevesztek valamin. Az idő múltával már nem is emlékeztek arra, hogy mi volt a „casus belli”, vagyis az ok, csak azt tudták, hogy mostantól fogva utálják egymást. Nem beszélgettek, nem is köszöntek egymásnak, sőt még egy fehér vonalat is húztak a hálószoba közepére, ami elválasztotta a két ágyat, ahol aludtak. Egyikük sem lép-hette át azt a krétavonalat.

Úgy teltek az évek, hogy az egykori szívlelek testvérpár egyetlen árva szót sem váltott egymással. Hiába éltek kettesben egy fedél alatt, most már valóban egyedül maradtak.

Egyszer aztán Jolán megbetegedett. Tüdőgyulladászt kapott, de Erzsike ügyet sem vetett testvéreire. „A szabály, az szabály” – mondogatta magának, és bármennyire is zihált, köhögött a szomszéd ágyon Jolán, ő inkább befogta a fülét, és aludt tovább.

Erzsike álmában aztán egy csodálatos dolog történt. Az, amire egész életében készült: elindult a mennyország felé. Hevesen dobogott a szíve, ahogy feljebb, egyre feljebb jutott, és a kapuban messziről megpillantotta Jézus alakját. Már emelte is a lábát, hogy közelebről láthassa a Megváltót, de valami miatt lekövekel. Hiába próbálta, nem sikerült átjutnia a kapun, mintha iszapba, vagy ragasztóba lépett volna – nem ment. Majd lepillantott a talajra, és egy fehér vonalat látott maga előtt. Ekkor kiáltozni kezdett:

- Drága Jézusom, segíts! Egész életemben erre a pillanatra vártam, de nem tudom átlépni a mennyek kapuját!

Jézus távolról az asz-szony szemébe nézett, majd hátat fordított neki. Erzsike összeroskadt.

- Miért, Uram? Miért?

Jézus várt egy kicsit, majd visszafordult a kérésbeesett Erzsike felé, és csak ennyit mondott:

- Erzsébet! Töröld el a krétavonalat!

Erzsike verejtékezve riadt fel álmából. Szemeiben a megbánás könnycseppjei csilantak meg, és a hajnali hold fényénél azon nyomban letérdelpt a szobát kettéválasztó fehér csíkhöz, majd pusztá kézzel elkezdte lekaparni a testvérétől elválasztó vonalat. Ezután zokogva lépte át az egykori „határt”, odament beteg nővére ágyához. Megsimogatta, átolelte, és egy szívből jövő testvéri csókot helyezett a beteg homlokára. Jolán resnyire nyitotta szemét, és szeretetteljesen elmosolyodott. Így szenderedtek el. Összefonódva, ahogy két egymást szerető testvérhez illik.

Erzsike reggel felébredt, de Jolán már nem. Meghalt. Az arcán azonban ugyanaz a boldog, hálás és szeretetteli mosoly maradt, amivel a hajnali megbékélésük alkalmával elaludtak. Mint ahogy Pál apostol efézusi-akhoz írt levelében olvashatjuk:

„Haragudhattok, de ne vétkezzetek: a nap ne menjen le haragotokkal, helyet se adjatok az ördögnek. A tolvaj többé ne lopjon, hanem inkább dolgozzék, és saját keze munkájával szerezze meg a javakat, hogy legyen mit adnia a szűkölködőknek. Semmiféle bomlasztó beszéd ne hagyja el a szátokat, hanem csak akkor szóljatok, ha az jó a szükséges építésre, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják. És ne szomorítsátok meg Isten Szentlelkét, aki az ő pecsétje rajtatok a megváltás napjára. Minden keserűség, indulat, harag, kiabálás és istenkáromlás legyen távol tőletek minden gonosszággal együtt. Viszont legyetek egymáshoz jószágosak, irgalmasak, bocsátsatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek Krisztusban.” (Ef 4,26-32)

Kedves testvéreim! Kívánom, hogy ez a keresztyéni gondolat vezessen mindannyiunkat! Jómagam is felriadok néha hajnalonta. Bűneimet megbánom, és tiszta szívből remélem, hogy az Úr is megbocsát nekem, amikor kitisztult lélekkel az éjszaka csendjében bocsánatért könyörgöm hozzá. Mint ahogy Jézus mondta a tanítványoknak az utolsó vacsora idején: „Új parancsot adok nektek, hogy szeressétek egymást...”

Ferenczy-Vass László

Mi az imádkozás? Valaki azt mondta: „Aranylánc, mellyel Isten az embert magához vonja”. Más pedig: „A keresztyén élet oxigéniuma.” Mi volt Jézus imádsága?

Társalgás Istennel. Hosszabb tanácskozás, vagy rövid utasítás-kérés. Egy éjszakán át tartó megbeszélés (Lukács 6:12), vagy az Atyának egy jóváhagyó kívánsága (Ján. 11-42).

Az imádság harc, a keresztyén élet küzdőterének a front mögötti része. Az imádság felsővezeték, melyen át isteni erők birtokosai leszünk. Az imádság oxigéntömlő, melyen át a legfojtóbb gázzal telt térben is életet nyerünk. Az imádság a bajban lévő gyermek halál-sikolya, vagy a felzaklatott szív könnyáradata. A gyermek hálacsókjá, melyet atyja kérges kezére lehel. Az idegen honba szakadt lélek sóvárgása, az árva gyermek vágyakozása az anyai ölebe. A napsugaras réten ficáncoló gyermek boldog kacagása. A nehéz terhek alatt roskadozó férfi panasz szava, a sokgyermekes özvegy fájó sóhajtása és a vőlegényét váró menyasszony türelmetlen várakozása. Ott csillog az éhségtől aszott utcagyerek szemében a fényesen világított élelmiszerüzlet előtt. Az esőért szomjas föld, a lankadó virág mind-mind sóvárgó imádság az Isten fiainak megjelenése után.

Egy érted lüktető szívnek kihullott vérétől ázott sóvárgó imádság feléd a keresztes.

Melyek az imádkozás fajtái?

1. Magányos imádság
2. Közösségi imádság

Más csoportosítás szerint:

- a. Kérő imádság
- b. Hálaadó imádság

Végül pedig: Hangtalan imádkozás.

Hogyan imádkozunk magányosan és hogyan közösségben? Nem lehetne erre nézve törvényt alkotni, de van néhány elmondhatatlan kelleke. Aki imádkozik, annak számolnia kell azzal, hogy Isten végighallgatja imádságát. Jól meg kell tehát gondolnunk, hogy mit kérünk, nehogy számunkra legyen meglepetés és esetleg kellemetlen meglepetés, ha megkapjuk, amit kérünk. Számon kell tartanunk, amit kérünk, mert csak így gyönyörködhetünk az imádság meghallgatásában és így emlékeztethetjük Istent, hogy „Atyám, imé kértem”. Az olyan imádságot, melyet az is elfelejtett, aki kérte, hogyan vehetné Isten figyelembe? Kéréseinket fontoljuk meg, tartsuk számon és legyünk meggyőződve, hogy Isten is számon tartja. Egy idő múlva aztán vagy megkapjuk és megköszönhetjük, vagy pedig belátjuk, hogy nincs rá szükségünk, és ez is csak hálaadásra való ok.

A közösségi imádkozásban igyekezzünk magánügyeinket kikapcsolni, inkább imádkozunk Isten országa ügyéért olyan formában,

SZIKSZAI BÉNI

IMÁDKOZÁS

mint azt a „Mi Atyánk” mutatja. Tanuljunk meg „Áment” mondani! Mit jelent ez? Figyeljük meg mások imádságát, és adjuk hozzá a mi hozzájárulásunk pecsétjét is. Akkor már ketten leszünk, ezt pedig föltétlenül meghallgatja Isten. Imádkozzunk hangosan, hogy mások is Áment mondhasanak a mi imádságunkra. Lehetséges azonban, hogy nem is kell imádkoznunk, mert kéréseinket a közösség többi tagja már Isten elé vitte. Higgyük el, hogy Isten mások imádságát is meghallgatja, nemcsak a miénket, azért amit mások kértek, azt mi ne ismételjük. Aki ismétli, az vagy nem figyelt az imádkozás alatt, vagy nem hiszi, hogy a közösség másik tagja is éppen olyan kedves Isten előtt, mint ő.

Itt szólhatnánk az imádság idő- és kifejezésbeli módjairól. A magányos imádság idejét semmi féleképpen sem lehet korlátozni és megszabni, azt kinek-kinek a lelki szükségai szabják meg és a terhek nagysága. Luther, amikor sok dolga volt, sokat imádkozott, mert tudta, hogy így sok időt takarít meg Isten bő mértékben kiáradó ereje segítségével. Jézus mikor tanítványait elválasztotta, egész éjszaka imádkozott, de ki tudja, hány éjszakát töltött imádkozással még ezen kívül is. A negyven napi böjt nem volt egyéb, mint egy hatalmas imádság. Egyedül, tanácskozás az Atyával.

A közös imádkozás azonban nem lehet hosszú. Ezt Jézus mondta (Máté 6:6-13; Préd. 5:5) és maga is példát adott erre. Lázár feltámadásánál alig néhány szóval ad hálát, máskor pedig csak a mennyre függeszti szemeit. Általában nincs veszedelmesebb dolog, mint a hosszára nyúlt imádság. Nem egyéb, mint bőbeszédűség, szószaporítás. Nem lehet az imádság prédikáció mások számára, hanem mindenkor csak kérés, vagy hálaadás. Röviden: józanul, megfontoltan, érthetően és kenetesség nélkül kell imádkozni.

Az imádkozás kifejezésbeli módozataira vonatkozólag megjegyzendő, hogy kerüljük Istennek, Jézusnak szüntelen emlegetését. Itt is érvényes: „aki Isten nevét hiába fölveszi...” Kerüljük a kedveskedő jelzőknek ismételt alkalmazását, mint pl. „édes, drága, kedves” stb. Mindenekfölött ne felejtsük el, hogy Isten a mennyben trónol szentségben, és mi a bűn porából készülünk hozzá. Tartsuk azt is szem előtt, hogy gyermekei vagyunk. Ne legyen tehát imádságunk hízogató alázatosság, porban csúszó

édeskés keneteskedés, de gögös hánykolódás sem, hanem a gyermek bizalmas beszélgetése Atyjával, annak szemmel tartása mellett, hogy ez kegyelmi állapot.

Más csoportosítás szerint az imádság lehet kérő és hálaadó imádság. A kettőt határozott vonallal nem lehet egymástól elválasztani, lényegileg azonban mindegyik más és más. Mind a kettő lehet magányos és közösségi imádság is.

A kérő imádságra nézve Jézusnak egész világos és határozott ígéretei vannak. (Máté 7:7, János 14:13-14. és 15:7). Legvilágosabban fejezi ki az Istenhez való viszonyt a János 14:16. „Én kérem az Atyát és Ő ad néktek.” Ez az igazi kérés. Én kérem és Ő ad. Jakab azt mondja:

„Nincs semmitek, mert nem kéritek.” Aki kér, az kap, csak kérje hittel. Itt van aztán a kérésnek egy sarkalatos pontja. A hittel való kérés nem az engedetlen gyermek makrancos kunyerálása, hanem az olyan gyermek bizalomteljes kérése, aki ismeri Atyját. Nem kételkedő segélykiáltás, hanem bizalommal teljes segítségkérés. Nem üzletkötés Istennel, hanem önmagam odaszentelése.

Beszélhetnénk arról, mi lehet a kérő imádság tárgya. Mindaz, ami Isten szentségével és igazságával összefér. Kérhetek Istentől pénzt, ruhát, cipőt, ennivalót, szeretetet, alázatosságot, hitet, bőséget, könyöröghetek Szentlélekért, egyszóval mindent, mert Krisztussal mindent nekünk ajándékozott. Természetesen nem szabad elfelejtenünk, hogy Ő nem tekintette zsákmánynak Istennel egyenlő voltát. Feltehetjük azt a kérdést, hogy egy dolgot hányszor kell kérnünk? Annyiszor míg meg nem érezzük, hogy Isten meghallgatta, vagy pedig megértette velünk, hogy nincs rá szükségünk.

Meg kell még emlékezni a kérés fokozatairól.

Van kérés, könyörgés és esedezés.

A kérés a békés szív kérésének nyugodt előterjesztése. Az imádság legtermészetesebb, mondhatni hétköznapiabb formája. Jézus inkább így imádkozott. Így imádkozott Salamon a templomszenteléskor.

A könyörgés a zaklatott szív fájdalomkiáltása. A nehéz próbák alatt roskadozó lélek segélykérése. A megrettent ember fokozott kérése. Így imádkozott Jézus a Getsemánében, Józsué a nép vezérlésének átvételekor, Ábrahám Sodoma pusztulása előtt, Dániel a Jeruzsálem felé kitárt ablak előtt, Ézsaiás, Nehémiás és a Biblia alakjai mind. Pál apostol is a tövis elvételeért.

A harmadik fokozat az esedezés. Ez a háborgó szív panaszszava. Jézus felkiáltása a kereszten: Én Istenem! Én Istenem! Miért hagytál el engemet? – esedezés. Esedezett Ezékiás király, mikor élete meghosszabbításáért járult Isten elé.

A hálaadó imádság mélységét és kedvességét – aminthogy a kérő imádságát sem – nem a szavak szépsége, magas szárnyalása, elfojtott rezgése, vagy kitörő áramlása határozza meg, hanem a szív mélyén elrejtett hála nagysága. Egy forró szeretettel égő föltekintés a Golgotára kedvesebb lehet Isten előtt, mint az órákig tartó beszéd. A kicserepesedett, láztól égő ajak egyetlen forró csókja az átszegzett kezekre többet fejez ki, mint a „liebling” órákig tartó hízelgése. A hálaadó imádság a kérés természetes következménye kellene hogy legyen, de annyit még megjegyezhetünk, hogy a kérés az igen gyakori, a hálaadás pedig igen ritka imádság. Hogy ez így van-e, és miért van így, azt ki-ki leghamarabb akkor tudja meg, ha a Golgota keresztye alatt őszintén önmagába tekint.

Végül szólnunk kell még az imádság igen lényeges módjáról, a hangtalan imádkozásról. Lehet magányos, közösségi, kérő, vagy hálaadó. Leggyakoribb formája a magányos kérő imádság, vagy sóvárgás. A szív mélyén élő csendes vágyak gyakran sokat veszítenek szentségükből, ha beszélünk róluk. A legszentebb imádság a szív mélyén élő és égő sóvárgás. Szavakban nem talál kifejezést, rendezett gondolatokba sem lehet szedni, csak él benn a szív mélyén, míg végre, mint kész beteljesült tény áll a szemünk előtt. Amint az egész világ sóvárog és várja Isten fiainak megjelenését, úgy él sok lélek mélyén forró sóvárgás valami után. Nevén nevezni nem tudja, és nem meri, mert érzi, hogy valami szent, valami, nagy dolog. Ilyen sóvárgó, hangtalan imádság volt Anna imádsága (I.Sám. 1:10). Ez az imádság legszentebb formája. Ilyen néma, hangtalan imádság a golgotai kereszt az Isten Fiának rajta függő átszegzett testével. Ilyen néma dicshimnusz a húsvéti üres sír. Ilyen imádság a szíved mélyén élő égető sóvárgás, mely vágyik valakire, aki hangtalanul, némán, aggódva várja a bűnöst, mit felel az Ő szelíd szavára: Jövel hozzám! Jövel! Ha aztán némán reszkető szíved, az éretted megnémult szíven megpihen, vele egyesül, akkor majd a két szív dobogása, együttes dobogása, mint zuhogó imádság-áradat ostromolja az eget, és megtanulod, mit jelent Ő vele így imádkozni! Igen Atyám, mert így volt kedves Te előtted!

(Megjelent a *Mustármag folyóirat* 1931. évi májusi számában.) ■

IMÁDKOZÓ KEZEK

Mindnyájunknak szüksége van segítségre

A tizenötödik században Nürnberg mellett, egy aprócska faluban éldegélt egy tizenkilenc gyermekkel megáldott család. Tizenkilenc gyermek! Ahhoz, hogy hatalmas családjának legyen mit ennie, a család fő apának, aki foglalkozását tekintve aranyműves volt, rendszerint napi tizenkilenc órát kellett dolgoznia. Mivel aranyművesként nem tudott ennyi munkát szerezni, szinte bármilyen fizető munkát elvállalt, ami csak akadt a környéken. A látszólag kilátástalan életkörülmények ellenére az idősebb Albrecht Dürer két gyermekének is volt egy álma. Mindketten művészek szerettek volna lenni, de azzal is tisztában voltak, hogy apjuk képtelen lenne bármelyikük nürnbergi akadémiai tanulmányait finanszírozni.

Miután a család egész éjszakákat beszélgetett át az igencsak zsúfolt családi ágyban, a két ifjú végül egyezséget kötött. Úgy döntöttek, érme feldobásával fognak dönteni. A vesztes vállalja, hogy bányásként dolgozik majd, és fizetésével hozzájárul a nyertes fiú tanulmányainak költségeihez. Miután pedig a nyertes négy év alatt elvégzi az egyetemet, ő fogja anyagilag támogatni a vesztes tanulmányait, méghozzá, ha lehet, művészi képességeinek értékesítésével, de ha másként nem megy, akkor akár úgy is, hogy bányában robotol majd, mint annak idején a testvére.

Az érmefeldobás időpontját a vasárnap reggeli istentisztelet utánra tűzték ki a fiúk. A szerencse Albrechtnek kedvezett. Ő ment Nürnbergbe, mialatt testvére, Albert, négy éven át nap mint nap kockáztatta életét testvéreért a bányák mélyén. Albrecht munkáira rögtön az első évben felfigyeltek. Rézkarcai, fametszetei és olajfestményei legtöbb tanárának munkáját túlszárnyalták. Mire végzett az egyetemen, már egészen jól keresett megrendelésre készített alkotásaival.

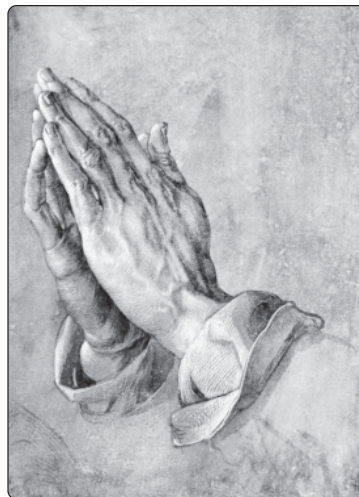
Amikor hazatért szülőfalujába, a Dürer család ünnepi vacsorát rendezett a tiszteletére. Aznap este őt ünnepelték, ezért ő ült az asztalfőn. A hosszú és emlékezetes, zenétől és kacagástól hangos vacsora után Albrecht felállt, és pohárköszöntőjében megköszönte Albertnek mindazt az áldozatot, amelyet azért hozott, hogy ő elérhesse célját és művésznak tanulhasson. „És most, Albert, áldott bátyám, most eljött a te időd. Most te mehetsz Nürnbergbe, és én fogok gondoskodni rólad.”

Minden fej Albert felé fordult, a család várakozásokkal teli pillantással figyelte az

asztal másik végén ülő ifjút. Albert pedig csak ült, halovány arcán könnyek patakzottak végig. Lehajtott fejével nemet intett, és közben könnyei közt újra és újra csak annyit tudott mondani: „Nem ... nem ... nem ... nem.”

Végül összeszedte magát, letörölte a könnyeit, hosszasan nézte az asztalnál ülőket, akiket annyira szeretett, majd összekulcsolt kezeit jobb arcához tartva, szelíden így szólt: „Nem, bátyám. Nem mehetek Nürnbergbe. Nézd ... nézd, mit tett a négyévi bányász munka a kezeimmel! Ujjaim összes csontja már legalább egyszer összetört. Az ízületi gyulladás pedig mostanában már olyannyira gyötör, épp a jobb kezemben, hogy még a boros-poharat is képtelen vagyok megtartani benne. Így nem tudom illően viszonzni pohárköszöntődet. Hogy tudnék én ilyen kézzel finom tollvonást vagy ecsetvonást ejteni pergamenen vagy vásznon? Nem, bátyám ... számomra most már túl késő.”

Azóta több mint 450 év telt el. Albrecht Dürernek ma már több száz művészi portréja, tollrajza, ezüstrúddal készített vázlata, vízfestménye, szénrajza, fametszete és rézkarca látható a világ legnagyobb múzeumaiban. Mégis legtöbbször csak Dürer egyetlen munkáját ismerik. A mű reprodukciója számos otthon és iroda falát díszíti.

A történet szerint Albrecht, bátyja áldozatának tisztelettel adózván, aprólékosan megrajzolta Albert munkában tönkrement kezeit. A mozdulat imára emlékeztet, az összetett tenyerek görcsös sovány ujjai az ég felé néznek. A megrázó erejű grafikai Dürer egyszerűen csak „Kezek” címmel illette. A művész csodálót azonban világszerte olyannyira megihlette a mű, hogy a szeretet szimbólumát „Imádkozó kezek”-re keresztelték át.

Ha valaha találkozol majd ezzel a csodálatos képpel, nézd meg egy kicsit figyelmesebben. És emlékezz – ha még mindig nem emlékeznél –, hogy senki, még soha senki sem boldogult mások segítségével nélkül!

Természetesen neked sem kell egyedül próbálkoznod. Akár hiszel Istenben, akár nem, neked is van „imádkozó kezed”. Ha úgy tűnik, igazán kemény akadályba ütköztél, tedd össze a tenyered, ujjaidal az ég felé, és mondd: „Segítség van szükségem!” Én már vagy évszázszor tettem így életem során. Az eredmény? Lehet, hogy meglep majd, milyen közel van hozzád a segítség, ha végre úgy döntesz, hogy kémi fogod.

(Részlet Og Mandino: *Jobban élni című könyvéből*) ■

MI A HELYZET AZ IMÁDSÁGGAL?

„Ha Isten mindent eleve elrendelt, akkor mi szükség van az imádságra? Ha Isten úgyis előre tudja, hogy mit akar nekem adni, mit akar velem tenni, ha jól tudja, hogy mire van szükségem, ha előre tudja, hogy kiket akar üdvözíteni és kiket nem, akkor miért imádkoznak én bármi- vagy bárkiért is?” – Bizonyára sokaknak a szívéből szólnak ezek a kérdések. Azonban, akikben ezek a kérdések felmerülnek, bizonyosságát adják annak, hogy nem értik még az imádság igazi lényegét és célját. Mi a célja az imádságnak?

Hadd világítsam meg ezt egy egyszerű példával. Ha laikusként bekopogtatnék egy vállalat vezérigazgatójához azzal a kéréssel, hogy változtassa meg a vállalat üzletpolitikáját és az egész vállalatfejlesztési stratégiát és átnyújtánék neki egy általam kidolgozott új fejlesztési, stratégiai irányelvet, mondván, hogy a továbbiakban ehhez tartsa magát a vállalat vezetését illetően, azt hiszem, azonnal kihajítanának engem onnan, esetleg még előtte megkérdeznék tőlem, hogy mégis kinek képelem magamat. Noha mindenki számára egyértelmű, hogy butaság lenne ilyen kéréssel fordulni egy vezérigazgatóhoz, mégis azt kell, hogy mondjam, hogy sokan gondolkodnak így, amikor a mindenható Istenhez imádkoznak.

Sokan gondolják azt, hogy az imádsággal Istent rávehetik arra, hogy megváltoztassa az életükre vonatkozó tervét, és egy új, általuk kiötlött terv alapján folytassa tovább az életük irányítását. Imádság címszó alatt nagyon sokszor alkudozunk Istennel az Ő ajándékaiért, burkoltan kritizáljuk azt, amit velünk tesz és „jobb” utakat ajánlunk Neki az Ő útjainál. Csakugyan erre adta Isten az imádságot? Csakugyan arra adta Isten az imádságot, hogy mi elsoroljuk Neki a kéréseinket és Ő teljesítse azokat? Igaz ugyan, hogy Jézus arra bátorít minket, hogy „*kérjétek és adatik néktek, keressetek és találtok, zörgessetek és megnyitattik néktek. Mert aki kér, mind kap; és aki keres, talál; és a zörgetőnek megnyitattik.*” (Mt. 7:7), de azt is mondja, hogy „*ha kérünk valamit az ő akarata szerint, meghallgat minket.*” (1.Jn. 5:14); vagy ahogyan a Jn. 14:13-ban áll: „*És akármit kértek majd az én nevemben, megcselekszem azt, hogy dicsőítessek az Atya a Fiúban.*” Jézus nevében kémi azt jelenti, hogy olyan dolgot kérek, amelyhez Jézus is a nevét adná, amelyet Jézus is jónak lát, amelyet Ő is kérne az Atyától, vagyis amely megegyezik az Ő akaratával, és nem csupán azt jelenti, hogy odamondom az imádságaim végére, hogy „Jézus nevében”. Erről a bibliai kitéléről nagyon sokszor elfelejtkezünk.

Akkor mire adta Isten az imádságot, ha nem egyszerűen arra, hogy a kívánságainkat teljesítse, és hogy ezáltal rávegyük Őt arra, hogy megváltoztassa a tervét? Mielőtt erre a kérdésre válaszolnék, nézzünk meg egy-két példát arra vonatkozólag, hogy hogyan és miért imádkoztak a Biblia egyes szereplői.

Az 1.Kir. 18:1-ben Isten kijelenti Illésnek, hogy eső fog adni a földre. A 42. versben azt látjuk, hogy Illés leborol és könyörög az előre bejelentett esőért, mely könyörgést az Úr meghallgatja. Dániel ismerve a 70 éves babiloni fogságra vonatkozó isteni kijelentéseket, a fogság vége felé közeledve elkezd könyörögni az Úr szabadításáért, vagyis a próféciák beteljesedéseért (Dán. 9), mely imádság szintén meghallgatásra kerül, a nép 70 év leteltével visszatér Jeruzsálembe. A Jer. 29:11-ben Isten kijelenti az övéinek az Ő tervét: „*Mert csak én tudom, mi a tervem veletek - így szól az ÚR -: békességet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövőt adok nektek.*” Ezt követően pedig ahelyett, hogy azt mondaná, hogy nincs szükség arra, hogy ezekért a dolgokért könyörögjétek, mert én úgyis véghezviszem mindazt, amit megígértem, azt mondja: „*Ha segítségül hívtok, és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket.*” (12. vers). Itt az Isten ígéreteinek beteljesedéseért való imádságra buzdítja az Úr az Ő népét. Az Ez. 36-ban Isten Izrael jövőbeni helyreállításával kapcsolatos tervéről, feltétel nélküli ígéreteiről olvasunk, mégis a 37. versben ez áll: „*Így szól az én Uram, az ÚR: Még azt is kérheti tőlem Izráel háza, hogy ezt tegyem velük: úgy megcsókálom az embereket, mint a juhokat.*” Ebben az esetben Isten megengedi az Ő népének, hogy imádkozzon a neki adott ígéretek beteljesedéseért. Jézus bizonyára nagyon jól tudta azt, hogy halála és feltámadása után az Atya meg fogja dicsőíteni Őt. Mégis könyörög ezért: „*és most te dicsőíts meg, Atyám, önmagadnál azzal a dicsőséggel, amely már akkor az enyém volt tenálad, mielőtt még a világ lett.*” (Jn. 17:5). Nagyon jól tudta azt is, hogy senki sem fog elveszni azok közül, akiket az Atya neki adott (Jn. 10:28,29), mégis az Ő megtartásukért könyörög: „*Többé nem vagyok a világban, de ők a világban vannak, én pedig tehozzád megyek. Szent Atyám, tartsd meg őket a te neved által, amelyet nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi!*” (Jn. 17:11).

A fenti példákból világosan kiderül az, hogy az imádság nem más, mint egy **Istentől rendelt eszköz**, nem a mi terveink, hanem **Isten örök tanácsvégzésének megvalósítására**. A mindenható Isten, aki **elrendelte a célt, elrendelte** a cél eléréséhez szükséges

eszközöket is. Ilyen eszközök az igehirdetés, az igehallgatás, a feddés, intés és ilyen eszköz az imádság is. Az Isten szuverenitásába, mindenhatóságába, örök bölcs tökéletes tervének változhatatlanságába vetett hit nem hogy nem gátja, hanem a legszilárdabb alapja az imádságnak, ez ad igazi erőt annak. Az Isten mindenhatóságába vetett hit nem annak elhívését jelenti, hogy Isten bármit megtehet, amit kigondolunk és kérünk Tőle, hanem azt, hogy Ő képes megtenni mindent, amit Ő akar és képes véghezvinni mindazt, amit Ő eltervezett. Milyen reménységet adhatna nekünk az, ha egy olyan Istenhez kellene imádkoznunk, aki az emberek kívánságára naponként változtatja az Ő tervét?

Mi van azokkal a bibliai esetekkel, amikor Isten valakinek az imádságára elfordítja a kilátásba helyezett ítéletet, vagy úgymond, „meggondolja” magát egy előre kijelentett dologgal kapcsolatban? A mi szempontunkból ez nyilvánvalóan úgy tűnik, mintha Isten meggondolta volna magát. Azonban az eddigiek alapján azt kell, hogy mondjuk, hogy ez az imameghallgatás is fel volt véve Isten örök tervébe. Isten úgy látta jónak, hogy egy-egy ilyen imameghallgatás által fogja véghezvinni az Ő változhatatlan tervét. **Isten soha sem az ő tervét, hanem mindig a velünk kapcsolatos bánásmódját változtatja meg** a „közbenjáró” imádságok hatására. Ez óriási különbség.

Ha Isten valamit nem akar megtenni, akkor azon semmilyen buzgó könyörgés sem változtathat: „*De az ÚR ezt mondta nekem: Ha maga Mózes és Sámuel állna is élém, akkor sem esne meg a szívem ezen a népen.*” (Jer.15:1) Nézzük csak meg, hogyan fogadja az Úr magának Mózesnek a könyörgését az ígéret földjére való bemenettel kapcsolatban: „*Hadd menjek át kérlek, és hadd lássam meg azt a jó földet, amely a Jordánon túl van, és azt a jó hegyet, és a Libanont! De megharaguvék az Úr én reám ti miattatok, és nem hallgatott meg engem; hanem ezt mondá az Úr nekem: Elég ez néked, ne szólj többet már nekem e dolog felől!*” (V.Móz. 3:25,26)

Isten tehát világosan megparancsolja nekünk, hogy éljünk az imádság lehetőségével: „*Azt akarom tehát, hogy a férfiak mindenütt büntől tiszta kezeket felemelve imádkozzanak harag és kételkedés nélkül.*” (1.Tim. 2:8), „...*az imádkozásban állhatatosak [legyetek]*” (Rm. 12:12) „...*szüntelenül imádkozzatok*” (1.Thessz. 5:7) stb. Azonban nem mindegy, hogy mi mire használjuk ezt a csodálatos lehetőséget. Az imádság ugyanis nem Isten ellenkezésének a legyőzését jelenti, hanem az Ő kijelentett akaratának való engedelmisséget.

Mire rendelte tehát Isten az imádságot? Mi tehát az imádság legfőbb célja?

- Első renden azért rendelte Isten az imádságot, hogy annak meghallgatása által Ő maga dicsőíttessék: „*És akármit kértek majd az én [Jézus] nevemben, megcselekszem azt, hogy dicsőíttessék az Atya a Fiúban.*” (Jn. 14:13)

- Azért rendeltetett, hogy magában az imádságban is Isten dicsőíttessék. Amikor egy bűnös megszabadulásáért könyörgünk, akkor elismerjük Isten szuverén hatalmát a bűn és a bűnösök fölött. Amikor az evangélium az egész világon történő elterjedéséért könyörgünk, akkor elismerjük Isten hatalmát az egész világ felett.

- Isten imádsására rendeltetett.

- Az imádságban elismerjük Istentől való teljes függésünket. Az imádság a mi megaláztatásunk végett rendeltetett, annak elismerésére, hogy mennyire kicsik, mennyire semmik, mennyire tehetetlenek vagyunk Isten nélkül.

- Az imádság célja nem az, hogy egyszerűen tudassuk Istennel a betöltendő szükségünket, hanem annak elismerésére, hogy egyedül Ő tudja azt, hogy mire van szükségünk, és hogy egyedül Ő tudja betölteni azt.

- Az imádság azon kéréseink Isten elé tárása, melyek megegyeznek az Ő akaratával.

- A helyes imádság az imádkozó ember helyett a mindenható Istent helyezi a középpontba.

- Az imádság nem arra adatott, hogy azáltal alárendeljem Isten akaratát a magam akaratának, hanem hogy az én akaratomat rendeljem alá az Ő akaratának.

Nézzük meg, hogyan imádkozott Jézus a Gecsemáné-kertben. „*Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár; mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te...*” (Mt. 26:39, 42) – Jézus a rá váró kereszthalál előtti imádságában először kiönti az Atya előtt mindazt, ami a szívében van, majd alárendeli magát az Atya akaratának. Nem múlhatott el Jézustól az ítélet pohara,

bármennyire is félt a mi Urunk annak kivásatól, mert neki Isten terve szerint meg kellett feszíttetnie. Pál apostolnak „tövis” adatott az oldalába, hogy a rendkívüli isteni kijelentések miatt el ne bírja magát (II.Kor. 12:7). „*Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék az el tőlem. De Ő ezt mondta nekem: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.”*” (8,9) – Isten nem hallgatta meg Pál könyörgését, mert az nem egyezett Isten akaratával, de erőt adott neki a tövis elhordozásához.

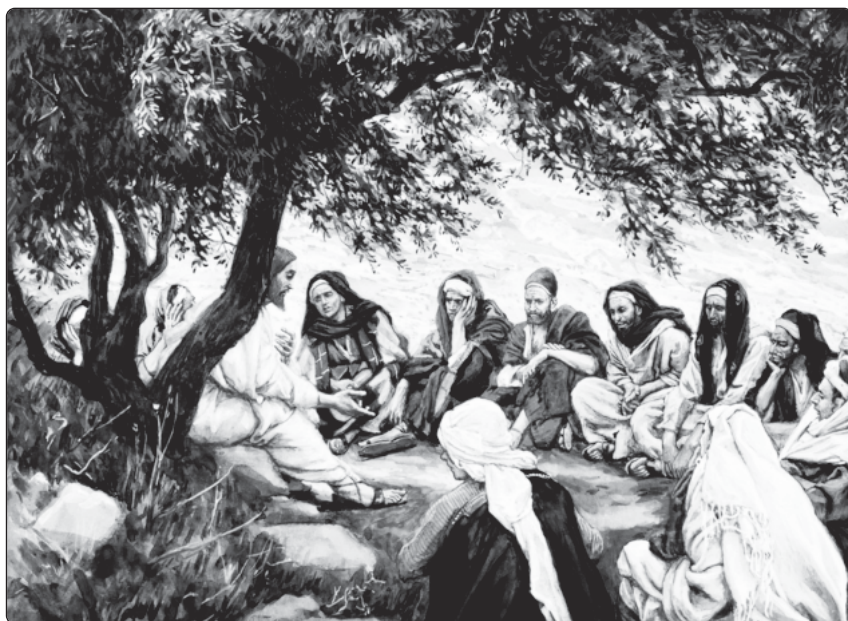
Világosan megmondja az Ige: „*Kívántok valamit, és nincs néktek...* Kérjétek, de nem kapjátok, mert nem jól kéritek, **hogy gerjedelmeitekre költsétek azt.**” (Jak. 4:2,3) – Ha a saját akaratunkat, kívánságainkat, vágyainkat akarjuk teljesíteni Istennel és nem az Ő akaratát felismerve könyörgünk Hozzá, nem fogjuk megkapni azt, amit kérünk Tőle.

A valódi imádság tehát mindenekelőtt az Istennel való mély közösségből fakad és Isten megértett, kijelentett ígéretein alapszik. Az imádság inkább egy belső hozzáállás, mint egy cselekedet, az Istentől való függőségre mutató magatartás. Az igazi, Igéhez hű imádság nem Isten akaratát, hanem **magát az imádkozó embert változtatja meg**, formálja át és teszi egyre inkább Krisztushoz hasonlóvá.

Távolról sem merítettem ki az imádság témáját, de nem is ez volt a célom. Csupán azt szerettem volna röviden kifejtetni, hogy mit jelent egy szuverén Istenhez imádkozni. Talán most már belátjuk azt, hogy mennyire igazat mond a Biblia, amikor azt állítja, hogy bizony, még imádkozni sem tudunk helyesen (Rm. 8:26). Jézus egyik tanítványával együtt mi is csak így kiálthatunk a mi mindenható mennyei Atyánkhoz: „*Uram, taníts minket imádkozni!*” (Lk. 11:1)!

Suhai György

(Részlet Suhai György „Mit jelent ez: »Kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez«? – A Szentírás tanításának kifejtése a »kálvinizmus öt pontja« alapján” című tanulmányából)

REMÉNYIK SÁNDOR Ő, ISTENEM

Ó Istenem, szabadíts meg engem magamtól.
Tövig, gyökérig hamisság vagyok.
Hamis, hazug, üres, idétlen élet,
Korcs mozdulatok és hiú beszédek.
Csak akarok, valamit akarok
És minden balra dőlt el.
Add nekem üres locsogás helyett
A hallgatás súlyos, zord aranyát,
Vagy szenvedésemre piros pecsétet,
Add vissza lelkem, szabadságom,
A belső méltóságot add nekem,
Adj nekem igaz, véres szavakat,
Add nekem ajándékba magamat, –
Vagy szabadíts meg örökre magamtól.

IMÁDSÁG

Uram, rövid pár évre add csak
A szavak csengő színezüstjét,
Vert aranyát a gondolatnak,
Képek suhanó selymét nekem,
Hogy csendbe rejtsem, álomba zenéljem
Mind, mi nekem fáj s szívemen át másnak.
Tudjam: mögöttem százak, ezrek állnak,
Némák, akiknek én vagyok a nyelve,
Tüzes nyelv. Kar, értük fegyverre kelve,
Árvák, akik nevében én beszélek
S ha elnyelik szóm puszták, sötétségek,
Tudjam: egy világ kínja kihallgatlan.

Hadd dolgozzam selyemmel, vert arannyal
S ki magam itt bolyongok tépve, árván:
Hadd legyen minden sorom súlyos márvány,
Márványba rótt sok-sok mély jelbetű.

A száz sziklába befalazott kincset
Hadd hordjam össze egy roppant halomba,
A szerteszálló sok-sok kősa jajszót
Ezer hangon bűgő egy fájdalomba,
Szakadjon le az idegenség fátyla:
Aki engem lát, bennem *magát* lássa,
S kik rongy létem ma méltó gúnnal nézik,
Az égből orzott láng, én Istenem,
Égessen be a szívök közepéig!

Pár évet adj csak. Akkor én, Uram,
Kezedbe adom vissza minden vágyam,
Mert mind betelt. És nem éltem hiában.

N. J. Stovel, nagy amerikai tudós mint ateista (istentagadó) volt ismeretes. Más tudósokkal együtt dolgozott éveken át, hogy az atomtudomány elméleti titkára fényt derítsen. Eközben olykor olyan utakon járt, amelyek azelőtt ismeretlenek voltak, és olyan felfedezéseket tett, amelyek nemcsak a tudománynak tettek szolgálatot, hanem saját életszemléletét is megváltoztatták. Ő maga így mondta el:

Én cinikus istentagadó voltam, meg lévén győződve, hogy Isten csupán emberi elképzelés. Elő Istenben, aki mindnyájunkat szeret és rajtunk hatalma van – nem tudtam hinni.

Történt, hogy egy klinikai nagy patológiai laboratóriumban dolgoztam. Az volt a feladatom, hogy az emberi agy sugárzásának hullámhosszát és erejét mérjem. Így társultam munkatársaimmal egy kényes kísérlethez. Azt akartuk megvizsgálni, hogy az életből a halálba való átmenetkor mi megy végbe az emberi agyban. E célra egy nőt választottunk ki, aki agyrákban szenvedett, aki szellemileg és lelkileg teljesen normális volt. Általános feltűnést keltett szeretetreméltó vidámságával. De testileg annál rosszabb helyzetben volt. Mi tudtuk, hogy a halál révén áll, de ő is tudtában volt ennek. Előttünk köztudomású volt, hogy olyan nővel van dolgunk, aki a személyes Megváltó Jézus Krisztusba vetett hitben él. Röviddel halála előtt egy fölöttébb érzékeny felvevő készüléket állítottunk fel a szobájában. Ez a készülék volt hivatva arra, hogy megmutassa, hogy az utolsó percekben mi játszódik le az agyában. Kiegészítésül az ágya fölé még egy kis mikrofont szereltünk fel, hogy hallhassuk, miről beszélne, ha magáról még egyáltalán életjelet adna.

Közben átmentünk egy szomszédos helyiségbe. Öten voltunk; józan tudósok, akik között én voltam a legjózanabb. Várakozón, de belső feszültség által megszállottan álltunk a készülékeink előtt. A mutató zéruson állt, és ki tudott lendülni 500 fókig balra, a negatív érték felé, és 500 fókig jobbra, a pozitív érték felé. Nem sokkal ez idő előtt ugyanezzel a készülékkel egy rádióállomás adását mértük, mely a programját 50 kW erősséggel sugározta az éterbe. Egy üzenetet kellett ennek a föld körül végig sugároznia. E kísérlet alkalmával 9 fokot mértünk, pozitív irányban.

Úgy látszott, hogy a beteg elérkezett földi élete utolsó pillanataihoz. Hirtelen hallottuk,

ahogy imádkozni kezdett, Istent dicsőítve. Arra kérte Istent, hogy bocsásson meg minden embernek, aki hozzá igaztalan volt az életben. Több mondanivalója is Istenbe vetett mély-séges hitéről tanúskodott: „Tudom, hogy Te vagy minden teremtményednek egyetlen megbízható erőforrása, és az is maradsz.” Aztán hálát adott Neki az erőért, amellyel őt egy életen át hordozta, és azért a bizonyosságért, hogy ő Jézus tulajdonává lehetett. Megvallotta, hogy az ő szeretete Isten iránt minden szenvedése ellenére sem ingott meg. Annál a vallomásánál, hogy Jézus Krisztus véérért nyert bűneire bocsánatot, szavaiból leírhatatlan öröm csendült ki. Végül azon örvendezett, hogy nemsokára szabad lesz neki szemtől szemben látnia Megváltóját.

Megrendülve álltunk műszereink körül. Már rég elfelejtettük, hogy tulajdonképpen kísérletet akartunk végrehajtani. Egyikünk a másikra nézett, anélkül, hogy könnyeinket szőgyelltük volna. Engem annyira megráztak a hallottak, hogy sírom kellett, amit gyerekkorom óta nem tettem. Hirtelen, mialatt az asszony folytatta az imádkozást, a műszereinkön egy csettenést hallottunk. Amikor odanéztünk, azt láttuk, hogy a mutató a pozitív oldalon 500 fokra billent ki, és egyre ott lengett a határvonal felé. A sugárzó energia a skála értékét túlhaladta, a mutatót csak a kis határütköző akadályozta meg az emelkedésben.

Gondolataink csapongtak. Most jutottunk először műszaki mérések által hallatlan felfedezéshez. Egy Istennel összeköttetésben álló, haldokló nő agyveleje olyan erőt fejtett ki, amely 55-ször volt erősebb, mint a rádióadásnak a világmindenségbe való kisugárzása. (Itt kell, hogy eszünkbe jusson a Nobel díjas dr. Alexis Carrel orvos kijelentése: „Az ima ereje a legerősebb erőforrás.”)

Megfigyeléseink folytatása érdekében megállapodtunk egy újabb, kissé később tartandó kísérletben. Ez alkalommal egy csaknem elmebajos embert választottunk ki. Miután újra felállítottuk műszereinket, megkértük a nővért, hogy valami módon iz-

gassa fel a beteget. Erre az ember szidalmakkal és átkozódással reagált. Sőt mi több, aközben gyalázta Isten nevét, káromolva azt. Egyszer csak kattant a készülékünk. Feszülten figyeltük a műszerskálát. Mennyire felindultunk, midőn kénytelenek voltunk megállapítani, hogy a mutató elérve az 500 fokot balra, a határütközőig csapódik! Ezzel felfedezésünk célba talált. Műszeres méréssel állapítottuk meg, mi megy végbe az ember agyában, ha a Tízparancsolatból egyet is megszeg. Sikertől tudományos úton is bizonyítottunk Isten pozitív erejét, valamint az ellenműködés erejét is az emberben.

Világosság derült arra, hogy az az ember, aki életét Isten parancsai szerint rendezi el, és Istennel állandó kapcsolatban áll, az sugározza magából Isten erejét. De ha valaki szembeszegül Isten parancsolataival, az negatív, vagyis sátáni erőt sugároz ki magából.

Ez volt az a pillanat, amikor az én istentelen világnézetem kezdett bennem összeomlani. Megrohantak a gondolatok: mégis csak kell Istennek lennie, aki képes az üzenetet fogadni, melyet az ima által küldenek hozzá! Valósággal ott álltam a mindentudó Isten orcaja előtt! Az én eddigi hitetlenségem nevet-

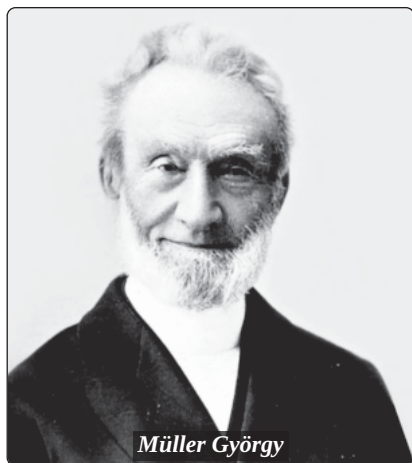
ségessége mindegyre nyilvánvalóbbá lett. Mivel becsületes akartam lenni magammal szemben, nem zártam el szívemet az igazság elől. Így lett belőlem Jézus boldog tanítványa, aki úgy „hiszek” Jézus Krisztusban, mint az én személyes Megváltómban. Ma már tudom, hogy a dicsfény, melyet a művészek gyakran festenek Jézus feje köré, nem csupán művészi fantázia, hanem isteni valóság.

Micsoda szabadító erő tört elő annak idején Jézusból és árad még ma is belőle! Ugyanennek az erőnek kell megnyilvánulnia a megváltottak életében, mert Ő mondta: „Vesszitek a Szentlélek erejét és lesztek nékem tanúim...” (ApCsel 1,8) Mennyire szükségünk van nekünk mindnyájunknak éppen erre az isteni erőre – a sötétség hatalmasságai ellen! Mint korábbi hitetlen, köszönöm Istennek, hogy engem, méltatlant az Ő Szentlelkével és az Ő erejével felruházott.

Kedves lélek, kérdezem, hogyan jelezne nálad ennek a skálának a mutatója? Ha tudod azt, hogy negatív irányban, úgy arra kérlek, hogy jöjj Jézushoz, mert Ő így szól hozzád: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterheltetek, és én megnyugosztalak titeket.” (Mt 11,28)

Az Úr olyan igazságra tanított meg, amelynek áldását több mint tizenegy éve tapasztalom. Lényege az, hogy nagyon világosan megláttam: mindennap első-sorban és mindenekelőtt arra kell törekednem, hogy boldog legyek az Úrban. Nem az a legfontosabb, hogy mennyire szolgálom vagy dicsőítem az Urat, hanem hogyan leszek boldog, és hogyan táplálhatom belső emberemet. Megpróbálhatom a hitetlenek elé állítani az igazságot, igyekezhetem hasznára lenni a hívőknek, vigasztalhatom a rászorulókat és mindenben próbálhatok úgy élni, ahogy Isten gyermekének élnie kell ebben a világban, de ha nem örülök az Úrban, ha a belső emberem nem kap naponta táplálékot és nem erősödik, akkor mindezt nem is megfelelő szívvel teszem. Azelőtt legalább tíz évig az volt a szokásom, hogy miután reggelenként felöltöztem, hosszan

Müller György

HAJDÚ ZOLTÁN LEVENTE ÉLETIMÁDSÁG

„Ne félj, mert megváltottalak,
neveden szólítottalak, enyém vagy!”
(Ézs 43,1b)

Naponként teremtesz rendet bennem,
Formálsz, amilyenné kell lennem.
Szavad tűzként ragyog:
Ne félj, veled vagyok!

Szólsz, hogy nekem is legyen nevem,
ami a néven szólító kegyelem.
Szavad tűzként ragyog:
Ne félj, veled vagyok!

S ha ezerszer is égtem, perzselődtem,
az ár el nem sodorhat engem.
Szavad tűzként ragyog:
Ne félj, veled vagyok!

Te vagy az Úr, te vagy az Isten,
Szabadítóm, te vagy nekem a minden!
Szavad tűzként ragyog:
Ne félj, veled vagyok!

Ámen.

imádkoztam. Most a legfontosabb feladatom Isten Igéjének az olvasása lett, az Ige tanulmányozása, hogy szívemet vigasztalja, erősítse, figyelmeztesse, intse, tanítsa, és az Ige tanulmányozása közben szívem közösségben legyen az Úrral.

Korán reggel elővettem az Újszövetséget, és az elejétől kezdtem tanulmányozni. Először is néhány szóval arra kértem az Urat, hogy áldja meg drága Igéjét, utána rögtön foglalkozni kezdtem vele; minden verset részletesen elemezve, hogy áldást kapjak belőle. Nem a szolgálatra, nem is azért, hogy igehirdetésben beszéljek arról, ami foglalkoztatott, hanem hogy táplálékot kapjon belső emberem. Az eredmény majdnem mindig az volt, hogy alig néhány perc múlva lelke-met Isten vagy bűnvallomásra, vagy könyörgésre indította, és így – bár tulajdonképpen nem imádkoztam, hanem az Igét tanulmányoztam, mégis – többé-kevésbé imádkozás lett belőle. Amikor így egy bizonyos időt bűnvallomással vagy közbenjárással, könyörgéssel vagy hálaadással töltöttem, áttértem a következő szavakra vagy versre, és az egészből továbbra is imádság lett magamért vagy másokért, ahogy az Ige vezetett, de közben állandóan előttem állt, hogy a belső emberem táplálása a bibliatanulmányozás célja. Ennek az az eredménye, hogy igeolvasásom mindig bűnvallomással, hálaadással, könyörgéssel vagy közbenjárással váltakozik, és a belső emberem érzékelhetően kap mindig táplálékot, megerősödik, és a reggeliig – ritka kivétellel – mindig békeességgel, sőt legtöbbször boldogsággal telik meg a szívem. Az Úr is örül, hogy elmondhatja nekem azt, amit előbb-utóbb tovább kell adnom a többi hívő táplálására.

A korábbi és a mostani csendességem között tehát van különbség. Régebben felkelés után igyekeztem minél előbb imádkozni, és a reggeliig általában imádsággal töltöttem a rendelkezésre álló teljes időt. Imádsággal kezdtem, kivéve, ha úgy éreztem, hogy a lelkem a szokásosnál is jobban ki van száradva. Ekkor Isten Igéjét olvastam, hogy táplálékot vagy felüdülést kapjak, a belső emberem felébredjen vagy megújuljon. De mi lett az eredménye? Gyakran negyed-, fél-, sőt egy órát térdeltem, mielőtt tudatában lettem volna, hogy vigasztalást, bátorítást, alázatos lelket nyertem volna általa. Többször attól szenvedtem, hogy gondolataim elkalandoztak. Ma már alig okoz ez problémát. Szívemet először az Igazsággal táplálom, hiszen Istennel lehet közösségben, és csak azután beszélek Atyámmal és Barátommal (bár gonosz vagyok, és nem érdemlem meg, hogy barátom legyen) azokról a dolgokról,

amelyeket Ő hozott elélem Igéjében. Gyakran meglepődöm, hogy miért csak most fedeztem föl ezt a módszert. Egyetlen könyvben sem olvastam róla, igehirdetésben sem hallottam erről. Testvéreimmel folytatott beszélgetések során sem merült fel bennem ilyen gondolat. Most, hogy Isten megtanított erre, annyira világos előttem, hogy Isten gyermekének minden reggel az a legfőbb dolga, hogy a belső emberét táplálja. Ahogyan külső emberünk sem alkalmas semmilyen munkára, ha nem kap táplálékot, és ezért első dolgunk reggelenként az asztalhoz ülni, úgy a belső embert is táplálni kell.

Mi a belső ember tápláléka? Nem az imádság, hanem Isten Igéje! És nemcsak az egyszerű igeolvasás, amely csak átfut a gondolatainkon, ahogyan a víz átfolyik a csövön, hanem elmélkedjünk rajta, gondolkozzunk el azon, amit olvasunk, foglalkozzunk részletesen vele, forgassuk szívünkben. Amikor imádkozunk, Istennel beszélünk. Ha hosszabb ideig akarunk imádkozni, és nem akarjuk, hogy imánk gépiessé váljon, általában erőre és Isten iránti vágyra van szükségünk. Imánk akkor a leghatékonyabb, ha a belső ember az Ige tanulmányozása során már táplálékot kapott, mert az Atya szól hozzánk, hogy bátorítson, vigasztaljon, tanítson, megalázzon, intsen. Isten áldásával hasznunkra tanulmányozhatjuk az Igét, még ha lelkileg gyengék vagyunk is. Minél gyengébbek vagyunk, belső emberünk megerősítéséhez annál inkább szükségünk van az Igére. Így sokkal kevésbé kell tartanunk attól, hogy gondolataink elkalandoznak, mint amikor imádkozunk, mielőtt az Igével foglalkoztunk volna. Mivel nagy szellemi áldást és felüdülést nyertem ezáltal, ezért nagyon ajánlom minden hívő testvéremnek, hogy próbálja ki maga is.

Ennek a módszernek tulajdonítom azt a segítséget és erőt, amelyet Istentől kaptam, hogy a korábbiaknál nagyobb próbák alatt is békeességem volt. Hozzá szeretném tenni azt is, hogy a családi imaközösség után általában nagyobb részeket is olvasok Isten Igéjéből, amikor régi szokásom szerint rendszeresen, folyamatosan olvasom a Szentírást – felváltva az Ószövetséget és az Újszövetséget –, és már több mint huszonhat éve tapasztalom ennek áldását. Ugyanakkor a nap folyamán mindig szakítok időt külön is az imádkozásra.

Milyen más, ha az ember lelke már kora reggel felüdül és boldog. Mennyivel nehezebb, ha szellemi felkészülés nélkül kell vállalnunk szolgálatot, kell megállnunk a próbákban és a napi kísértésekben.

(1841. május 9.)

A TÁRSASUTAZÁS FOLYTATÓDIK A BIBLIAOLVASÓ KÖR VÁR TÉGED!

Kedves testvérek! Az alábbiakban gyülekezetünk Bibliaolvasó körének életébe szeretnék bepillantást nyújtani, egyúttal szeretettel hívunk és várunk minden érdeklődőt kétéhetente keddenként, 19-21 óráig tartó alkalmainkra.

Bibliaolvasó körünk 2013 tavaszán alakult azzal a céllal, hogy egy bő év alatt elolvassuk a teljes Szentírást. Ezt az egy éves utat – mely a *Társasutazás Mózesről a Jelenéséig* címet kapta – azóta kétszer is megtettük, összesen mintegy 30 fő részvételével. Alkalmaink nagy ajándékának – a közös bibliaolvasás mellett – azt tartjuk, hogy lehetőségünk van a hétköznapi rohanásból megállva az ígérő, s keresztyén hitünk megéléséről beszélni. Fontos biztosságerzetet ad számunkra *Nyilas Zoltán* esperes úr támogatása, aki néhány havonta lelkipásztori beszélgetésre jön közénk, hogy segítsen a különösen nehéz ígehelyek megértésében.

Az elmúlt két évben bibliai személyek életén keresztül került hozzánk közelebb Istenünk ígéje; ebből szeretnék most rövid ízelítőt adni. Az előre megadott igeszakaszokat mindenki otthon olvasta el a saját tempójában, s alkalmainkon 4-5 fős kiscsoportokban, az alábbi kérdések alapján beszélgettünk róla.

Péter: Péter vízen járásának (Mt14,22) legfontosabb tanulsága talán az, hogy súlyledés közben jó helyről kérte életmentő segítséget: a hajón lévő barátai helyett Jézushoz kiáltott. *Fel tudsz-e idézni olyan példát saját életedből, amikor kilátástalan helyzetből Istenhez fohászodva szabadultál meg? Mi segít és mi gátol téged abban, hogy hited erősödjön?*

Pétert emberek halászává tette Jézus. Isten ma is emberek által szólít meg bennünket. *Tudod-e, hogy ki volt a te halászod? Ki vezetett téged Jézushoz és rajtad keresztül vajon kit szeretne megszólítani Isten?*

Pál: Közkedvelt mondas, hogy „kutyából nem lesz szalonna”. Pál apostol történetéből tudjuk, hogy Isten akaratából bizony gyökereken megváltozhat az ember. *Véled megtörtént már a pálfordulás csodája? Ha igen, emlékszel-e arra, hogy mire voltál vak, mielőtt megszólított az Úr? A tanítványoknak azzal a Pállal kellett együtt szolgálniuk, aki nemrég tűzzel-vassal üldözte őket. Te képes volnál megbocsátani az ellenségednek, ha Isten ezt várja tőled?*

Az ApCsel 8. fejezetéből kiderül, hogy a keresztyének üldözése és az evangélium terjedése párhuzamosan erősödött. Egyháztörténeti tapasztalat, hogy a szorongatások

alatt erősödik a missziós lelkiület. Ma szabadon élhetjük meg keresztyénségünket. Élünk-e vele? *Vajon mi akadály van békeidőben az evangélium terjedésének? Pál apostol missziói során két szélsőséges reakcióval találkozott: üldözés, fenyegetés, illetve túlzott felmagasztalás a gyógyítások miatt. Számodra melyik nagyobb kísértés? Üldöztetés, vagy felmagasztalás fordíthat el könnyebben Isten szolgálatától?*

Az ApCsel 17,2-3-ban olvassuk, hogy Pálnak szokásává vált vitába szállni a zsidókkal és pogányokkal, magyarázva-bizonyítva, hogy Jézus a Krisztus. *Voltál-e már hasonló helyzetben? Hogyan magyaráznád el egy hitetlennek keresztyén hitünk alapját? Van-e olyan missziói terület, ahol el tudnád képzelni magad szolgálatként?*

Illés kapcsán a hívó embert is fenyegető kiégésről, depresszióról beszéltünk, mikor erejét és hitét veszítve vágyja a halált egy barlang mélyén. Csodálatos volt ebben a helyzetben meglátni Isten gondoskodó, türelmes szeretetét. Azt adta Illésnek, amire a legnagyobb szüksége volt ebben az állapotában. Az angyalon keresztül élelmet, vizet, érintést kapott Illés, időt, hogy kialakja magát, lehetőséget, hogy kipanaszkodja magát, majd testi erőre kapva új feladatot, életcélt, melyhez a lelki erőt is megadta Isten.

Saul: Saul saját kezébe vette az irányítást, amikor a dolgok nem a várakozásainak megfelelően alakultak. (1Sám13,8-9), nem mert Isten ígéretére hagyatkozni. *Kész vagy-e arra, hogy megengedd Istennek, hogy úgy kormányozza az életed, ahogyan Ő jónak látja – akkor is, ha te egészen másképp szeretnéd?*

Azt olvassuk a Szentírásban, hogy Saul sorsvetéssel választották királlyá. Ma is nagy divatja van a legkülönbözőbb sorsvetéseknek. *Mi a különbség a Bibliában több helyütt megjelenő sorsvetés és napjaink babonás, pogány sorsvetései között?*

Saulnak nem volt személyes kapcsolata Istennel. Mindenben Sámuel prófétára támaszkodott, akit még halálában sem tudott elengedni, megidézte szellemét egy halott-idéző asszony által, hogy adjon neki tanácsot. (1Sám 28,11-16) *Mit gondoltok a halottak és szellemek idézéséről? Lehetséges, vagy nem? Miért tiltja nekünk Isten?*

Mária: Református szemmel különösen izgalmas volt Mária személyére koncentrálni,

figyelmén kívül hagyva a hagyományból eredő kultuszt és megismerni az igazi, bibliai Máriát. Felfigyeltünk különleges engedmességére, Isten melletti komoly elköteleződésére, s arra, hogy az Úr kijelentéseit nem csak meghallgatta, hanem emlékezett rá, szívében megőrizve azokat. Feszengve olvastuk Jézus szenvedéstörténetét és rácsodálkoztunk arra, hogy Máriát a keresztkörül sem

láttuk tiltakozni, Isten ellen lázadni. *Mit tanulhatunk tőle?*

Dávid imádságai, élő és közvetlen istenkapcsolata, bűneit követő őszinte bűnbánata példaként jelentek meg előttünk.

A gazdag ifjú bőrébe bújva végiggondoltuk, mi vajon mit kérdeznénk Jézustól, s hogy van-e olyanmi az életünkben, ami akadályoz bennünket Jézus követésében. Meglepő felismerésekre jutottunk...

Jónás történetén keresztül átéltük az Isten elől menekülő ember egyre mélyebbre jutását. Időt, energiát és pénzt nem kímélve igyekezett a lehető legmesszebbre kerülni Isten elől, veszélybe sodorva ezzel saját és környezete életét. Ebből az állapotból előbb a hajó, majd a hal gyomrába, a legnagyobb mélységbe került, hogy megszülethessen az őszinte felkiáltás. Jónás arra is ráébresztett bennünket, milyen nehezünkre esik örülni annak, ha szerintünk érdemtelen ember kap kegyelmet.

Pilátus személye kapcsán megvizsgáltuk, hogy kik és milyen nyomást gyakoroltak rá és hogyan hatott mindez a döntéseire. Ezt a kérdést nagyon aktuálisnak éreztük, s önmagunknak is feltettük: *Hányszor hoztunk rossz döntést valamilyen megfelelési kényszerből ahelyett, hogy a lelkiismeretünk szerinti helyes utat választottuk volna?*

Jefté történetével birkóztunk a legtöbbit. Végiggondoltuk, milyen hibákat követett el az Istennel való kapcsolatában, s igyekeztünk okulni belőle. Megértettük

a könnyelmű, fölösleges fogadkozás, eskü súlyos következményének üzenetét, mégis nehezen vettük tudomásul, hogy Jefe végül valóban égőáldozatul adta lányát; azt pedig még nehezebben értettük, miért áll a hit példaképeként előttünk az Újszövetségben (Zsid 11,32).

József (Jákób fia) életében emberi kapcsolatait figyeltük meg. Megvizsgáltuk, hogy milyen hibák, bűnök voltak jelen a családjában. Központi kérdés volt a bosszú: *Mit tanít a Biblia a bosszúról? Hívó emberként mit tehetünk bosszúvágyunkkal?*

Izgalmas helyzet volt, amikor a **rézkígyó** története kapcsán (4Móz 21) a pusztában vándorló zsidók helyébe képzeltek magunkat. „*De útközben elfogyott a nép türelme...*” (4Móz 21,4) *Neked milyen helyzetben szokott elfogyni a türelmed? Mit teszel, ha elfogy?*

Sokat beszélgettünk arról, miért küldte az Úr a mérges kígyókat. Kézenfekvő válasz, hogy az ellene való lázadásért járó büntetésként... a kérdés azonban így szólt: *Lehet-e a büntetés kegyelem?* Nagyon fontos volt a felismerés, hogy a kígyók, a veszedelem fordították vissza a népet Istenhez. Megértettük, hogy az Úr kegyelemből hagyta meg a kígyókat, egyúttal elkészítette és megmutatta az életben maradás útját. Az ígéret ma sem az számunkra, hogy nem mar meg a kígyó, hogy nem kerülhetünk veszedelembe. A nekünk szóló ígéret is az, hogy aki feltekint (a rézkígyó helyett Jézusra), az a kígyómarás ellenére is életben marad és nem fog elveszni.

*

Szeretettel várjuk mindazokat, akik kedvet éreznek a fentiek alapján bibliaolvasó körünkhöz csatlakozni! Következő találkozásunk, egyúttal az újabb, teljes Szentírás elolvasását célul tűző évadunk első alkalmá **2020. március 17-én 19 órakor** lesz gyülekezeti házunk földszinti termében. Felmerülő kérdés esetén keressenek bizalommal az alábbi elérhetőségeken: ovaryne.herpai.dora@gmail.com; 30/2488-170.

Testvéri szeretettel,
Óváryné Herpai Dóra

- Holnap reggel – kezdte a sebész – ki fogom nyitni a szívedet.

- Ott fogod találni Jézust – vágott közbe a fiú.

A sebész bosszankodva felnézett.

- Fel fogom vágni a szívedet – folytatta –, hogy lássam, mennyi károsodás történt.

- De amikor felnyitod a szívemet, Jézust fogod ott találni – mondta a fiú.

A sebész a szülőkre tekintett, akik csendben ültek.

- Miután látom, hogy mennyi károsodás történt, vissza fogom varni a szívedet, és a mellkasodat, és eltervezem, mi lesz a következő lépés.

- De ott fogod találni Jézust a szívémben. A Biblia azt mondja, hogy Ő ott él. Ott fogod találni a szívémben.

Az orvosnak elege lett:

- Majd megmondom én neked, mit fogok ott találni: sérült izmokat, gyenge vérrellátást, és elvékonyodott érfalakat fogok ott találni. Ezután el fogom tervezni, hogy tudlak meggyógyítani.

- Jézust is ott fogod találni, Ő ott él – mondta a fiú.

A sebész elment. Leült az irodájában, és magnószalagra vette a műtéttel kapcsolatos feljegyzéseit:

„Sérült főütőér, sérült tüdőbe vezető erek, elterjedt izomsorvadás. Nincs remény a szívátültetésre, nincs remény a gyógyításra, kezelésre. Terápia: fájdalomcsillapítók és ágyban fektetni. Prognózis: – itt kis színetet tartott – egy éven belül halál.”

Megállította a magnót, de volt még mit mondania.

„Miért? – kérdezte hangosan? – Miért tetted ezt? TE juttattad őt ide! TE okoztad neki ezt a gyötrelmet, és TE kárhoztattad őt korai halálra! Miért?”

Az Úr így felelt:

„A fiú az én bányám, nem terveztem, hogy sokáig a te nyájadhoz tartozzon, mert ő az én nyájamnak tagja, és az lesz örökö. Itt, az én nyájamban nem lesz fájdalom, olyan jólétben lesz része, amit te el sem tudsz képzelni. Szülei egy napon találkoznak majd vele, és ők is megismerik a békességet és az én nyájam gyarapodni fog.”

A sebész forró könnyeket hullajtott, de ingerültsége még ennél is hevesebb volt.

„TE teremtetted ezt a fiút, TE teremtetted ezt a szívet! Meg fog halni hónapokon belül... Miért?”

Az Úr válaszolt:

„A fiú az én bányám, vissza fog témi az én nyájamhoz, amint elvégezte küldetését. Én nem azért küldtem az én bányámat a nyájadba, hogy elveszítsem. Hanem azért, hogy egy másik elveszett bányát megmentsen.”

A sebésznek folytak a könnyei... Odaült a fiú ágya szélére. A szülők vele szemben ültek. A fiú felébredt, és suttogva kérdezte:

- Kinyitottad a szívemet?

- Igen – mondta a sebész.

- És mit találtál? – kérdezte a fiú.

- MEGTALÁLTAM JÉZUST! – felelte az orvos.

TÚRMEZEI ERZSÉBET ADVENTI EMLÉK

Ha már lehullt a hó
s fekete földünket befödte,
hogy' szállott gyermekálmok röpte
a fényes ég felé,
az égi trón elé...
De Téged nem talált meg.

Az égi gyermeket kereste,
akiről, ha leszál az este,
csodálatos mesék borulnak,
vágtyól égő gyermekszívekre.
Az égi gyermeket kereste
és nem talált rád, nem ismert meg...
Hiszen Te nem vagy többé gyermek.

Szétfoszlottak a régi álmok,
meghaltak a mesék.

A karácsonyfa lángjait
oltogatták hideg szelek...
Még mindig nem ismertelek.
Sok évbe telt, s ha Te nem jössz elém,
Megváltóm, Uram, Messiásom,
ma sem ismerlek én.

Hála neked, hogy megkerestél.
Ő, most már van karácsonyom,
s adventi nagy csodavárásom.
Megcsaltak mind a régi álmok,
de benned nincs csatlakozásom.
Benned mindenem megtalálom.
A valóság szebb, mint az álom.

HOGY MEGRAGADJON
ÁLDOTT KEZÉVEL
2019. november 27.

Textus: Jn 11,1-7.33-44

Kedves testvérek! Az elmúlt estén arra világított rá Isten szava, hogy a mi engedetlen, önző természetünk és életünk teljesen elválaszt Istentől. Ő azonban nem akar ebbe beletörődni, ezért küldte el a Fiát, Jézus Krisztust. Ő a mi büntetésünket felvitte egy láthatatlan adóslével formájában a keresztre, és helyettünk Atyjának mindent megfizetett. A mi számunkra ezzel elkészítette a menekülés útját: így mentett meg. Vele felismerhetem a bűneimet, megvallhatom őket Istennek és bocsánatot kérhetek és kaphatok rájuk. Krisztus Lelkével munkálkodhatok azon, hogy ne maradjak a bűn szolgája, hanem a kívánságaim helyett Krisztus szelíd hangjára és kéréseire figyelve éljek.

I. Célbaérés – csak Krisztussal!

Ez így persze nagyon szépen és talán viszonylag egyszerűen is hangzik. De az élet ennél bonyolultabb. A hitnek van egy olyan időszaka, amikor az ember azt érzi és gondolja, hogy már valóságosan fölé emelkedett e világ eseményeinek, és neki és a hitének nem árthat semmi. De aztán ha az ember éveket, évtizedeket él együtt az Úr Jézussal, akkor megtapasztalja, hogy milyen ingatag lábakon is áll a mi Krisztus iránti szeretetünk, döntésünk – ha Krisztus nem tartana, nem fogna, ölelné kitartóan és erősen, akkor a legelszántabb hívőt is kiszakítaná a kezéből a világ baja vagy éppen kívánsága.

Ha valakit útba kell igazítanunk, olykor elég, ha elmondjuk, merre menjen. Egy áruházban rajtunk kívül segíthet még más is, vagy éppen vannak útjelző táblák, hol lehet megtalálni egyik vagy másik árut. De ha mondjuk egy vérző, sérült ember kérdezi meg, merre van a kórházban a sürgősségi osztály, akkor ha csak tehetjük, és van bennünk együttérzés, inkább elkísérjük, odavezetjük az illetőt. Ha esetleg sokan vannak a folyósón, akkor még a kezét is megfogjuk, hogy el ne hagyjuk. Fontos, hogy mielőbb odaérjen, szüksége van a segítségünkre. Vagy máig emlékszem, amikor nagymamámval utazás közben nagy tömegben kellett átmenünk az állomáson. Mindig azt kérte: karolj belém, kislányom, nehogy elszakadjunk egymástól. És nekem olyan nagy biztonságot adott 7-8 éves koromban, hogy tartott: nem szerettem volna elveszni Budapesten vagy Szegeden. A nagymamám viszont tudta az utat a rokonokhoz, a múzeumokba, állatkertbe. Persze, hogy kapaszkodtam belé, nem kellett kétszer mondania. És nem is veszttem el soha, mert engedtem, hogy vezessen, hiszen ő tudta az utat.

Ahogy a hitben próbálunk élni, olyan élmények is érnek minket, amelyek erodálják, gyengítik a hitünket. Mert a dolgok nem mindig úgy történnek, ahogyan mi elsőre jónak

MIÉRT JÖTT JÉZUS?

ÁRVAVÖLGYI BÉLA
LELKIPÁSZTOR
EVANGÉLIZÁCIÓJA
CSOBÁNKÁN

2. rész

látnánk őket. Olykor éveken át várnunk kell arra, hogy Isten egy imádságunkat meghallgassa. Olykor nagyon nehéz helyzetbe kerülünk, és éveken át sem értjük, miért így vezetett, miért nem lehet egy kicsit egyszerűbb az életünk. És aztán ott van a halál, amely mindig rosszkor jön. És valaki halálára nem lehet azt mondani, hogy *milyen jó, hogy meghalt!* A halál, ha szeretem az eltávozót, mindig fájdalmas. És kezdeni kell vele valamit. Mert az életünk része, és sajnos bármikor bármelyikünkre lecsaphat.

Természetünkből fakadóan legtöbbször inkább van szeme a hiányzó dolgokra, veszteségekre, fájdalmakra, mint a jóra. A jót sokszor olyan természetesnek vesszük, mintha mindig mindennek nekünk tetszőnek kellene lennie. Az ingat meg bennünket, amikor valami nagyon másként történik, mint ahogy mi elképzeltük, ahogy szerettük volna.

Ez lehet valami nehézség, de akár tragédia is. Ezeket átélve döbbenünk rá, hogy milyen törekeny is az életünk, milyen rövid a kezünk. Ha Krisztus nem tartana, nem vezetne bennünket az üdvösség felé, akkor soha nem érnénk oda.

II. Akkor is tart az Úr, ha nem látod és nem is érzed

A mai énekrészletünkben úgy énekeltük, hogy Azért jött Jézus, hogy megragadjon áldott kezével. Azt is megtudhatjuk a Bibliából, hogy ez mit jelent. Megláthatjuk valamikor élt, hozzánk hasonló emberek sorsát látva,

hogyan tekint az Úr Jézus a sajátjaira, és hogyan figyel odájuk és visel gondot róluk. Lázár és rokonainak története mindent elárul, amit tudnunk kell, és nem szabad elfelejtenünk az Úr Jézus övéi felé megnyilvánuló szeretetéről. Arról, hogy milyen, amikor Ő megragad áldott kezével, és nem enged el, hanem tart erősen, hogy még a halál sem lehet Nála erősebb.

Mit látunk? Azt, hogy Mária és Márta megüzente az Úr Jézusnak, hogy Lázár beteg, de ezt Jézus minden bizonnyal nélkülük is tudta, hiszen azonnal elmondta, hogy *„Ez a betegség nem halálos, hanem az Isten dicsőségét szolgálja, hogy általa megdicsőüljön az Isten Fia.”* Tehát már azzal is tisztában volt, hogy mi fog történni! Testvérem, gondolj csak bele ebbe az emberi ésszel felfoghatatlan igazságba: az Úr Jézus, az Isten Fia pontosan tudta, hogy a tőle távolabb lévő kedves barátja hogy van, és mi fog vele történni rövidesen. Jézus tudta, hogy Lázár betegsége az életét fogja követelni. De azt is tudta, hogy Ő fel fogja támasztani a már négy napja elhunyt Lázárt. Ezúttal nem a betegségét mulasztja el, hanem a halálból adja vissza még egy időre a szereteteinek.

Nyitott könyv Lázár és szerettei élete az Úr előtt! Ebből azt tudjuk meg, hogy a mi életünk is ugyanilyen nyitott könyv: az Úr pontosan tudja, miben vagy, tudja, mi fog veled történni, és azt is, hogy mi rá a megoldás. Fontos momentum, hogy testvérei üzentek. Ma imádság útján tudunk az Úr Jézusnak a bajunkban, szeretteink, ismerőseink bajában üzenni. Ezt meg kell tennünk az Úr és egymás iránti szeretetből, de az Úr e nélkül is tudja, mi a helyzet, és mi fog történni, mit fog tenni.

János megjegyzi, hogy *„Jézus szerette Mártát, ennek nővérét és Lázárt.”* A Biblia más helyeiről tudjuk, hogy ismerték egymást, és ez a család hittel fogadta az Úr Jézust. Elmondhatjuk tehát, hogy Lázár, Mária és Márta az Úr Jézuséi voltak. Sorsukban tehát azt láthatjuk, hogyan bánik az Úr az övéivel. Hívták, és el is megy. Lázár azonban ekkorra már halott. Az Úr Jézus könnyekre fakadt,

összetört szívű gyászolók közé érkezett. Így ír erről János, aki ezt a saját szemével látta: „Jézus...megrendült lelkében és háborgott.”

Megrendült lelkében: azaz együtt érzett a körülötte álló emberekkel! Az, amit eddig elmondtam, hogy tudta, mi történik, és azt is, mi fog, együttérzést még nem jelentett, csak előre tudást és érdeklődést. Egy olyan Isten, Aki mindent lát és tud, és segít, lehetne igen távoli is. Segít, de azért túlságosan nem folyik bele az emberek életébe. Nos, itt kiderül, hogy az Úr Jézus mennyire nem távolságtartó, érdektelen az övéi sorsával kapcsolatban! „Jézus megrendült lelkében és háborgott.” Még azt is megtudjuk, hogy „könyekre fakadt”. És ezt a szemtanúk is így értékelték: „Íme, mennyire szerette!”

Igen, testvérek, a Biblia egyik leggyönyörűbb helye ez, az egyik legfontosabb dolog jut itt tökéletesen világos kifejezésre: szereti az övéit az Úr! Nem csak gondoskodik róluk, mint a jó gazda az állatairól, amelyekből valami hasznot remél. Nem kötelességet teljesít az Úr, amikor ránk figyel, mondván: *Megteremtettem őket, csak nem hagyhatom figyelmen kívül a sorsukat.* Nem! Az Isten szereti az övéit! Szereti őket, szeret bennünket, és ezért figyel oda a sorsunkra, és ezért vagyunk Neki fontosak, és ezért segít! Ezt jelenti, hogy megragad áldott kezével: hogy mindig figyel ránk, és velünk van.

Jézus megrendült lelkében, sírásra fakadt, illetve háborgott Lázár halála kapcsán. A háborgás a bűn rettenetes következményének, a halálnak a fájdalmas erejét látva tört fel Benne. A halál a Sátán munkálkodása, a betegségekkel együtt, de Isten határt szab a halálnak, parancsol neki. Hiszen életelenes, hiszen összetöri azt, amit Isten megteremtett. A feltámadás tehát Isten győzelme a Sátán és a bűn minden következménye felett.

Megrendülésre, sírásra pedig az indította az Isten Fiát, hogy látta, mennyire tehetetlenek az emberek a halállal szemben. A legfontosabbat veszi el tőlük, miközben ők semmit sem tudnak ez ellen tenni. Leginkább a betegségeknel és a halállal mutatkozik meg, mennyire nem tudunk mi saját magunk jó gazdái lenni. Nincs erőnk, hatalmunk önmagunk megvédésére. Az Úr Jézus ezt is jól tudta, de valóban szeretett Lázárt, és a családtagjait, ezért kezdett Ő maga is sírni: megérintette szereteteinek tehetetlensége.

A helyzetet Isteni hatalommal oldotta meg: csak úgy bekiáltott a négy napja halott Lázárnak a sírba, hogy jöjjön ki. „*És kijött a halott, lábán és kezén pólyákkal körülvéve, arcát kendő takarta.*” Az Úr Jézusnak ehhez nem kellett bemennie, megérintenie az elhunytat, egyszerűen szólította egy imádság után, és a halott feltámadt.

III. A késés a csoda jele is lehet

Összegezzük a felismert igazságokat: Lázár és a családja hitt Jézusban, Jézuséi voltak. Lázár viszont halálos beteg lett. Nővérei üzentek Jézusnak, Jézus azonban ettől

függetlenül is tudta, mi van és mi lesz Lázárral. Amikor jónak látta, elindult hozzájuk. Szív szerint megérintette a halál rettenete, lelkében megrendülve, könnyekre fakadva osztozott a család fájdalmában. Azután imádkozott a jelenlévők füle hallatára, majd kiszólította négy napja halott szeretettét a sírból. Ő pedig a saját lábán ki is jött! Már nem volt beteg, olyanra nem, hogy Jézus ellenségei a meggyilkolását tervezték – ha beteg maradt volna, elég lett volna fenn hirdetniük: íme, nem történt csoda, hisz Lázár továbbra is beteg; csak meg kellett volna várniuk, amíg a betegség végleg elviszi. De nem így volt, meg akarták ölni – mert feltámasztotta és meggyógyította őt az Úr! „Mi életben és halálodban egyetlen vigasztalásod?” „Az, hogy testestől-lelkestől – akár élek, akár halok – nem az önmagamé, hanem az én hűséges Uramnak és Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok.”

Jogos kérdés, amit a nővérek is megfogalmaztak, hogy miért várta meg az Úr, amíg Lázár meghalt. Mehetett volna hamarabb is. A válasz az, hogy Jézus nem meggyógyítani, hanem feltámasztani akarta Lázárt. Lázár Jézusnak a Sátán elleni harcában különös jelentőséget nyert: őt a halálból adta vissza egy időre szereteteinek az Úr, hogy mindenki lássa: íme, Ő még a halálnak is parancsol! Persze ettől még iszonyú lehetett az a négy nap, amíg Lázár már halott volt, az Úr Jézus pedig a hívás ellenére sem jött. De a bibliai leírás alapján elhihetjük, hogy Lázár csodás feltámasztása egy csapásra elfeledtette mindnyájukkal azt a négy fekete napot. Kárpótolta tehát az Úr az övéit azért, mert várniuk kellett.

Testvérem, magad is láthatod, hogyan szeret, hogyan tart, mire képes az Úr Jézus az övéiért. De ez nem mindig abban mutatkozik meg, hogy nem enged nehéz, fájdalmas helyzeteket megtörténni az övéi életében. Vannak fájdalmas dolgok, amelyeket meg kell élnünk, amelyekből nem ment ki az Úr. Ha erről nem szólnék, az kétségbe vonná az eddigi üzenetet. Ezek nagyon fájnak, és kérdésekkel a szívünkben nézünk az Úrra. Hadd ajánljam a figyelmébe, testvérem, hogy

amikor Lázár meghalt, noha még nem látszott, már készült a halálát és minden azzal járó fájdalmat elmulasztó megoldás. És meg is érkezett. Isten azt ígéri, hogy hívei szívéből e földi élet után minden fájdalom eltűnik, minden bajért kárpótolja őket. Ha nagy a fájdalom, gondolj Lázár és családja örömére. És arra, hogy neked az Úr még sokkal nagyobbat tartogat, hiszen amikor a Krisztus hívei feltámadnak majd a halálból e világ végén, az örök életre szóló feltámadás lesz, soha többé nem fognak meghalni. Az Úr gyermekei örökké együtt lesznek boldogságban.

Légy az Úr Jézusé! Fogadd el az egyetlen vigasztalást, amely valóban minden bánatra vigasz: szeret és cselekszik érted az egy élő, igaz Isten, mert fontos vagyok neki, mert a saját gyermekeként tart számon! Mert megragadott áldott kezével! Ámen.

HOGY BÉKESSÉGÉVEL BETÖLTÖN 2019. november 28.

Textus: Jn 14,26-27; Róm 5,1-8

Kedves testvérek! Egy orosz író, aki a világháború alatt Sztálingrádnál harcolt, nyugdíjas korában érdekes helyzetbe került. Gyerekek játszottak az emeletes ház udvarán, hatalmas zajt csapva. Az író lement a gyerekekhez, hogy egy kicsit lecsendesítse őket. Jó kapcsolatban voltak, hiszen az idős emberek, ha mesélnek a kicsiknek a régi dolgokról, hamar a gyerekek kedvencei lehetnek. Így is volt: azonnal odasereglettek az idős író köré. Ő megkérdezte: „Mit játszatok, amihez ilyen irdatlan nagy hangoskodás kell?” A gyors válasz így hangzott: „Háborúsdit! Ahhoz pedig kell ám csatazaj is!”

Az író tekintete elkomorult, mert eszébe jutottak a múlt szörnyű emlékei, amikor ő valóban háborúban járt. Ott megtanulta, hogy a háború minden, csak nem játék. Megsimogatta az egyik gyermek fejét, és csak ennyit tudott mondani: „Halljátok, mi lenne, ha a változatosság kedvéért békét játszanátok?” A gyerekek odavoltak az ötlettől, ujjongva elrohantak. Az író pedig visszament emeleti lakásába, és megpihent. Gondolataiból rövid idő múlva a gyerekek kopogás nélkül beözönlő tömege ébresztette fel. Egy kérdés miatt jöttek a bácsihoz: „Tessék megmondani nekünk, hogy is kell azt a békésdit játszani?” Szegény író nem tudta, hogy sírjon-e vagy inkább nevéssen...

I. Békeségünk alapja Krisztus örök szeretete

Az evangéliumban Jézus azt mondta: „Békeséget hagyok nektek, az én békeségemet adom nektek”. Testvérek, hogy is kell békesditi játszani? Békeben élni? Sajnos való igaz, hogy úgy a gyerekek, mint a felnőttek hajlamosabbak az erőszakra, mint a békeségre. Ha bekapszolja valaki a tévét, az idős orosz író kérése juthat eszébe: jó lenne, ha a békéről is készítenének filmet, ha a jó híreket is bemondanák. De csak a szörnyűség az üzlet, csak arra kíváncsiak a nézők, kit milyen baj ért. És így nevelődik bele a békétlenségbe, a háború, az erőszak megszokásába, sőt alkalmazásába a következő nemzedék is, hiszen ezt látja, és tényleg nem tudja, mi az a békeség, hogyan is kellene békesditi játszani, és békeségben élni.

A békeségnek két oldala van: az egyik a külső, a másik a belső. Békeséget keresek a körülöttem élőkkel, és békeségre töreksem önmagamban, önmagammal. Most kifejezetten a belső békeséggel fogunk foglalkozni. Arra, hogyan lehet olyan belső békeséghez jutni, amilyenre a legtöbb ember vágyik, de mégsem találja meg. A belső békeség megvéd az aggodalmaskodástól, az elkeseredéstől, az elégedetlenségtől. Akinek van békesége, az elmondhatja magáról, hogy boldog ember.

Az evangéliumból hallhattuk, hogy Jézus adja, Ő kínálja ezt a békeséget, és azt is elmondja, hogy nem úgy adja, ahogyan ez a világ. A Római levél felolvasott szakaszában Pál is éppen erről értekezik nagyon meghatóan: „Mivel tehát megigazultunk hit által, békeségünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ő általa kaptuk hitben a szabad utat ahhoz a kegyelemhez, amelyben vagyunk, és dicsekszünk azzal a reménységgel is, hogy részesülünk az Isten dicsőségében”. Mi az alapja annak a békeségnek, amelyre vágyunk, amelyet Jézus adni akar? Jézus maga! „Békeségünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.” A mi belső békeségünk alapja az, amit Jézus Krisztus nagypénteken megtett szeretetből önzetlenül.

Az ember akkor van békeségben sorsát, múltját, jelenét, jövőjét illetően, ha van kire támaszkodnia. Ha tudja, bármi is történt, lesz, aki segít. Nem aggodalmaskodnak például a gyerekek a mindennapi kenyér miatt: tudják, hogy a szüleik gondoskodni fognak róluk. Amelyik gyerek még nem maradt éhen, annak eszébe sem jut, hogy esetleg valamikor nem kap majd enni. És ezért nem is aggódik az enni való miatt.

A belső békeség alapja az, hogy Krisztus halálával megbékítette felénk a ránk joggal haragvó Istent. Íme, van már, Aki hatalmasabb nálunk, és nem haragszik, hanem megbékélt velünk! Jézus halála óta az Isten a bűnös emberre nem haraggal tekint, hanem békeséggel! Ha Jézus nem halt volna meg helyettünk a kereszten, akkor Isten nem békülhetne ki velünk: „Ha a bűnös kegyelmet kap, nem tanul igazságot. Becsületes országban is álnokul él, és nem nézi az Úr

fenségét” – mondja az Ézsaiás 26,10. De mivel Krisztus meghalt, magára vette a mi engedetlenségünk büntetését, így Isten az emberekkel békeségben akar lenni.

Vannak emberek, akik azonban nem akarnak Istennel békeségben lenni, semmilyen viszonyban sem akarnak Vele lenni. Ezekre nyilván nem kényszeríti rá magát. Az egész teremtés arról szól, hogy az ember önként döntsön Isten szeretete mellett, ne pedig kényszerből. Így hát Isten csak azokkal van békeségben, akik Krisztusban akarnak Vele békeségben lenni. Akik tehát elfogadják azt az utat, amit Isten az emberiség megmentésére készített, azok tulajdonképpen már meg is menekültek az örök büntetéstől. Mert Jézus azt már elhordozta.

A belső békeség alapja tehát az Isten Krisztusban megjelent szeretete, és ennek következménye, hogy Isten nem haragszik azokra, akik békeségben akarnak lenni Vele. Van tehát Jóakarónk! Szeret az Isten! Az az Isten, Aki a semmiből alkotta meg ezt a csodálatos világot, mellettünk áll, és a javunkat készíti mindennel és mindenben!

II. Békeség mindenek ellenére?

De vajon így is érezzük a hétköznapiakban? Hogy nem kell aggodalmaskodnunk, hogy minden a legjobban alakul? Nos, sok ember ezt nem látja így, még akkor sem, ha esetleg elfogadta Krisztust személyes Megváltójának. Mert nehéz ez az élet, és sok baj érheti a hívő embert is. És olyankor odavan a belső békeségünk, és megijedünk, kapkodni kezdünk, szaladunk mindenfelé a magunk esze szerint, mintha nem is hallottunk volna soha arról, hogy Isten szeret bennünket... Mintha harcunk lenne Vele, ellene, életre, halálra, mintha az Ő akarata lenne a legfőbb akadály a boldogságunknak, ezért Ellene kellene fellázadnunk. Talán úgy érezzük, nem vagyunk megelégedve azzal, ahogyan az Úristen intézi az életünk sorát.

Való igaz, hogy egy betegség, egy haláleset rettenetesen ki tud zökkenteni abból a békeségből, amit addig éreztünk. Nagyon nehéz ilyenkor az embernek talpra állnia. De nem szabadna elfelednünk, hogy Isten a bajban különösképpen mellettünk akar állni, és legjobban éppen ekkor van Rá szükségünk. Ha megharagszunk Rá, menekülésünk, belső gyógyulásunk, békeségünk egyetlen forrását taszítjuk el magunktól.

Hogy írja Pál? „A megpróbáltatásokkal is dicsekszünk, mivel tudjuk, hogy a megpróbáltatás munkálja ki az állhatatosságot, az állhatatosság a kipróbáltságot, a kipróbáltság a reménységet, a reménység pedig nem szegényít meg”. Pál azt mondja, hogy Isten kezében vannak a nehézségeink is. Nem Isten tudta nélkül következnek ránk, de nem is Isten kegyelme nélkül. Nekünk az lenne a kegyelem, ha a bajok soha utol sem érnének, ha örökké élhetnénk szeretteink körében egészségesben, anyagi jólétben. Pál azonban úgy írja, hogy a megpróbáltatásnak nem az elmaradása a kegyelem, hanem az, ha a legnagyobb bajt is Istennel hordozzuk el, mert abból hit és reménység lesz. Mert a

bajban Istennel még inkább összeforrhat az életünk, az akaratunk. Ettől a bajunk még fájni fog, de nem leszünk Segítő, Jóakaró nélkül, hanem Isten védő, kegyelmes keze alatt. És így megtapasztaljuk az Ő halálán, minden tragédián hatékony segítségét és szeretetét.

„A reménység pedig nem szegényít meg, mert szívünkbe áradt az Isten szeretete” – ez a lényeg: az a szeretet, amellyel Isten szeret bennünket, ha eláraszthatja a mi szívünket, akkor a legnagyobb bajban sem fogunk Isten ellenségeiként viselkedni. Hanem ha fáj is, Tőle fogjuk kérni és várni az erőt, a vigasztalást.

III. Ha nem magadban bízol, van Segítőd!

Éppen ez az, amit Jézus úgy mond ki, hogy a békeségét nem úgy adja nekünk, ahogyan a világ adja. Mert a világ csak ideigvaló békeséget tud adni. Békeségben van a feleség, amíg mellette a férje, vagy békeségben vagyunk, amíg van elég tartalékunk a bankban, amihez baj esetén nyúlhatunk. De mikor ezek a körülmények elmúlnak, megváltoznak, akkor oda az ember békesége. A Jézus által kínált békeség azonban nem a körülményekre építő ideiglenes békeség, hanem mindenben kitartó békeség. Mert arra alapul, hogy az Isten szeret engem, és ebben a hitben semmi, de semmi világi történet meg nem ingathat.

Ha hiszem, hogy az Isten már akkor elküldte a Fiát értem, amikor én még mit sem tudtam Róla, akkor nem gondolhatom, hogy a bajaim, a személyem, a békeségem hidegen hagyja Őt. Nem gondolhatom, hogy Nélküle, az Ő háta mögött kell a békeségemről, boldogságomról gondoskodnom, mert Ő már bizonyította, hogy mindenre kész értem. „Még az igazért is aligha halna meg valaki, bár a jóért talán még vállalja valaki a halált. Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk.”

Krisztus halálának legfontosabb eredménye az életünkben az, hogy Istent, mint legfőbb Jóakarónkra tekinthetünk a legnagyobb nehézségeik idején is, és nem vádolhatjuk Őt szeretetlenséggel, figyelmetlenséggel. És ebből fakad az elveszthetetlen belső békeség: hozzon bármit ez az élet, az én sorsom Krisztus által Isten kezében jó helyen van. Nincs az a probléma, tragédia, ami engem az Isten szerető kezéből kiragadhat. Isten irántam való szeretetével csordultig van a szívem, és én is viszonzszeretem Őt, és bízom Benne, a szeretetére koncentrálok.

Mondhatná valaki: ez nem vakaság? A bajok helyett az Isten szeretetére nézni? Ez nem a gyengék viselkedése? Nos, testvérek, bizonyos értelemben igaza van annak, aki ilyet mond. De aki Istent hagyatkozik, és belátja, a legmélyebben átéli saját elesettségét és gyengeségét, az tapasztalja meg Isten erejét! Aki Isten nélkül akar boldogulni, az Isten erejét legfeljebb ellenhatásként tudja megtapasztalni, és még lázadóbb lesz. Másik Pártfogóról beszél az Úr Jézus a belső békeségünk kapcsán, és Pál sem hagyja ki leírásából a Szentlélek Istent való utalást.

Az Ő végtelenül szerető társaságában nem fáj, nem riaszt, hogy gyengének érzem magamat. Mert tudom, hogy megtart, és velem van! Egy jó házasságban nem szégyelli a feleség a férje előtt, hogy rászorul. És a férj sem szégyelli a felesége előtt, hogy más dolgokban meg ő nem tud egyedül boldogulni. Pedig gyengeségek ezek is. Mégsem lesz belőlük baj az egymás iránti szeretet miatt. Isten Szentlelke társaságában nem kell szégyellni a gyengeséget, mert Ő annyira szeret, hogy azt nem lehet nem érezni. Jelen van a szívünkben – nem pusztán tanítások, bölcsességek által akar békességet adni, és abban megőrizni az Úr. Hanem Lelke által valóságosan jelen van a mi életünkben!

Isten mindenható, és abból, aminek mi csak rossz oldalát látjuk, tudót kihozni. Erre példa Krisztus feltámadása és mennybemene-tele. Az emberi gonoszság halált, elvesztést készített Krisztusnak, de az Atya feltámasztotta Őt, és 40 nappal később maga mellé vette, vissza a mennyi hazába, eredeti helyére. Pedig de sokszor úgy nézett ki emberileg, hogy már nem lehet jó vége annak, amit Krisztussal

műveltek. Isten azonban mégis jót hozott ki belőle: nekünk megváltást, Krisztusnak feltámadást és visszajutást oda, ahonnan értünk eljött.

Kérhetjük imádságban Jézustól, hogy megadja nekünk az Ő békességét. Békességet abban, hogy Isten kezében a Benne hívők sorsa a legjobb helyen van. És nem lehet onnan kiesni. Próbálj meg békésditi játszani magadban: ne haragudj másokra, Istenre, magadra, hanem imádkozz, ha baj ér, ha fájdalmad van! Ha azt az időt, amit bosszankodással töltesz, meg kifogások keresésével, hogy miért nem segített rajtad Isten, szóval, ha ezt az időt imádságra fordítanád, a legnagyobb nehézségben is te vigasztalhatnál másokat, és nem szorulnál emberek vigasztalására. Azért, mert meg lenne a belső békesség és erőd az Úrtól. „A megpróbáltatás munkálja ki az állhatatosságot, az állhatatosság a kipróbáltságot, a kipróbáltság a reménységet, a reménység pedig nem szégyenít meg, mert szívünkbe áradt az Isten szeretete a nekünk adatott Szentlelek által.” Bízz az Úrban, testvérem, Istennek gondja van rád! Ámen.

ÖKUMENIKUS IMAHÉT 2020. JANUÁR 20-25.

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

A TEMPLOM (Jn 2,13-25)

Féltő szeretet emésztette Őt.
A korbácsos áradat
szent haraggal lesújtott, hogy lássák:
szelíd alakja mint lesz mindennél hatalmasabb.

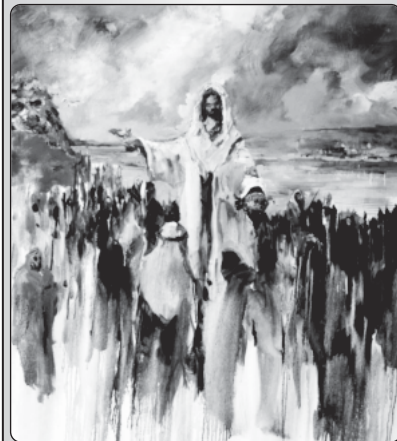
Apró-cseprő ügyek, mint a vízcsepp,
mind lehullnak,
rendeltetésük teljesítésén, súlytalan vonulnak
át egy égi mérleg serpenyőjén,
mert nincsen új a nap alatt.

De e ház legyen szent hely.
Innen üzzétek ki az érdeket,
s miközben aranyló hittel remélni mertek,
hajtsátok meg térdeitek.

ÖTEZER EMBER MEGVENDÉGELESE (Lk 9,12-17)

Terítsd le sugarad, bíborló, drága fény
a hegyen, hol ezernyi lélek térdepel.
A kiszikkadt, fáradt arcokat
terítsd be magaddal, végtelen kék lepel.

Terítsd le sugarad bíborló tűzével
a szomjazó és éhező szívüket,
hogy csöndjeinkben végül megértsük Őt,
és úgy fogadhassuk, mint Életet.

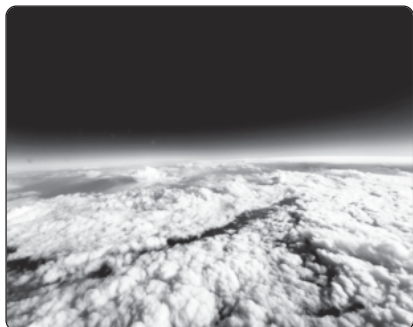
A KAPERNAUMI SZÁZADOS (Lk 7,1-10)

Mint póré cserépre áttetsző mázat
úgy vont fényt reá a legszebb alázat.
Hajléka tiszta. Minden hófehér.
A szíve lüktet itt: az éggel összeér.

„Nem vagyok méltó, kérek ne fáradj,
egy szavad elég” s a kegyelem kiárad,
pazarul hull, mintha zápor hullna...
S ágya előtt térdel a meggyógyított szolgáló.

iffiseknek

I Autóvezetés közben, ha a gyermekeim éppen nem ülnek a kocsiban, lehetőségem van a világ dolgairól a Kossuth Rádió révén hallani, és mindig elszomorít, amikor emberi nyomorúságokról, lelki betegségekről, röviden szólva, boldogtalanságról kell hallanom. Elég, ha a hírekre gondolunk, mindig tele vannak szomorúsággal, bajjal. Miért nem lehetne – mint Janikovszky Éva Égigérő fű című meséjében – boldogság-híreket, ha nem is minden órában, de legalább naponta egyszer, kétszer bemondani? Pedig mennyi szép és örömteli pillanat, esemény van az életben! Gondoljunk csak bele, ha ilyen híreket hal-

lanánk: Bár ködös az idő, de a felhők felett ma is csodálatosan süt a nap. Puha hó védi a szántóföldeket. Tegnap sok-sok boldog fiatal kötött házasságot és számos család életében egészséges kisbabák születtek, megannyi nagycsalád pedig békességben tölti el egymással a vasárnap délutánt. A húsleves íze ugyanolyan finom lett, mint nagymamáink idejében. Ehelyett boldogtalanságot, közönyt és ürességet sugallnak nemcsak a hírek, hanem valóban a kor is, melyben élünk.

A legtöbbszor az áll a háttérben, hogy oly sokan vannak, akik reménység nélkül, Krisztus nélkül élnek körülöttünk. Csak az emberi segítségig látnak, és ahol az emberi tudomány véget ér, vagy nem éri el őket egy kinyújtott kar, akkor összeomlanak. Pedig a jó hír az, hogy mennyi Atyánknak fontosak vagyunk; Ő nem akarja boldogtalanságunkat. Ő mindig jót akar nekünk. Hogyan is akarna rosszat, ha szeret bennünket!? Ugyan ki az közülünk, aki örömtelennek, boldogtalannak akarná látni saját gyermekét? Gondoljunk csak arra, milyen sok igény kezdődik azzal a drága biztatással: „boldog az az ember...” Ugye mi magunk is tudnánk most idézni, hadd tegyem meg én is.

Az ószövetségi időkben is szól az örök ige a boldogságról. Például: Boldog az az ember, aki nem jár a hitlenek tanácsán. Boldog az az ember, akinek hitlensége eltöröltetett, vétke megbocsátott. Az Újszövetségben Jézus nyolc gyönyörűséges láncszemet, drágakövet fűz össze a boldogság-mondásokkal, melyet makarizmáknak is nevezünk – a görög makarioi (= boldog) melléknévből, boldogok a lelki szegények, boldogok, akik sírnak, boldogok a szelídek, a tiszta szívűek, boldogok, akik békét teremtenek...

Ismerjük-e, megéljük-e igazán e tanítást? Annak üzenetét, hogy lehetünk boldog em-

berek, Isten számára fontos a mi boldogságunk.

Mindenekelőtt észre kell vennünk, hogy ennek az örömnak nem a bánat, nem a szomorúság az ellentéte. A bánatnak, a könnynek helye, sőt rendelt ideje van, ahogyan azt megtanulhattuk a Prédikátor bölcs szavai révén: „Megvan az ideje a sírásnak, megvan az ideje a nevetésnek, megvan az ideje a gyásznak, megvan az ideje a táncnak.” (Préd 3,4) Legyen ez mindazok számára vigasztalás és erősítés, akik most életükben mély fájdalmat, veszteséget, gyászt élnek át. Rendelt ideje van, a másokért való könnyhullatásnak is. Nem kell titkolnunk, szégyellnünk a bánatot. Önmagunk előtt, Isten előtt és mások előtt sem. Attól még tudhatjuk: a hitben meghaltak Önála vannak, ha pillanatnyilag hiányuk mélységesen fáj. Nem kell hát lepleznünk mindezt, sőt, meg kell adni, nem szabad megvonni önmagunktól, a szomorúság idejét.

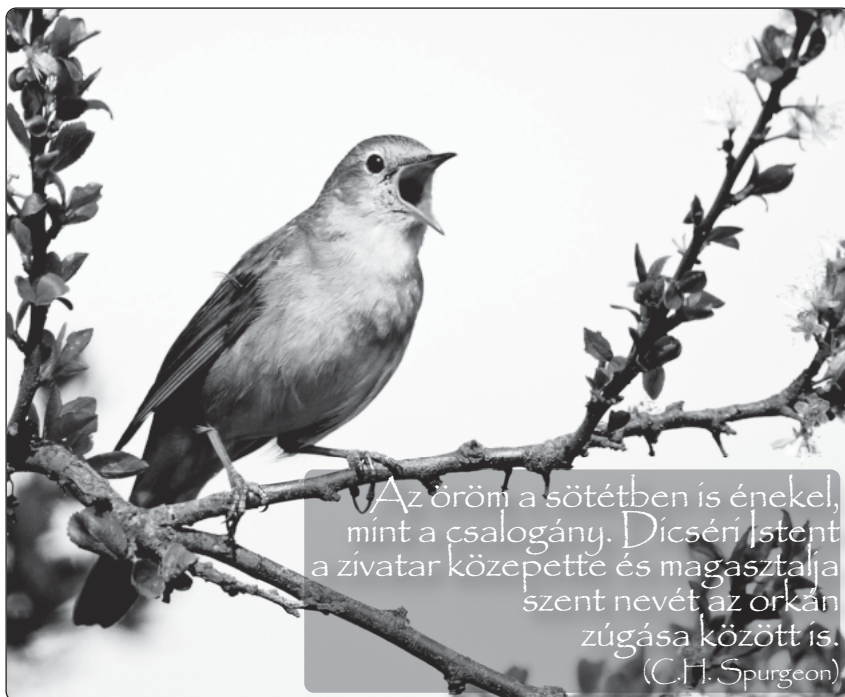
Hajlamos erre ugyanis az ember. Olyan korban élünk, amikor mindent sokkal gyorsabban kell megélnünk, mint azt ötven vagy száz évvel korábban eleink tették. Szinte futószalagon kínálja számunkra az élet a fogyasztás számos termékét, amit mi gyorsan, kapkodva veszünk meg, cserélünk ki, készítünk el, fogyasztunk el – nem úgy, mint régen, amikor a gazda kiballagott a földre, másokkal együtt betakarították a terményt, levágták a háztájit, gondosan elkészítették az ételt, majd leültek és a nap fő és legszebb pontja az volt, amikor közösen elfogyasztották azt, áldást kérve és hálát

adva. Valaha még a napi bevételért minden téren időt szántak.

Ma a munkánkat, a családkkal töltött időt is sokszor úgy éljük meg, mint amikor egy gyorsbüfében odaállunk a pult mellé, levesszük az ételt és nagyon gyorsan belapátoljuk. Sokszor sajnos így éljük meg az érzelmeinket is. Nem kellene

ennek így lennie. Meg kell tanulnunk újra ebben is Isten igéjére figyelni és elfogadni e szerető tanácsot: Mert megvan az ideje a sírásnak és a gyásznak is. Ne akarjuk ezt az időt felgyorsítani, ne akarjunk a másokért ejtett könnyeken spórolni, ne akarjuk felpörgetni az eseményeket, és fájdalmakat, hiányokat, félelmeket egy gyors mozdulattal besöpörni a szőnyeg alá. Meg kell tanulnunk újra szembenézni azzal, ami fáj, de téve ezt azzal a biztos tudattal, hogy soha semmi nem történik velünk véletlenül, valamint hogy az Úr Jézusban nem vagyunk soha egyedül, mert Ő megért bennünket, igéivel, útmutatásaival támogat, és átvezet még a halál árnyékának völgyén is.

Az öröm biblikus ellenpárja pontosan ezért nem a szomorúság, hanem sokkal inkább a keserűség, a közöny, a kiegétség, a cinizmus. Ettől akar bennünket megóvni az Úr. Van erre vonatkozólag is egy nagyon jó tanács Mennyei Atyánktól: „Ügyeljete arra, hogy senki se haljon el Isten kegyelmétől, hogy a keserűségnek a gyökere felnövekedve kárt ne okozzon, és sokakat meg ne fertőzzön.” (Zsid 12,15). Ez a keserűség amiről itt hallhatunk, az öröm ellentéte. Mikor válik keserűvé az emberi szív? Ha nem kegyelemből akar élni. Ha elfeledkezik arról, hogy hitünk drága alapja az, hogy Krisztus szenvedett érettünk, meghalt érettünk és feltámadt érettünk. Személyesen a mi bűneinkért. Minden bűnünket odaszegezett a keresztfára. Minden bűnünket. Nekünk csak hálás szívvel meg kell ezt köszönnünk, és

Az öröm a sötétben is énekel, mint a csalogány. Dicséri Istent a zivatar közepette és magasztalja szent nevét az orkán zúgása között is.
(C.H. Spurgeon)

engednünk kell, hogy Ő szívünkben éljen, és Igéjével, Szent Lelke által vezessen bennünket. Ez minden, amit tennünk kell, s ezzel ez a legtöbb, amit megtehetünk. Ha ebben a hitben meg tudunk maradni, akkor nem válhatunk keserűvé.

Miért nem? Mert tudva azt, hogy Isten Jézus által mindent megtett értünk, akkor azt is tudjuk, hogy most is és ezután is mindent meg fog tenni, és soha nem fog elengedni bennünket, és bármi is történjék velünk, minden az Ő akaratából, a mi javunkra van. Ez a bizalom, a hit alapja, ami arra épít, hogy Isten hűséges. Arra épít, hogy Isten jó. Nem pedig a saját emberi hűségére, jóságra épít – az ugyanis ingoványos talaj. Az Úrra épít és Őbenne bízunk. Minden más, ami ettől eltér, elhajlik, keserűséget szülhet, és ezzel másokat is megfertőzhet.

Ennek egyik fő tünete, szindrómája a panaszkodás: amikor semmi sem jó, ami van. Nem jó az időjárás, nem jó a munkahely, nem jó a szomszéd, nem jók a gyermekeink... Ugye sokszor halljuk így, sokszor halljuk ezt magunk körül. Sokszor még bennünket is belesodornak a panaszkodók. Szinte szégyellünk ilyenkor nem panaszkodni. Nem így van, kedves testvérek? A munkahelyemen is vannak panaszkodásra hajlamos kedves kollégák. Nagyon szeretem őket, de néha nem tudom, hogyan is reagáljak panaszadataikra. Meghallgatom. Rendben. De ettől nem nyugszanak meg. Ha bezzeg én is panaszkodom valamire, akkor kezdik jól érezni magukat. De én ezt nem szeretem. Vajon nem inkább elfogadni kellene, amin nem lehet változtatni, és változtatni kellene azon, amin szeretettel és türelemmel változtatni lehet? Valószínűleg e szavakat hallva mindannyian arra gondolunk: igen, így kellene ennek lennie. Azonban ha most ösztönít magunkba tekintünk, akkor azt tapasztaljuk, sokszor még sincs velünk így. Sokszor mi magunk is mélypontokat élünk meg a hitben. Ilyenkor keserűvé válunk, és elillan az öröm (ahogy jeles költőnk, Tóth Árpád megfogalmazta). Úgy vagyunk olykor, mint amikor kamaszként a gyermek elkezd másként gondolkodni, mint ahogy a szülő szeretné. A szülő azt szeretné, ha gyermeke pontosan visszatükrözné azt az értékrendet, azt a szeretetet, amit éveken át otthonában kapott. A kamasz azonban azért kamasz, hogy sok mindent megkérdőjelezen. Ilyenkor gyakran azt látjuk, hogy ezek a gyermekek nem boldogok, kétkelődők, cinikusok lesznek. A szülők szíve természetesen ösztönöz, szeretnének tenni valamit, hogy olyanok legyenek, mint kicsi korukban, amikor feltétel nélkül tudtak bízni bennünk és tudtak örülni nekünk, velünk. Ehelyett sokan el is távolodnak az otthonától. Pedig ilyenkor csak arról van szó: hogy nekik is meg kell vívniuk a maguk hit-harcát, a maguk jellem-harcát, a maguk élet-harcát, hogy azután beláthassák: az volt a jó, az igazi, a helyes, amit otthon kaptak. Amikor ezt maguk megvívták és belátták, akkor vissza fognak térni, nem vezetés és elvárás, vagy parancs alapján, hanem szívből és önként, hogy azután felnőve, ők is az otthon kapott, biblikus értékrendet adják majd tovább.

Ha most éppen keserűnek, vagy cinikusnak érzed magad, ha azt látod: nem tudsz

örülni, akkor ennek számos oka lehet, az egyik pontosan az: hogy mint egy lázadó kamasz, még meg kell vívnod a magad hit-harcát, még át kell engedned életed azon területeit is az Úrnak, melyeket korábban talán nem akartál, vagy amelyről nem tudtad, hogy meg kell tenned.

A másik oka, hogy mostanában egyáltalán nem, vagy csak kevesebb vizet merítesz az élő víz forrásából, talán mert a körülmények nem engedik, vagy egyszerűen csak a bennünk rejtőzködő lustábbik én – az ö ember – arról próbál meggyőzni: nem is olyan fontos napoként az ige fölél hajolni. Ehelyett szól a rádió, szól a tévé, szól a rosszkedvű világ körülöttünk, és Isten derűje lassan apadni kezd a szívben. Aki keserűt iszik, annak a szája is keserű lesz. Jézusból meríteni pedig édes és szomjat oltó.

Van még egy ok, ami miatt a mai ember kiégettnék (sokszor hitében is), vagy fásultnak érzi magát, és nem tud örülni a mindennapjainak. Ez pedig a kimerültség. Amikor túl sokat vállalunk, túl sokat veszünk magunkra, olyan batyukat is cipelünk, melyeket nem az Úr ad, nem Ő akarja, hogy hordozzuk azokat, akkor a fáradtság lelki fásultságot okoz, elveszi az örömet, a derűt a szívből.

Mi hát a megoldás? „Maradjatok meg az én szeretetemben” – kéri az Úr. Ez pedig annyit jelent, hogy maradjunk Jézussal összekapcsolódva. Ha megéljük, hogy Isten jelenléte él a szívünkben, akkor tudni fogjuk azt is, hogy mikor mire van szükségünk. Akkor Ő lesz tanácsadónk, vezetőnk, ami minden földi „gurunál” többet ér. Menjünk hát együtt az élő víz forrásához: Jézushoz. Először, vagy újra. Aki pont annyit fog adni, amennyi a belső örömhöz, a derűhöz elengedő. Igéje és Szent Lelke által.

Ez az egyetlen előfeltétele annak a belső örömnak, vagy mondhatjuk derűnek, amiről igénk szól. Meríteni Jézusból, Belőle, Általa élni – és az Ő iránti hálából parancsait megtartani. Nem kell e „parancs” szó zordságától megrettennünk: Jézus jót akar nekünk, ezért – ahogy később olvashatjuk az igében – az Ő parancsolatai egyáltalán nem nehezek. Az Ő parancsai mindig olyan kérések, melyek a jó úton engednek maradni, és segítenek megmaradni, távol maradni a bűn mélységeitől. A Tízparancsolat esetében sem parancsolatról van szó, hanem ígéről, kérésről. A héber nyelvben így szólunk e szavak: Nem ölsz, nem paráználkods, nem lopsz – Isten belénk vetett bizalma ez. Ha szeretsz – nem akarsz rosszat felebarátodnak sem.

A legszebb és mindannyiunk számára a legfontosabb parancsa pedig ennek összefoglalása, az Úrnak egy életre szóló útmutatása: „szeressétek egymást” – ezt kéri tőlünk az Úr. Milyen jól tudja az Isten, hogy nem lehet Őt úgy szeretni, hogy a mellettünk, a körülöttünk élőket nem szeretjük, hanem bíráljuk, (hangosan, vagy csak magunkban) lenézzük, ha idegenkedünk tőlük, ha távol tartjuk magunkat.

Amikor a gyermekeink olykor-olykor veszekednek és bántják egymást, mindig azt mondom nekik: olyan, mintha engem bántaná-

nak. Ha egymást bántjuk, az olyan, mintha az Urat bántanánk – úgy bánthatja Őt, bánatot okozva Néki. Milyen szép a magyar nyelv bántat szava. Benne van a bántás.

Örömtelen az életünk? Kezdjük el másokért élni. Azzal a biztos tudattal, hogy Krisztusból merítünk – ez az Ő szeretetparancsa –, és Néki engedelmeskedünk. Akkor megtelik a szívünk örömmel, és nem lesz időnk magunk körül forogva megkeseredni, kiüresedni.

Ha azt a szót hallom, öröm – akkor több személy is eszembe jut: két néni, két nagyanyja, két nagymama. Mindkettő idős volt, ráncos volt, hajlott hátú és töpörödött, de én olyan kibeszélhetetlenül szépnek láttam őket. Az egyik, a legjobb barátom nagymamája volt: Elza nagyi. Mindig ragyogott az arca a belső szépségtől: a szeretettől és az örömtől. Csak akkor láttam szomorúnak, ha mások bántatán szomorkodott. Pedig lett volna oka panasza, nehéz élete volt. Meghalt a férje, meghalt a fia, teljesen egyedül nevelte leányát, később három unokáját, akik közül szintén egy fiatalon meghalt. Harminc éven át ismertem őt. Panaszkodni soha nem hallottam.

A másik néni, a szomszédunk volt. Vilma néni. Nem él már, régen meghalt, hiszem, az Úrnál van. Ugyanez a belső derű járta át, pedig magányosan éldégt egy picike házban, nagy szegénységben. De csodálatos örömmel tudott énekelni. Engem ő tanított meg arra a szép

énekünkre, hogy „Hadd menjek Istenem mindig feléd”. Ha ezt énekelem, sokszor eszembe jut...

Vajon mi mit tudunk továbbadni abból, amit ránk bízott Urunk? Vajon mit élnek át, akik körülöttünk élnek? Mit adunk tovább gyermekeinknek, unokáinknak, munkatársainknak, szomszédainknak? Örömet? Szeretetet? Reményt? Az Úr iránti szeretetünk jeleit?

Csendesedjünk el, mérlegre téve életünket, és magunkba nézve gondolkodjunk el ezen. Isten segítsen abban, hogy bölcs szívhez jusunk, és ha talán örömtelenné látjuk most magunkat, akkor megteljen szívünk az Őtől kapott örömmel és békeséggel. Ha pedig úgy találjuk: tudunk örülni mindennapjainknak, egymásnak, a jelenünknek, az életünknek, akkor ne felejtjük el ezt most sem megköszönni annak a drága Úrnak, aki velünk akar lenni mindennapjainkban, küzdelmeinkben, próbáinkban, kísértéseinkben is, és ezt kéri tőlünk: „Ezeket azért mondom el nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek és örömtöket teljessé legyen. Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szeretlek titeket.” Ámen.

Sebestényné Jáger Orsolya lelkipásztor ■

Régi Historiák

TÖRTÉNELMI KRIPTASOR A RÉGI REFORMÁTUS TEMETŐBEN

2. rész – Jordán István

Jordán István (1822-1884) a pilisi járás volt főszolgabírájának nyughelye szérenyen húzódik meg a Takách és a Martiny sírkert szomszédságában. Sötétszürke gránit obeliszkje jelzi csupán, hogy itt egy hajdan módos ember sírja van, aki – a fellelhető iratok alapján – örököse nem lévén, teljes vagyonát a református egyház országos szervezetére, az Országos Református Közalapra hagyta, hogy abból támogatást kapjanak az etnikai és vallási kisebbségekben lévő rászoruló református egyházközségek, mert a magyarság jövőjének biztosítását a református egyházban vélte felfedezni. Ellentmondásos személyisége folytán maradtak fenn róla korabeli dokumentumok, melyek alapján megismerhetjük élettörténetének főbb állomásait.

Jordán István Sátoraljaújhelyen született 1822-ben polgári családban. Az egyik róla szóló nem éppen hízelgő írás úgy jellemzi családi körülményeit, „mint akinek bölcsője fölött kaptafa és dikics (kézi kés, gondosan élesített, nemesacélból készült késpenge – a szerk.) lebegett”.

Jogi végzettséget szerzett, Pestre jött, majd Pomázon telepedett le. Az ifjú jurátus vagyonát fiskális módon szerezte, csődgondnokként megszerezve egy eladósodott pomázi közbirtokosnő (Fáy Franciska) örökségét. Pályájának alakulását is a helyi közbirtokosság támogatásának köszönhette, személy szerint gr. Teleki Sándornak, a jelölőbizottság elnökének, aki Teleki József halála után Pomáz földesura lett. Jordán a közbirtokosok támogatását azzal az ígérettel szerezte meg, hogy a pilisi járás főszolgabírási székére hozza. Ez végül is teljesült, ha nem is Jordán működése idején. Legalább is nem ismerünk olyan közcélra szolgáló épületet, melyben 1860 és 1871 között ilyen hivatal működött volna. (A hivatal működésének első ismert épülete a mai római katolikus közösségi ház, mely az állami elemi iskola megépülését 1901/ követően üresedett meg, mert addig a római katolikus felekezeti iskola használta.)

Jordán Istvánt – az addig főként nemesei által birtokolt vármegyei hivatalba, 1860-ban „jó szél” repítette a főbírói székbe. Ez a korszak ugyanis a szabadságharc bukása utáni passzív ellenállás korszaka volt még, s a nemesség – Ferenc József elleni tiltakozását kifejezendő – távol igyekezett maradni a közhivataloktól. Jordán István közbirtokossági státuszát jól kamatoztatta. Jóságai szabadon legelhettek az osztatlan közös tulajdonú legelőkön, s ugyanilyen okból bárhol vágathatt fát a közbirtokossági erdőkben.

Vagyona szépen gyarapodott. Ekkor épült eklektikus kúriája a mai Beniczky utca 53.

szám alatt. Megházasodott, feleségül vette Földváry alispán leányát, a nála több mint húsz évvel fiatalabb Földváry Lidiát. Presbitere, sőt gondnoka volt egyházközségünknek, a Dunamelléki Egyházkerületnek és az egyházmegyének tanácsbírája, a magyar közművelődés és iskolaügy példás ápolója, a ráckevei járás országgyűlési követe.

61 éves korában hunyt el, s hátrahagyott végrendeletével is a református egyház ügyét kívánta szolgálni. Temetésén Szász Károly dunamelléki püspök mondta a gyászbeszédet. Az eseményről a korabeli napilapok is megemlékeztek, és nem csak rövid hírt, de nekrológot közöltek.

A Jordán-alap

Az örökhagyó, teljes vagyonát az Országos Református Közalapra hagyta. Óhaja szerint a birtok ne adassék el, hanem gondoskodják a közalap a működtetéséről, s a kedvezményezettek annak hasznából részesüljenek. Özvegye ne kapjon életjáradékot, ha férjhez megy. Ezért Földváry Lidia még özvegye idején megállapodott az alappal, hogy 40 ezer p. forint ellenében lemond a haszonélvezeti jogáról, majd – amikor ez megtörtént, férjhez

ment Martiny Dezső főjegyzőhöz, ám a házasság a busás hozomány ellenére sem volt hosszú életű, Földváry Lidia négy év múlva meghalt, s most hamvai ott porladnak a Jordán kriptá tőszomszédságában.

Jordán István vagyona jelentős készpénzből állt, és kötvényekbe volt fektetve, amiért az ingatlanok értékesítése után a Földhitelintézet által kibocsátott zálogleveleket vásároltak. A ház és az ingatlanok 33 ezer forint becsérték ellenében 60 ezer forintért keltek el. Mint legiobb ajánlattevő, Treglele Jakab vette meg, és húsz éven át lakta az épületet családjával, majd a vármegye megvette, s egy ideig itt működött a főszolgabírói hivatal. Ma közösségi tulajdonként szolgálja Pomázon az iskolaügyet.

A végrendeletben név szerint említett kedvezményezettek a szentendrei és dunabogdányi reformátusok voltak. Dunabogdány kapott néhány száz 100 forintnyi támogatást, s 1889-ben a pomázi gyülekezet is, de ez a kötelezettség feledésbe merülni látszott, míg a szentendrei egyházközség főgondnoka – Vörösmarty ügyvéd – eljárást nem indított a közalap ellen a 20. század elején, ami 1913-ban közös megegyezéssel zárult. Ekkor megvásároltak egy üresen álló, romos, 1743-ban épült szerb templomot, és az addig a pomázi egyházközség filiájaként működő szentendrei gyülekezet önállósulhatott. Jelentős összeget kapott egyházi épületeik tatarozására Dunabogdány is. Az akkor még jelentős mennyiségű záloglevél a 1920-as évek válsága idején inflálódott, és elértéktelenedett.

A közbirtokosság névsora (1863)

Báró Radvánszky, Wattay Gyula, Vohl József, Horváth Antal, Mares Mór, Wattay Gizella, Fáy Ignácné, Lupa Péter és testvérei, gr. Teleki J., báró Prónayné, gr. Steinlein, Nagy János és Jordán István

Könczöl Dánielné

Örv. Jordán Istvánné szül. Földváry Lidia, továbbá örv. Szabó Györgyné szül. Jordán Borbála s ennek gyermekei Erzsébet és Anna, bánatos szívvel jelentik a forrón szeretett férjnek, jó testvér, illetőleg nagybátyjának

JORDÁN ISTVÁN urnak

Pest-Pilis-Solt kiaknagye főrendelhatási és közigazgatási bizottsági tagjának, volt főszolgabírájának, h. ügyvéd, volt ország. képviselő és a dunamelléki reform. egyházkerület tanácsbírájának.

Pomázon, f. hó 28-án reggeli 7 órakor, a közhírneknek szentelt tevékeny élete 62-ik, boldog házasságának 10-ik évében történt gyászos elhunytát.

A meghaldogalt holt tetemét a reform. egyház szertartása szerint, Pomázon f. hó 30-ik napján d. e. 10 órakor, fogvak örök nyugalomra tetetni.

Pomáz, 1884. november hó 28-án.

Áldás és béke poraira!

A pomázi Jordán-Tregele kastély
(ma német nemzetiségi iskola)

* **Gyászhir.** A mult héten a halál angyala gazdag aratást tartott sorainkban, kiragadván közülünk csak nem egyszerre egyházi életünk három kiváló alakját. Meghalt ugyanis *Osuthy Zsigmond*, kajdáci ref. lelkész és tolnai egyházmegyei tanácsbíró, ki egyházirodlmi téren is működött, 71 dik évében. Elhunyt továbbá *gróf Vay László* ezredes dunamelléki egyházkerületi világi aljegyző Berkeszen testvéröcsésénél. S végre *Jordán István*, egyházmegyei és egyházkerületi tanácsbíró s a magyar közmívelődés egyik legmelegebb ápolója Pomázon. Mind a háromról bővebb necrologokat kérünk. Addig is az utóbbiról átvesszük a napi lapokból a következő röviden jellemző sorokat: *Jordán István meghalt.* Ismét egy oszlopa dőlt ki a régi gárdának. Ifjúsága abba a korba esik, mely látta még felkelni s tündökölni az „új Magyarországnak” s lehanyatlani a régi világ napját. Jellemében mindig is volt valami, mely a régi jó táblalárak kötelezőségére, önkéntes, és díjtalan szolgálataira emlékeztetett. Hangya szorgalommal látjuk őt, a gazdasági, egyházi, politikai téren felváltva működni, s a közigazgatás ügyeiben a leglelkismeretesebben tolvást részt venni. Példány gazdasággá emelvé pomázi birtokát, mely saját vejejének gyümölcse. Mint a reform. egyház dunamelléki kerületének tanácsbírája, buzgó vallásos érzülettel volt eltelve, hitfelekezetének legapórlékosabb érdekei iránt. Az országgyűlésen, hét év előtt, a ráckevei kerületet képviselte. Pártékezet, bizottság, a ház egyik leghasznosabb tagjául ismerte őt. Mégis Pestmegyé-é volt ő legkiváltképen. Rossz idő, jó idő, gazdasági, vagy másnemű elfoglaltatása nem gátolá, mihelyt közgyűlés, közigazgatási bizottsági ülés, választmány és bárminemű bizottság volt napirenden, hogy ő jelen ne legyen. Gazdag könyvtárt állított, s buzgó pártfogója volt minden közmívelődési vállalatnak, a hazai és külföldi irodalom jelesebb termékeit birta, és ismerte. Fiatalabb éveiben, mint ügyvéd szerzett jó hírnevet, s csak később lépett Pestmegye szolgálatába, mint a pilisi járás főszolgabírája. Bernáthfalvi *Földváry Lidia* urnő *Földváry Mihály* alispán leánya, mint özvegye, az alispáni család, és az elhunyt nővére, özv. *Szabó Györgyné* szül. *Jordán Borbála*, siratják az elköltözöttet. Közrészvét kíséri az örök nyugalomra. Pomázon, f. hó 30-án d. e. 10 órakor lesz temetése, a gyászbeszédet felette, az elhunyt barátja, *Szász Károly* püspök tartja.

BOLDOGSÁG

Dicsérjétek az Urat! Boldog ember az, aki az Urat féli, sok örömet talál parancsolataiban. (Zsoltár 112,1)

A mai ember liberális világképe szerint az a boldog, akinek nem parancsol senki, azt csinál, amit csak akar. De ahogy szétnézünk a világban, nem szabadságot, hanem szabadosságot látunk. A nagy szabadság pedig nem a javunkra, hanem a keserűségünkre lett. Annyi a boldogtalan, megkeseredett, kiégett ember, hogy meg se tudjuk számolni. Aki boldog akar lenni, annak ki kell lépnie Isten ellenségének hazug propagandája alól, és fel kell fedeznie azt a csodálatos világot, melyet a bűn sötét homálya eltakar előlünk. Mikor a szív megtisztul, első, mindeneket átfőmáló élménye az lesz, hogy örömet talál. Rájön, hogy a parancsolatok nem ellene, hanem érte vannak, hogy megvédjék a bűn következményeitől. De rájön arra is, hogy nem képes betartani azokat. Ezért hívogat a Szentlélek az Úr Jézus Krisztushoz, aki maradéktalanul betöltötte a Törvényt. Nála teljes öröm van, amit már nem képes beárnyékolni semmi. Dicsérd őt! Járj vele, és igazán boldog leszel!

De az igazak örülnek, vigadnak; Isten színe előtt vígan örvenedeznek. Énekeljétek Istennek, zengjétek nevének! Készítetek utat a pusztában száguldónak! ÚR az ő neve, vigadjatok színe előtt! (Zsolt 68,4-5)

Olyan világban élünk, ahol az emberek többsége egyáltalán nem ismeri az öröm fogalmát. A boldogság érzése ugyanis nem határolható be a világ által emlegetett siker és a bírvágy kategóriái alá. Sokkal inkább olyan belső megelégedettségről van szó, amikor „csak úgy magától” énekel az ember lelke. Érzí, ahogy átjárja egy megfoghatatlan csoda, melynek nincsen ára, és senki nem lesz kevesebb azzal, hogy a másoknak is van. – Miért is nem tud örülni ez a világ? Az Ige olyan egyértelműen megmondja, hogy az igazak örülnek. Az olyan ember, akinek az Úr Jézus megtisztította lelkét, nem köti a világ irigység-kötele, hanem hálás a szíve azért is, ha a másoknak sikerül valami. Az igaz ember az Úrban örül, ezért lehet részese az igazi áldásoknak. Nem magának, nem is a világnak énekel, hanem boldog részese annak a mennyi kórusnak, melynek ajkáról sosem fogy ki Isten nevének dicsérete.

Seregek Ura, boldog az az ember, aki benned bíz! (Zsolt 84,13)

Nagyon hamar rádöbbenünk, hogy emberbeli bizalmunk nem sokat ér. Számtalan csalódás, kiábrándultság, becsapás, hűtlenség, magunkra hagyás bizonyítja, hogy az emberek általában csak magukkal törődnek. Minél inkább bízunk valakiben, annál fájdalmasabb a kijózanodás. Minden kudarc elbizonytalanít, és a földre döngöl. Ha valakiben csalódunk, hajlamosak vagyunk ezt másokra is kivetíteni, és végképp elveszíteni a bizalmunkat. – De aki az Úrban bíz, nem csalódik. Ő sokkal többet készített el nekünk, mint amit emberileg el tudnánk képzelni: határtalan távlatokat, véget nem érő időt, örök szeretetet és bizalmat. Krisztusban lett miénk ez a páratlan ajándék. Bízz benne, és vedd el! Személyesen neked lett elkészítve.

(Fulk Lóránt: Zsoltármeditációk) ■

Pablo Martinez Vila keresztyén pszichiáter „Imádság és lelki alkat” című könyve az emberi természetről, az emberi érzelmekről szól. A lelkünk mélyén gyökerező, sajátosan emberi problémák tülemelkednek országhatárokon és kultúrákon, s egy mindenki számára közös nyelven fejeződik ki: vágyaink, szükségleteink és korlátaink nyelvén. Ezen a közös nyelven fordulunk Isten felé is: ez az imádság. Az imádság egyedülálló lehetőség, hogy helyreállítsuk a Teremtővel való bensőséges közösséget, ami lelki egészségünk alapjává válhat. Ez mindig a Szentlélek befolyása alatt valósul meg – hangsúlyozza a spanyol szerző.

John Stott teológus írja barátja művéről: „Művének különleges értékét abban látom, hogy a szerző olyan pszichiáter, aki Jézus elkötelezett követője, ismeri a Szentírást, hálát ad Krisztus kereszthaláláért, mélyen együtt érez a gondokkal küszködő hívőkkel, és gazdag lelkigondozói tapasztalatának köszönhetően nagy bölcsességgel rendelkezik. Mélyenszántó, gyakorlati és személyes hang-

vételű könyv, amely bűntudat nélküli imádságra kíván ösztönözni, hogy felfedezzük: az imádság öröm, nem teher.”

Miért esik nehezemre elkezdni imádkozni? Miért tűnik úgy, hogy egyik-másik hívő ember olyan természetes könnyedséggel imádkozik? Miért érzem magam sokszor képmutatónak imádkozás közben? Miért nem érzem Isten jelenlétét, amikor imádkozom? Talán nincs elég hitem? Ezek a gyakorlatban igen sűrűn felmerülő kérdések foglalkoztatják a hívőket is.

Nagyjából három pont köré csoportosíthatjuk azokat a tényezőket, amelyek pszichológiai szempontból igen erőteljesen befolyásolják imaéletünket: vérmérsékletünk, személyiségünk, pillanatnyi körülmények. Ezek meghatározzák, hogy hogyan és mit imádkozunk.

Az imádság Isten és ember között megy végbe. Az imádság elemei legyenek: bűnvalás, hálaadás, dicsőítés, kérés. A bűnvallás gyógyító hatása (testi és lelki nyavalyánkra) az egyik legnagyobb áldás, amit csak hívő ember megtapasztalhat. A legnyilvánvalóbb veszély, hogy imádságunk a folytonos követelések önző gyakorlatává válik. Egy fiatalember mondta egyszer: „Néha az az érzésem, amikor Istenhez fordulok, mintha a boltba mennék egy hosszú listával, amelyről egyenként felolvasom, mire van szükségem.”

Az imádság nem helyettesítheti a szakmai

vagy más jellegű segítségnyújtást. Az imádság nem valami helyett, hanem valamivel együtt, valami mellett fejti ki hatását. Mindenek fölött való, mindent felülmúl, ezért mindent magába kell foglalnia.

Milyen legyen a keresztyén elmélkedés? Általános útbaigazítás:

- Engedd, hogy Isten igéje szóljon hozzád!

- Engedd, hogy Isten igéje átjárjon!

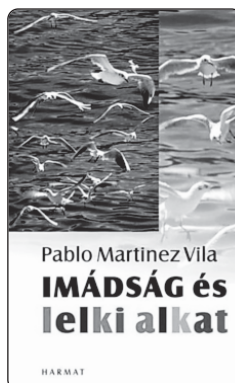
- Engedd, hogy Isten igéje formáljon!

- Engedd, hogy Isten igéje rád találjon!

A szerző a magyar olvasókhöz, a könyv kiadójához is írt bátorító szavakat: „Az a kívánságom, hogy Isten továbbra is áldja meg népét szeretett országokban, és segítsen ez a könyv abban, hogy az imádság teher helyett hitéletetek gyönyörűségévé váljon.”

Pablo Martinez Vila: Imádság és lelki alkat – Harmat, Budapest, 2017

Hamar Jánosné Enikő

A TÚRAKÖR HÍREI

Hat éve, 2014-ben alapítottuk gyülekezetünk Túrakörét, azóta folyamatosan minden hónapban egy alkalommal, szabványos napon túrázunk. A túrák útvonalát előzetesen megtervezzük. Elsősorban a Píli-hegység csodálatos pontjait célozzuk meg, és a Visegrádi hegységet is felvettük terveink közé.

Tiszteletes úr hirdeti az időpontot, a távot, a gyülekezés időpontját és az indulási helyet. A túrák útvonalai változatosak, és távolságban is különböznek. Törekszünk arra, hogy minden korosztály megtalálja a számára legkedvezőbb túraútvonalat. Négy km-től húsz km-ig szervezzük túrákat. Húsvét előtt kisgyermekes családok részére szerveztünk kirándulást a Mackó barlanghoz, és színes programmal kedveskedtünk a gyerekeknek. Nyáron a libegőhöz szerveztünk kirándulást szép létszámmal. Hosszabb, nehezebb terepen gyakorlott túrázók részére a Píli tetőre és a Prédikáló székhez vezetünk túrát.

Kirándulásaink mindig feltöltődést, aktív pihenést nyújtanak a résztvevőknek. Minden alkalommal közösen fogyasztjuk el a háztárságunkban hozott finomságokat szerezetvendégség keretében. Igét olvasunk, és hálát adunk imádságainkban a Teremtőnek a természet csodáiért és együttlétünkért. Énekelve is dicsőítjük Urunkat: a „Vezess, Jézusunk” című dicsőítet választottuk Túrakörünk állandó énekéül.

Hívjuk gyülekezetünk tagjait, mindenkit, hogy csatlakozzon hozzánk. Elmondhatjuk, hogy igazi testi-lelki felüdülést ad a bennünket körülvevő csodálatos természet. Kiszabadulva a világ zajától a természet csendjében újra meg újra vágyakozunk ezután az áldás után, megmozgatjuk tagjainkat, tanulmányozzuk a természetet, és boldogan hisszük, hogy az Úr megáldja kirándulásainkat.

Kalmár Ilona

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2020. január 18. ■ A Kiránduló kör túrája Pilisszentkeresztre a Pilis-tetői kilátóhoz.
 2020. január 20-25. ■ Ökumenikus imahét Pomázon és Csobánkán.
 2020. január 26. ■ Presbiteri gyűlés.
 2020. február 5. ■ Presbiteri gyűlés.
 2020. február 9. ■ Psalmus kórus szolgálata a Leányfalui Református Idősek Otthonában.
 2020. február 9-16. ■ Házasság hete sorozat Csobánkán.
 2020. február 12. ■ Filmklub a csobánkai imaházban.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2020. február 23. ■ Istentisztelet *Pap Lászlóné* református ny. lelkipásztor szolgálataival; kreatív családi délután; presbiteri gyűlés.
 2020. február 24-28. ■ Egyházmegyei mátraházi hét presbitereknek és gyülekezeti szolgálóknak.
 2020. február 28-március 1. ■ Gyülekezeti hétvége Mátraházán.
 2020. március 2-6. ■ Evangelizáció Pomázon *Böttger Antal* verőcei lelkipásztor szolgálataival.
 2020. március 8. ■ Böjt II. vasárnapja úrvacsorai közösségben.
 2020. március 22. ■ Kreatív családi délután; presbiteri gyűlés.
 2020. április 10. ■ Nagypéntek úrvacsorai közösségben.
 2020. április 11. ■ Nagyszombat *Dr. Szűcs Ferenc* szolgálataival.
 2020. április 12-13. ■ Húsvét úrvacsorai közösségben. Psalmus kórus szolgálata Csobánkán.

HÁZASSÁGKÖTÉS:

2020. január 25-én pomázi templomunkban kérte Isten áldását közös életére **Szabó Szabolcs** és **Kovács Katalin**.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2020. január 1-jén elhunyt **Borsi János** (†51) testvérünk, temetése 2020. január 17-én volt pomázi református temetőnkben.
 2020. január 21-én elhunyt **Padisák Mihályné** (†77) testvérünk, temetése 2020. február 6-án volt a csobánkai községi temetőben.
 2020. január 23-án elhunyt **Pintér János** (†76) testvérünk, temetése 2020. február 10-én volt városunk ravatalozójából.

**GYÜLEKEZETI ÚJSÁGUNK
KÖVETKEZŐ SZÁMA VÁRHATÓAN
2020. ÁPRILIS 26-ÁN
JELENIK MEG.**

fotó: Mooré János

GYÜLEKEZETÜNK RENDSZERES ALKALMAI

Hétfő: 9.30 baba-mama kör Pomázon (hónap első és harmadik hétfőjén)
 17.00 imaóra (páratlan heteken) Pomázon
Kedd: 18.00 kékereszt alkalom Pomázon
 18.00 bibliaóra Csobánkán
Szerda: 18.00 bibliaóra Pomázon
Csütörtök: 18.00 imaóra (páratlan heteken) Csobánkán
Péntek: 19.00 ifjúsági bibliaóra Pomázon
Vasárnap: 9.00 istentisztelet és gyermekistentisztelet Csobánkán az imaházban
 10.30 istentisztelet és gyermekistentisztelet Pomázon a templomban, illetve a gyülekezeti házban

A Kiránduló kör a Pilis-tetőn 2020. január 18-án

1 + 1 %

Kérjük, hogy adója első 1%-ával támogassa Ön is a Magyarországi Református Egyház értéktérítő társadalmi szolgálatát!

Technikai szám: 0066

Bővebb információ: <http://www.reformatus.hu/egyszazalek/>

*

Az adóbevallásunk során lehetőségünk van az adónk további 1 %-áról is rendelkezni. Társegyházközségünk megsegítésére is köszönettel fogadjuk az adó 1 %-át, amit a gyülekezetünk teljes körű hitéletének, istentiszteletének otthont adó templom védelmére, a közösségi életnek teret biztosító intézményeink fejlesztésére fordítunk. KÖSZÖNJÜK.

Pomázi Református Gyülekezetért Alapítvány

Adószám: 18693829-1-13

Kérjük, hogy alapítványunkat adományaival is támogassa.

Az alapítvány számlaszáma:
B3 TAKARÉK Szövetkezet Pomázi Fiókja
 6570005510140114

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
 Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – Telefon: 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-22222253-00000000

Csobánka: 11784009-22222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadjunk.

Társasutazás Mózesből a Jelenésekig!

Olvassuk közösségben a Szentírást!

Harmadik alkalommal indulunk izgalmas utazásra gyülekezetünk Bibliaolvasó körében, melyre ezúton is nagy szeretettel hívunk minden kedves Testvérünket.

Célunk a teljes Szentírás elolvasása egy bő esztendő alatt.

„Társasutazás Mózesből a Jelenésekig” – ezt a mottót választottuk olvasókörünknek. Társas, mert együtt egymással és együtt Istennel. Utazás, mert úton vagyunk; úton Istenhez és úton önmagunkhoz.

Első találkozás, időpontok és a menetrend megbeszélése:

2020. március 17-én 19 órakor a gyülekezeti házban.

A részletek felől érdeklődni lehet Óváryné Herpai Dóránál.
30/2488-170; ovaryne.herpai.dora@gmail.com

„Boldog, aki olvassa...” Jel1,3

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség
alkalmi hittanosoknak és szüleik számára

Minden vasárnap

**Csobánkán
Pomázon**

**9:00
10:30**

gyermekistentiszelet 2 csoportban
(az istentiszeletről együtt mennek ki a gyerekek a vezetőjükkel)

Kézműves családi délutánok Pomázon

február	23.	15:30
március	22.	15:30
április	26.	15:30

Szolgálatok az istentiszeleten:

május	3.	anyák napja (felkösztöntük az édesanyákat)
május	17.	a gyermekistentiszeletre járók visszajezést adnak az ott tanulókról

Tanévzáró istentiszelet:

június 7.

Táborok:

június 29. - július 3-ig **nyári gyermektábor**
Móron

augusztus 17-19. **nyári napközis gyermektábor**

MEGJELENT

“ÖRÖK EMLÉKEZÉSRE MÉLTÓ JEGYZÉSEK”

A Pomáz-Csobánkai
Református Társegyházközség
története

DALLAMOK

Száll trónodhoz fel az ének,
A magasság Istenének.
S míg lelkemben szól az ének,
Dicsőítve áldlak Téged.

Orbán Mária